

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROJNE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri post. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Italijanska „gospodarska bitka“

Navodila centralnega odbora sindikalnim organizacijam — Konzumenti naj nadzirajo trgovce in podpirajo domačo industrijo

Rim, 31. decembra. Te dni se je vršilo v Rimu zasedanje centralnega korporacijskega odbora, ki je dal smernice fašističnim sindikalnim zvezam za nadaljnjo gospodarsko bitko. Predsednik fašistične zveze industrijaletcev Benini ter vladni komisar, ki vodi zvezo fašističnih delavskih sindikatov, Klinger sta izjavila novinarjem, da bodo industriji znižali cene industrijskim predmetom in da bo delavstvo dalo v svoji disciplini nove žrtve, pristajajoč na znižanje plač in mezd, da se tako čim

prej dovrši pokret za uravnoteženje gospodarskega življenja.

Rimska agencija objavlja službeno poročilo, v katerem pravi, da bodo vse fašistične sindikalne zveze in vse fašistične organizacije v državi pokrenile akcijo, da se čimbolj zahtevajo domači proizvodi bodisi poljedelski bodisi industrijski, da se tako uvoz zmanjša in uravnoteži trgovinska bilanca. To sporočilo pravi dalje, da bo treba pri tem še mnogo dela in da morajo zlasti konzumenti paziti, da se bodo držali industriji, trgovci in poljedelci od-

redb centralnega korporativnega odbora in da bodo predpisane znižali cene svojim proizvodom. Ob koncu pravi to poročilo, da bi mogla Italija samo na industrijskih predmetih, ki jih uvažajo iz inozemstva, prihraniti okoli 3 milijarde lir, če bi prebivalstvo kupovalo te stvari od italijanske industrije. Razen tega bi se s tem zmanjšala tudi brezposelnost. Bivši minister Beluzzo je dejal, da bo osebno kot tajnik centralnega korporativnega odbora pokrenil širšo akcijo za čim prejšnjo izvršitev tega načrta.

Želodec Ljubljane se širi

V primeri z lanskim letom se je konzum jestvin in pijače v splošnem znatno povečal, samo riža maščob in sadja se je porabilo manj

Ljubljana, 31. decembra.

Kakor prejšnja leta, je tudi letos mestni dohodarstveni urad sestavil precej točno statistiko o konzumu živinskih potrebščin. Zlasti pa jedi in pijače v Ljubljani od 1. januarja do današnjega dne. Ves uvoz v mesto je pod kontrolo dohodarstvenega urada in zato je razumljivo, da bo ta statistika pač najbolj točna. Iz seznama o blagovnem prometu v letošnjem letu posnemamo, da se konzum vseh potrebščin, zlasti jestvin, pa tudi pijače, letos znatno povečal. To velja v prvi vrsti za meso in mesne izdelke ter alkoholne pijače, posebno pa za moko. Poraba moke je presenetljivo narasla. Dočim je porabila Ljubljana predlanskim 7.217.882 kg moke, je padel lanski konzum na 6.668.172.75 kg, letos je pa poraba moke narasla nad 9 milijonov kg.

Zalostnejše je seveda naraščanje konzuma alkoholnih pijač. Dočim je popil lani vsak Ljubljančan približno 41.5 litrov vina, predlanskim samo 18 litrov, pride letos na vsakega prebivalca 43.8 litra. Letos so Ljubljančani popili 2.628.535 litrov vina. Če računamo liter po 10 Din, dobimo že ogromno vsoto 26.285.350 Din. V splošnem je napredoval ves konzum, samo sadja so Ljubljančani popili letos manj, kakor lani. To gre na račun nekoliko slabše letine.

Kot rečeno, je Ljubljana porabila največ moke. Kruh je vsakdanja potreba mnogim, zlasti siromašnim rodbinam in pa številnim delavcem, težakom, zidarjem, ki jih je bilo letos več sto zaposlenih v Ljubljani, je to edina dnevna hrana. Od 1. januarja do danes je Ljubljana porabila

9.169.209.60 kg moke

Riža so Ljubljančani popili 287.634 kg. Konzum riža stalno nazaduje. Lani so ga Ljubljančani samo v 11 mesecih popili 423.603.20 kg, predlanskim pa celo nad 500.000 kg.

Meso in mesni izdelki

Ogromne so tudi množine mesa, konserv, mesnih izdelkov itd., ki so jih letos popili Ljubljančani. V celotnem letu je bilo v Ljubljani zaklanih 26.414 glav goveje živine in telet, (lani 25.769 glav). Ovaca so mesarji zaklali 2.004 (lani 1.795), jaget in kozličkov 2.664 (lani 2.578). Stalno narašča tudi konzum prašičev. Dočim so jih lani zaklali 24.806, je bilo letos v mestni klavnici in drugod zaklanih 27.756. Ljubljančani so torej, kakor je videti, veliki prijatelji svinjske pečenke, tolstih obisti, krač in beder. Poleg tega so v Ljubljani letos popili okrog 181.770.80 kg mesa in 978 kg konzervirane mesa. Inozemskega mesa je bilo v Ljubljano uvoženo 7.932 kg.

Perutnina in ribe

»Nasilne« smrti je šlo letos v krtovo deželo 4372 putk, petelinčkov, tolstih puranov, pitanih puranov. »Sopanih« gosti itd. Ljubljančani so veliki prijatelji slastne pečenke, ki mora zlasti o praznikih, prav gotovo pa o veliki noči in o božiču na mizo. To je že tradicija in se ji Ljubljančani za ves svet ne iznevežejo. Konzum rib je bil letos ravno tak, kakor lani. Ljubljančani so popili 42.961 kg rib, od teh 10.220 kg morskih in inozemskih. Vsteto pa tu ni 3867 kg rusov in slaničkov. Lani je Ljubljana konzumirala 40.537.45 kg rib,

toda statistika je bila samo za 11 mesecev.

Konzum je torej letos približno enak. Vse te jedi in dobrine je bilo treba seveda primerno pripraviti in zabeliti. Vre ljubljanske gospodinje in kuharice so zato porabile

499.328 kg masti in olja

Konzum masti in raznih maščob ter olja je znatno nazadoval. Lani je potrošila Ljubljana 668.254.50 kg masti in drugih maščob, predlanskim pa celo 786.776 kg. Kakor je torej videti, konzum stalno nazaduje. Morda gre to celo na račun vitke linije Ljubljančank. Kdo ve?

Sadje, marmelada, med itd.

Velika je bila letos tudi poraba sadja, ki so ga popili Ljubljančani 767.512 kg, suhega pa 220.044 kg. Poleg tega so konzumirali 234.726.60 kg marmelade in 106.459.08 kg južnega sadja. Uvoz južnega sadja je znatno nazadoval. Lani se je uvozilo nad 400.000 kg južnega sadja. Svežega sadja je lani Ljubljana konzumirala 1.376.534 kg, kar je šlo na račun izredno dobre sadne letine. Poleg tega so Ljubljančani popili tudi 4.796.40 kg medu, kar je razmeroma prav malo, če upoštevamo, da so istočasno popili nad 2 milijona litrov vina. Omeniti je še uvoz gob, katerih je bilo uvoženo v mesto 17.218 kg.

Sir, čokolada in fino pecivo

Zanimivo je, da je velika tudi poraba sira v Ljubljani. Ljubljančani so popili 134.328.36 kg sira, važno pa je, da je bil skoraj ves ta sir pridelan doma. Etikirnega in inozemskega sira so Ljubljančani popili samo 18.424 kg. Da so Ljubljančani, zlasti pa Ljubljankice, velike sladkosmede, priča dejstvo, da so popile (i) 18.243.12 kg čokolade in 42.468 kg finega peciva. Ogromna je tudi poraba navadnega sladkorja, ki ga je mesto konzumiralo 1.304.064 kg. Od drugih potrebščin je omeniti še kis.

Alkoholne pijače

Ljubljančani so hudi vinski bratci. Kot rečeno konzum alkoholnih pijač, vina, piva in žganja stalno narašča. Ljubljančani so popili letos

2.628.535.68 litrov vina

Na vsakega prebivalca pride nekaj nad 43 litrov na leto, če računamo, da ima mesto 60.000 prebivalcev. Poleg tega so Ljubljančani na raznih pridelkih, pa tudi doma konzumirali 67.034.65 litrov ruma in likerjev ter okrog 237.000 litrov raznega špirita, katerega so večinoma porabili za domače likerje itd. Denaturiranega špirita se je porabilo 99.195 litrov. Poleg tega so vedno žejni Ljubljančani popili 180.062 litrov sadjevca, sadnega mošta, vina in jagod itd., za nameček pa še 13.216 litrov raznih kislin in 5708 litrov šumečega vina ter šampanjca. Lani so popili Ljubljančani 2.509.736.38 litrov vina. Piva so popili Ljubljančani letos

1.645.950 litrov

Čudno je, da je šlo tudi piva znatno več, dasi poletje ni bilo vroče. Konzum piva stalno narašča. Lani so Ljubljančani popili 1.272.921.50 litrov piva, predlanskim pa okrog 1.100.000 litrov.

Starhemberg se uveljavlja kot heimwehrovski poslanec

Incident v dunajskem parlamentu — Najprej izziva, potem pa mora preključovati in se opravičevati

Dunaj, 31. decembra. g. Narodni svet je sprejel sklep ministrskega sveta, da se brezposelna podpora podaljša do 25. januarja in da se bo tudi dalje pobirala dokler da na pivo. Pri govoru krščansko-socialnega poslanca Kunschaka je prišlo do neprijetnega incidenta. Ko je poslanec Kunschak izjavil, da je morala tudi dunajska črna v svojih gozdarskih obratih, katere vodi podžupan dr. Emmerling, spoznati, da je socialna zavarovanje gozdarskih delavcev postalo nevarno, ker je že doseglo primanjkljaj od enega milijona šilingov, je

poslanec Heimwehra Starhemberg napravil krstno, s katero je hotel pokazati, da se krade. To je povzročilo pri socialnih demokratih velikansko ogorčenje. Socialni demokrati so kričali na Starhemberga: »Vi paglavci, vi obrekovalci, zato se boste morali še zagovarjati.« Starhemberg je izjavil, da s svojimi kretnji ni hotel žaliti podžupana Emmerlinga ali mu kaj očitati. Socialni demokrati pa so mu odgovorili: »Najprej obrekuje, edaj pa se hočete izmazati! Vi ste bojazljivci!«

Novi krvavi upori v Indiji

Krvave borbe med uporniki in vladnimi četami — Uporniško gibanje se zopet širi

London, 31. dec. Borbe med uporniki v okraju Taravaddy in vladnimi četami trajajo še vedno dalje ter se po zadnjih vesteh razvijajo v pravi topniški boj. Topniški ogenj je slišati na 40 milj daleč. Izgube upornikov so baje zelo velike. Oficijsko se javlja, da je vladnim četam uspelo, po več urnem boju popolnoma poraziti upornike. Izgube upornikov znašajo približno 150 mrtvih, ranjenih pa je več sto. Vladno vojaštvo nadaljuje priprave za obkrožitev upornikov.

Tudi v provinci Berar je prišlo do budih izredov domačega prebivalstva, ki so oplenili hiše posestnikov ter zapalili naselbine z letino riža. Pri plenitvi so uporniki odnesli mnogo juvelov in drugih dragocenosti.

Italijani in italijanski prekooceanski polet

Polet sicer še ni uspel, vendar pa fašistični tisk že kuje slavošpeve Razburjenje zaradi molka vatikanskega glasila

Rim, 31. dec. Z vsemi mogočimi podjetji in odpravami se silijo poslednja leta Italijani v evropsko in svetovno opredeljevanje postati Nemcem in Angležem oziroma Američanom enakovredni, če že ne nadrejeni v zaslugah za svetovno civilizacijo. Zlasti velik tamtani delajo v zadnjem času z zrakovplovstvom. Pri tem pa jim usoda ni nič kaj preveč mila. Nobilove smole na poti proti severnemu tečaju svet ne bo zlepa pozabil. Sedaj se zopet merijo v preko oceanemsko poletu. Listi s pretiranimi slavošpevi kujejo v zvezde posadko letalcev, ki se je napotila na čelu s samim ministrom za letalstvo Balbonu v skupini hidroavionov proti Južni Ameriki. Laški letalci so še v Afriki, daleč od svojega cilja, pa se fašistični tisk že razburja nad onimi listi, ki »možejo priznati velikih rezultatov italijanske aviacije. Tako

piše n. pr. »Giornale d' Italia« na naslov vatikanskega glasila med drugim: »Ta atlantski polet je velik dogodek v zgodovini italijanske aviacije. morda celo največji dogodek v zgodovini svetovnega letalstva. Važnosti tega dogodka ni v Italiji nikdo prezrl. Ves tisk, italijanski in inozemski, je prikazal to podjetje tako, kakor zasluži. Edino v Rimu ni opazil tega vatikanskega »Osservatore Romano« Kakor da se nahaja Vatikan na koncu sveta, od koder se ne more ničesar vedeti! Tako je prinesel »Osservatore Romano« samo nekaj vrstic o tem poletu in še to na zadnji strani. Ne mislimo, pravi »Giornale d' Italia«, da je to kaj strašnega ali da zbog tega polet ne bi uspel. Vendar pa beležimo to rezerviranost vatikanskega glasila, ki se nam zdi sila značilna.

Nemčija za sporazum med narodi

Berlin, 31. dec. S po vzorcu jugoslovenske vlade je dala tudi nemška vlada danes v Zenevi izročiti noto za zasedanje evropske komisije. Noto naglašava važnost gospodarskega sporazuma, ki naj bi olajšal političen sporazum med evropskimi državami.

Viharji na severu

Kodanj, 31. dec. Ze več dni divjajo ob norveški obali divji viharji. Pri Ekersundu so našli predmete iz tovara norveškega parnika »Toreffjella«. Obstoji nevarnost, da se je ta parnik s svojo posadko, ki je štela 24 mož, potopil.

Berlin, 31. decembra. AA Iz raznih krajev zapadne in severne Evrope poročajo, da divjajo na morju silni viharji. Iz Osla poročajo, da se je najbrž potopil parnik »Toreffjella« s 24 možmi posadke. V Rokavskem prelivu je pomorski promet zelo oviran. Vseh ladij je moralo iskati zavetja v bližnjih lukah.

Repenčenje hitlerjevcev

Monskovo, 1. dec. s. Glavni urednik »Völkischer Beobachter« objavlja članek, ki veli med drugim: Za bodočnost ni važno ali bo Adolf Hitler sodeloval v vladi, temveč s kom bo Hitler vladal. V sedanjem državnem zboru za narodne socialiste ne pride v poštev nobena koalicijska stranka vedno bolj napreduje. Kot prvi čin v letu 1931. zahtevamo razpust državnega zbora in pruskega deželnega zbora.

Poliska kupuje kolonije?

Pariz, 31. dec. s. »Echo de Paris« beleži govorico, da potovanje maršala Pilsudskega v Lisbono ni namenjeno samo njegovemu oddihu v Varšavi se govori. da namerava Pilsudski pričeti pogajanja za nakup portugalske kolonije Angola.

Žrtve ognjenika Merapi

Haag, 30. decembra. Ognjenik Merapi se je nekoliko pomiril tako, da so čete lahke prišle na pomoč dvem vsem, ki sta bili popolnoma odrezani od sveta število mrtvih cenijo sedaj na 300. Porušenih je bilo nad 4000 hiš.

Stanje maršala Joffra

Pariz, 28. dec. Nenavadni odpor maršala Joffra je naravnost presenetil zdravniške kroge. Stanje maršala je bilo tako brezupno, da so računali z njegovo bližnjo smrtjo. Včeraj zjutraj je maršal popil nekaj tekočih hrane ter izpregovoril par besedi. Bil je popolnoma pri zavesti.

Profesor Labbe je dejal, da je maršal izredno odporen in da se je le njegovi zdravi konstrukciji zahvaliti, da ni zatisnil oči. Zdravniki mu pomagajo kolikor morejo in mu lajšajo dihanje.

Snoči je bilo izdano poročilo, ki pravi, da je dihanje bolnika rednejše, puls zelo stalen ter da se zboljšanje, ki je nenadoma nastopilo, nadaljuje.

Pred rudarsko stavko v Angliji

Essen, 31. decembra. Pogajanja med rudarji ter rudniškimi lastniki so potekla brezuspešno. Lastniki rudnikov bodo s 15. januarjem najbrž odpovedali delovne pogodbe, da bodo dosegli nameravano znižanje plač. Delavstvo se pripravlja na stavko.

Nemčija in evropska konferenca

Zeneva, 31. decembra. Na tajništvo Društva narodov je prispela kratka nota nemške vlade, ki se bavi z zasedanjem evropskega odbora, ki se prične 16. januarja 1931. V noti naglašajo Nemčija, da se morajo udeležiti del tega odbora tudi države, ki niso članice Društva narodov, namreč Rusija in Turčija. Nota je odgovor nemške vlade na tozadevno vprašanje tajništva Društva narodov.

D'Annunzio, Vatikan in Mussolini

Rim, 31. decembra. Znani italijanski pesnik D'Annunzio je včeraj ostro protestiral proti pisanju uradnega vatikanskega glasila »Osservatore romano«. Papaz je postavil D'Annunzijevo dela na indeks.

Kljub protestu Osservatoreja je Mussolini dovolil, da se tiska najnovejša izdaja D'Annunzijevega del. D'Annunzio se je Mussoliniju zato zahvalil. »Osservatore« omenja, da nima D'Annunzio nobenega vzroka zahtevati se Mussoliniju ter da so njegova dela protikrščanska.

Vremensko poročilo JZSS

po stanju dne 30. decembra.
Kofce. Temp. —5° C. novega snega 25 cm, pršič izgledi za praznik prav dobri. sneži.
Jesenice. Temp. +1° C, sneži, novega južnega snega 15 cm, izgledi za praznik dobri.
Sv. Križ pod Golico. Temp. —5° C, snega pršiča 40 cm, izgledi za praznik prav dobri.
Dovje. Molstrana. Temp. —4° C, deloma oblačno, novega snega 15 cm, smuka ugodna, skakalnica, na novo leto uporabna.
Mislinja. Temp. 0° C, deloma oblačno, novega snega 20 cm, sneži pršič, smuka dobra.
Sodražica. —1° C novega suhega snega 20 cm, sneži, izgledi za praznik dobri.
Travnica. Temp. —3° C, novega suhega snega 25 cm, sneži, smuka in izgledi dobri.
Logatec. —0.5° C, novega suhega snega 30 cm, smuka idealna.
Smučarji tečaj v Kranjski gori pod vodstvom g. Sirčija se ne bo vršila od 2. do 10. januarja kot je bilo pomotoma objavljeno temveč od 6. do 15. januarja.

J. Z. S. S.

Avto s 1400 HP

London, 31. decembra. AA. Zadnje dni so mehaniki poskušali avto, s katerim bi skušal kapetan Malcolm Campbell potolči hitrostni avtomobilski rekord, ki ga je dosegel pokojni Sir Henry Segrave. Avto ima 12 cilindrov ter 1400 konjskih sil in je dvakrat močnejši kot železniški stroj ekspresa. Tekme se udeležijo s posebnim dovoljenjem letalskega ministrstva. Avto je zgrajen tako, da je odpor zraka minimalen. Campbell upa, da bo dosegel hitrost večjo od 4 milj na minuto.

Obsojeni protifašisti

Pariz, 31. dec. Pred tukajšnjim kazenskim sodiščem sta se morala danes zagovarjati antifašista Clenio in Zitar zaradi poskusa atentata na tukajšnji fašistični dom. Obtožnica sta v noči od 27 na 28. oktobra vržla v dom bombo. Oba sta priznala, da sta hotela uničiti poslopje fašističnega udruženja v Franciji Clenio, ki je političen begunec, je bil obsojen na tri leta teče in 500 frankov globe. Zitar pa, ki je obiskoval italijansko policijsko šolo, pa je bil obsojen na 18 mesecev in 100 frankov globe.

Italijani se udeležijo tekme za Schneiderjev pokal

London, 31. decembra. AA. Kraljevski letalski klub je prejel danes iz Italije uradno obvestilo, da se bodo udeležila tekme za Schneiderjev pokal tri italijanska letala. Tekma bo prihodnji september v angleških vodih. Italijanski tekmovalci so položili kakor je predpisano 500 frankov za vsako vodno letalo in bančno garancijo za 600.000 frankov. Doslej se niso še javili drugi tekmovalci. Čas za prijavo poteče danes.

Major Franco v Belgiji

Anvers, 31. decembra. AA. Semkaj je prispel španski major Franco v spremstvu svojega mehanika Rabe. Pod varstvom policije se je podal na železniško postajo ter odpotval v Bruselj. Franco je dobil dovoljenje za neovirano bivanje v Belgiji.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE.
Curih Beograd 9.1260. Pariz 20.2625, London 25.0475. New York 515.80. Bruselj 71.99 — 72.045. Milan 27.005. Madrid 54.25. Amsterdam 207.65. Berlin 122.825. Dunaj 72.60. Sofia 373. Praga 15.30, Budimpešta 90.225, Bukarešta 3.06.

Mestna plinarna v letu 1930

Konzum plina hitro narašča — Spomladi začno graditi novo plinaro

Ljubljana, 31. decembra.

Dandanes je sicer že prišlo v navado govoriti o napredku in modernizaciji, vendar se pa mnogokrat govori tudi o dejanskem napredku. Resnica je, da so se stari idilični časi preživeli in da se je tudi naša zaspala Ljubljana pričela otresati konservativizma. Dub novega časa je prišel zmogovito prodirati v vseh pogledih našega življenja in gotovo ne v našo škodo, četudi se dandanes marsikdo vzdiguje po starih ošidilnicah časih.

V nekaterih pogledih pa se še pred sodi vseeno trdnostno vzdržuje. Eden najlepših primerov za to nam nudi razvoj naše plinarne, odnosno razvoj kuhanja s plinom in porabe plina v industrijske svrhe v Ljubljani. Mnogo ljudi goji namreč še vedno neko nezaupanje do plina, zato se konzumira v Ljubljani komaj polovico toliko plina kot v nekaterih nemških mestih s 30.000 prebivalci.

Zabeležiti pa moramo razveseljivo dejstvo, da je tudi pri nas začel plin zavzemati radnja leta tisto mero v obrti, industriji in gospodinjstvu, ki mu po vsej pravici pripada. Konzum plina stalno narašča; vsako leto približno za 20% od prejšnjega leta, letos pa je narasel za 22% od lanskega leta.

Vedno bolj prodira spoznanje, da plinu ne more konkurirati ne elektrika, ne premog.

Celo v Švici, ki je najbolj elektrificirana država v Evropi, elektrika ne konkurira plinu, ker je plin najcenejši. Najcenejši konkurent plinu bi bil premog, ki pa zaostaja glede snage, higijene (zlasti v gospodinjstvu) in udobnosti pri uporabi daleč za njim.

Zato je gotovo, da ima plinska industrija pri nas še veliko bodočnost. V državi za zelo razvito plinsko industrijo konzum plina še stalno narašča približno za 10% na leto.

Pri nas se je pričel uveljavljati pravica prav šele letos, da smo mu priznali mesto, ki ga po prednostih zavzema že desetletja po naprednih državah.

Letos je naša plinarna položila glavne plinske cevi za tri velike mestne dele: cev za Gradom za Prule, Karlovo cesto in del Trnovca; cev na Dunajski cesti za ves Bežigrad, nadalje za artiljerijsko vojašnico in sploh za vse svetokriški okraj in cev na Celovški cesti za vso Šiško, to je 3 km cevi. V prihodnjem letu se bo plinsko omrežje razširilo približno za 30% od obstoječega omrežja. Treba pa je pripomniti, da se bo plinarna ozirala predvsem na prošnje prijavljenecv tako, da bo preskrbela s plinom predvsem tiste ulice, kjer bo za to večji interes. Zaradi tega opozarjamo ob tej priliki interese, da se prijavijo pravočasno.

Letos se je pomnožilo število plinskih odjemalcev za 289, 19 jih je odpovedalo. Za razsvetljavo se plin ne rabi več, pač pa ga še napeljujejo za rezervo, za razsvetljavo v slučajih, ko odpove elektrika, kar niso baš redki primeri.

Število cestnih plinskih svetilk se letos ni pomnožilo.

Montirali so 140 kopalnih peči, 230 kuhinjskih, 65 štedilnikov, 120 likalnikov, 95 sobnih peči itd.

Plinarna je letos producirala 1.748.500 m³ plina.

Z razvojem plinske industrije, odnosno s razširjenjem plinskega omrežja in vedno

večjega konzuma plina, je postalo aktualno vprašanje povečanje plinarne. Stara plinarna pa se ne more razširiti že zaradi pomanjkanja prostora, predvsem pa svoje okolice in lege. Plinarna, ki je zdaj v centru mesta, tudi vedno ogroža mesto s morebitnim požarom, poleg tega pa še kvart ozrače tako, da je razvoj vse okolice oviran. Edina prednost sedanje lege je, da je blizu kolodvora, kar omogoča transport premoga; razširjena plinarna bi pa potrebovala svoj železniški tir.

Ki se pa v obstoječih razmerah ne da izpeljati ker bi se s njim križale ceste in privatna zemljišča.

Zaradi tega se je komisija ogledala več parcel, ki bi prišle v poštev za zgradbo nove plinarne. K ogledu so povabili tudi inozemskega strokovnjaka ter se končno odločili za parcelo, ležečo poleg tovarne »Saturus« v Mostah.

Končno veljavno je sklenjeno, da se prične s gradnjo nove plinarne prihodnje leto spomladi.

Nova plinarna bo l. 1932 že obratovala tako, da bodo stari to leti že lahko podrli. Zgrajena bo dvakrat večja in se bo lahko še po potrebi razširjevala. Zgrajba nove plinarne bo stala okoli 10 milijonov Din.

Nova plinarna bo seveda najmodernejša, na podlagi vseh modernih pridobitev, zato bo tudi producirala prvovrstne koke in absolutno čisti plin.

Da plin pri nas še ni bolj razširjen, je pripisovati ne le našemu konservativizmu, temveč tudi v največji meri stanovanjski krizi. Četudi se mnogo gradi, stanovanja opremljajo le z najpotrebnejšim, ker se lahko oddajo tudi s pomankljivim komfortom, na drugi strani pa tudi najemniki nimajo interesa, da bi napeljali plin na svoje stroške, ker ne vedo, kako dolgo bodo sploh v tistem stanovanju. Priporočiti pa je vsem, ki grade nove hiše, da jih preskrbe s plinom za čas gradnje, ker se kažejo znaki, da bo stanovanjske krize kmalu konec. Dogodilo se je že, da neki hišni gospodar ni mogel oddati stanovanj.

v novi hiši, ker niso bila preskrbljena s plinom, pozneje napeljava, ga je pa stala trikrat več, kot bi ga sicer.

Razvoj plina ovirajo v veliki meri tudi vkoreninjeni predsodki, da je plin zelo nevaren v stanovanjih, češ, da se je že toliko in toliko ljudi z njim zastrupilo. Časopise v tem pogledu mnogokrat greši, ko poročajo o nesrečah na račun plina. Ko pa poročajo o nesrečah povzročenih z električnim tokom, govori o njih, kot o nečem samo ob sebi umevnem. Statistika dokazuje, da se dogodi več nesreč zaradi elektrike nego plina. Vsekakor se greši s poročanjem o zastrupljenih s plinom na način, kot bi hoteli reči — bojte se vrage, plin je strašno nevaren! Dokazano je tudi, da gre mnogo zastrupljen s plinom na račun navadnih peči, kurjenih z ogljem in samomoru, ko se postavlja v slabo luč svetilni plin.

Pri pravilnem ravnanju s plinom je pa vsaka nevarnost izključena, ker plin ponosi lahko popolnoma zapremo, podnevi pa se itak takoj opazi vsak morebitni defekt pri napeljavi, ker nanj opozori vonj plina.

Zato mora biti Ljubljana tudi vesela povečanja plinarne, strah pred plinom pa spada med staro šaro, če hočemo biti res tako napredni kot se radi ponašamo.

jasnosti ter nam otežuje oceno podrobnosti, ker nam ni bila obenem dostavljena dokumentacija, na podlagi katere bi mogli točneje oceniti finančni efekt in utemeljenost predlagane višine prispevkov, ki bodo v to svrhu potrebni. Na današnji seji bo o tem važnem vprašanju podano posebno poročilo, ki ga priporočam vaši najintenzivnejši pažnji.

Enoten obrtni red

V ospredju vprašanj, ki nas zanimajo, stoji med drugim tudi še vedno vprašanje enotnega obrtnega reda za celo državo. Dosedanja zakonodaja je bila v marsičem različna. Tudi je stopinja razvoja obrti v raznih delih države zelo raznovrstna, vezana na mnoge tradicije, posebno krajevne prilike, običaje in potrebe. Vsi deli imajo zbornice kakor tudi svobodne organizacije glede načina izjednačenja obrtne zakonodaje razna mišljenja. Vemo, da je mogoče zadovoljiti vse zahteve, upoštevati vsa niansiranja interesov po raznih strokah, toda eno je jasno, da mora biti nov obrtni zakon napreden in vzgojen za gospodarsko manj razvite kraje ter zato prirojen prej za kraje z višje razvito obrtno aktivnostjo, kakor pa da bi vseboval reakcionarne odredbe, ki bi oteževale razvoj, ki ga v našem tempu zahteva od nas sedanja doba. Temeljito delo naše zbornice na tem polju, da pridemo čim prej in do čimboljšega obrtnega reda, vam je znano že iz odskov in od zadnje plenarne seje. Po tej seji se je meseca oktobra vršila v Beogradu konferenca v ministrstvu trgovine, da se se enkrat premotrijo vsa vprašanja, glede katerih se mišljenja deljena, da se zberejo vsi argumenti, ki bi omogočili objektivno in pravično rešitev teh vprašanj. V tej komisiji je naša zbornica živahno in uspešno zastopala svoje predloge tudi tam, kjer so bile dosedaj razmere v drugih delih države drugačne kot pri nas. Smatral sem zato za potrebno, da na današnji plenarni seji vsaj v glavnih obrih v posebnem poročilu seznanim zbornico s delom in zaključki te važne komisije in končno obliko načrta, ki bo, kadar postane zakon, odločilno usmerjal razvoj trgovine, obrti in industrijske podjetnosti v naši državi. (Konec prih.)

Pridobitina in prometni davek

Davčna uprava za mesto v Ljubljani je izdala naslednji razglas za vložitev davčnih prijav glede dohodka od podjetij, obratov in samostojnih poklicov za pridobitno pridobitino in prometnega davka za davčno leto 1931.

Vsa podjetja, obrati (trgovsko industrijski in obrtni) odnosno vse osebe, ki se bavijo s samostojnim poklicem in vse osebe, ki so zavezane pridobitini in prometnemu davku, ki ga plačujejo pavšalno, morajo v času od 5. januarja do štedega 5. februarja 1931 vložiti pri pristojni davčni upravi prijavo o dohodku in prometu, ki so ga dosegli od teh poslov v poslovnem letu 1930.

Prijava se posebe vložiti za vsaki objekt (obrat) kakor tudi za vsako vrsto posla, n. pr. če ima trgovec centralo in filijalko, mora vložiti prijavo za centralo in in posebe še za filijalko. Če trgovec z nešanim blagom toči v istem obratu tudi prijače, mora vložiti posebno prijavo za trgovino z mešanim blagom in posebno prijavo za točenje pišč. Če se krojač n. pr. hkrati bavi tudi s prodajo izgovljenih oblačil, mora vložiti prijavo za dohodek iz krojaškega obrta in posebe še za dohodek iz prodaje izgovljenih oblačil.

Rudarska podjetja, ki so podvržena temu davku, morajo vložiti prijavo za vsaki rudnik posebe in za vsak samostojni pomolni rov.

Prijavo morajo vložiti tudi one osebe, ki so po členu 46 zakona o neposrednih davkih oproščene plačevanja tega davka (mala hišna obrt, obrti težkih invalidov, itd.).

Obrazec davčne prijave se dobi pri pisni davčni upravi.

Prijavo izpolni in vloži:

1.) lastnik obrata ali podjetja odnosno oseba, na katere račun se obrat vodi, 2.) v primeru zakupa — zakupnika, 3.) za neodobitne — njihovi roditelji ali varuhi.

4.) za mase, njihovi zastopniki.

Prijavo lahko vložijo tudi druga oseba, če se izkaže s specialnim ali generalnim pooblastilom davčnega zavezanca.

Prijava naj se izpolni v vseh razpredelkih po vrsti, kakor slede v obrazcu, kar najbolj jasno in detajlirano. Ker je predmet obdavčbe enoletni čist dohodek, ki se je dosegel v preteklem poslovnem letu, se priporoča davčnim zavezancem, da ta dohodek za svojo lastno korist točno prijavijo, ker se samo na ta način izognejo kazenskim posledicam netočnega prijavljanja. Enoletni dohodek se smatra kosmat dohodek po odbitku izdatkov, ki so potrebni za vršitev podjetja, obrta ali poklica. Izdatki, ki niso v stvarni zvezi z obratom, marveč služijo za vzdrževanje davčnega zavezanca, njegove obitelji ali drugih oseb, se ne smejo odbiti od kosmatega dohodka.

V interesu davčnih zavezancev samih je, da prilože prijavi potrebne dokaze, posebno začetni in končni inventar, odnosno račun, bilance zrupe in dobička, korespondence in slično, če vodijo trgovske knjige, potem potrdila državnih in samoupravnih oblasti, bank itd. s katerimi zamorejo verjetno dokazati točnost prijavljenih podatkov.

Obrtniki naj se v prijavi izjavijo, da se hkrati bavijo s prodajo gotovega nabavljene blaga, če obratujejo s stroji na pogon in koliko pomočnikov zaposlujejo v obratu. Podjetniki, ki delajo na zgoraj, morajo tudi to navesti v prijavi.

Prijava se mora oddati osebno ali po pošti obliki ali davčni upravi, na katero teritoriju se obrat nahaja. Kdor ne vloži prijave v roku, ki je določen s tem

pozivom, to je v času od

5. januarja 1931 do 5. februarja 1931 plača kot kazen 3% od osnovnega davka in ako prijave ne vložijo niti na pisni poziv v najdaljem roku 8 dni, po 10% osnovnega davka.

Če se v davčni prijavi navedejo neresnične prijave z namenom da bi se izognili davku ali če se zataji objekt ali vir dohodka, zadenejo davčnega zavezanca posledice iz člena 142 zakona o neposrednih davkih. Če davčni zavezanec ne zna pisati ali ne zna prijave izpolniti, poda lahko davčno prijavo na zapisnik pri pristojni občini ali davčni upravi.

Davčni zavezanci, ki plačujejo davek na poslovni promet po knjigi opravljenega prometa, morajo v smislu navedenega generalnega direktorja neposrednih davkov od 9. junija 1924 šteje 15.432 vložiti skupno prijavo o celotnem prometu celoga pretečenega leta do 31. januarja 1931.

Vložitelji prijave se potrdi prejem prijave. Končno se vse pridobitni zavezanci morajo opozorjati, da morajo po členu 6 zakona o davku na dohodke osebe v svoji prijavi za pridobitno navesti njih starost, da li so oženjeni, neozelenjeni, vodijo brez otrok odnosno ločeni in če vzdržujejo ženo in zakonske otroke.

Družabniki posebnih podjetij morajo izven tega v kolikor so zavezani davku na neozelenjene osebe, navesti s katerim deležem so udeleženi na podjetju.

Dopolnilni davek na zemljarino in neposredne davke

Davčna uprava za mesto v Ljubljani je izdala naslednji poziv za vložitev prijav za znižbo dopolnilnega davka zemljarine v smislu člena 1 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 22. junija 1929.

Davčni zavezanci, ki imajo pravico za znižbo dopolnilnega davka zemljarine predložiti te prijave do 31. januarja 1931 brez pravice do nadaljnjega podaljšanja roka v smislu člena 4. zakona o neposrednih davkih.

Dopolnilni davek se zniža pod naslednjimi pogoji:

1. da se davčni zavezanec izključno bavi samo s kmetijstvom,

2. da obdeluje svoje posestvo sam s člani svoje družine,

3. da ima v domačem skupnem gospodarstvu več kakor pet rodbinskih članov,

4. da dopolnilni davek k zemljarini ne presega 5.000 Din,

5. da vložijo prijavo v odrejenem roku na predpisanem obrazcu.

V smislu zakona so za člane skupnega domačega gospodarstva po tem zakonu ne morejo smatrati:

1. osebe, ki so stalno odsotne.

2. stalno odsotne se ne smatrajo osebe, ki bivajo izven doma zaradi odslužbe kaderskega roka, šolanja, zdravljenja itd.

3. osebe, ki se bavijo ali poleg kmetovalstva ali izključno s obrtom, industrijo ali drugim pridobitnim poslovanjem ali samostojnim poklicem, ki je zavezan pridobitni,

4. osebe, ki so v razmerju stalne javne ali privatne službe,

5. žene in otroci oseb, omenjenih v točkah 2 in 3,

6. hišno služabništvo in nameščenci.

Prijave se morajo vložiti pri pristojnem občinskem oblastvu v Ljubljani pri mestnem magistratu na predpisanem obrazcu, kateri se dobi pri pravkar omenjenem oblastvu.

Prijavo mora vložiti zavezanec zemljarine.

Prijavo zamore vložiti tudi pooblaščenec, priložiti pa mora tozadevno pooblastilo.

Na zahtevo davčnega zavezanca mora izpolniti prijavo pristojno občinsko oblastvo po izpovedbah zavezanca.

Prijave, ki se predložijo po preteku odrejenega roka, se za znižbo dopolnilnega davka ne bodo upoštevale.

Za resničnost števila članov skupnega domačega gospodarstva kakor tudi za podatke po točkah 1—5 je poleg davčnega zavezanca, odgovorno tudi občinsko oblastvo.

Križanka.

— Tako mlad si, pa že nosiš očala!

Kako je to mogoče?

— S križankami sem si pokvaril oči. Eno oko deluje samo vodoravno, drugo pa počez.

Danes ob 4., pol 8. in 9.
Jutri ob 3., pol 5., 6.,
pol 8. in 9. uri zvečer!

Dvoje src v 1. taktu

Popularna dunajska filmska opereta

Godba Robert Stolz

V glavnih vlogah priljubljeni igralci

WILLY FORST
GRETLE THEIMER
Oskar KARLWEIS
PAUL MORGAN
Szöke SZAKALL

Predprodaja vstopnic jutri od 10. dopoldne dalje.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 31. decembra 1930, katoličani: Silvester, pravoslavni: 18. decembra, Sevastijan.

Jutri: 1. januarja 1931, katoličani: Novo leto, Dragovit, pravoslavni: 19. decembra, Dragovit.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Opera: ob 16. Grofica Marica.
Drama: ob 21. Gospa ministrca.

Kino Matica: Zemlja solca. Samo ob 4. in 7. Ob 9. Denar na cesti. (Premijera).

Kino Ideal: Samka na olimpijadi.
Kino Ljubljanski dvor: Dvoje src v tričetrtinskem taktu. Ob pol 15. mladnska predstava »Detektivske agencije« (Pat in Patachon).

Silvestrovi večeri: SK Ilirija pri »Sloncu, Sokol I na Taboru, Ljubljanski Sokol v Narodnem domu, Sokol Šiška v Reininghausu, »Soča« v Kazini, »Ljubljanski Zvon« v hotelu »Bellevue« in Silvestrov večer v restavraciji in kavarni »Emonja«.

PRIREDITVE NA NOVEGA LETA DAN
Opera: Ob 15. Car in tesar, ob 20. Nikola Šubic Zrinjski.

Drama: Ob 15. Naš gospod župnik, ob 20. Mercadet.

Kino Matica: Denar na cesti.
Kino Ideal: Naš vsakdanji kruh.

Kino dvor: Dvoje src v tričetrtinskem taktu. Ob 11. Pat in Patachon.
Sentjakovski gledališki oder: Prastozidarij.

Z novinci je križ.

Podnarednik: Če zapovem »levo v boka«, se obrni.

— Na katero stran, prosim?

Vse zaponke in gumbe imaš umazane, samo ena zaponka in en gumb sta izjema, pa še ta dva ti manjkata.

Dober prijatelj.

— Sin ti dela skrbi, praviš? Moral bi ga pošteno ozmerjati.

— Če pa da več na besede vsakega tepca, kakor na moje. Veš kaj, dobra prijatelja sva, posvari ga ti, naj se poboljša.

V restavraciji.

— Natakari, zrezek je tako vroč, da ga ne morem jesti.

— Pa ga malo popihajte, gospod.

— Da, še tega bi bilo treba, da mi ga sapa odnese s krožnika.

Detektiv ostane detektiv.

Detektiv: Novega kuharja imate, gospod hotelir.

— Od kod pa veste to?

— Na krožniku vidim nove odtise prstov.

Delovanje Zbornice za TOI

Poročilo predsednika g. Jelačina na plenarni seji 30. decembra 1930

Davek na poslovni promet

V preteklih treh letih je imela Zbornica prepolne roke dela. Kakor sem že zadnjič poročal, stojimo v davčnem oziru pred izvedbo dalekosežne reforme preobrazanja in prireditve davka na poslovni promet v smislu zakona z dne 12. avgusta t. l. Zbornica je z vso skrbnostjo in vestnostjo skušala zadostiti čim popolneje nalogi, ki nam jo je poverilo finančno ministrstvo in je na podlagi posvetovanj in poizvedb, ki so trajale preko meseca dni, zbrala in sestavila izčrpno in sistematično urejeno gradivo za izdelavo tarife za odmero poslovnega davka. Za našo industrijo bo ta davek zahteval mobilizacijo znatnejših denarnih sredstev, ker se bo za tuzemsko produkcijo, izvzemši poljske pridelke, koncentriralo plačevanje pri producentu.

Pozdravljamo to reformo v toliko, ker bo po novem obremenjen tudi uvoz inozemskega konkurenčnega blaga z davkom na izvažanje in bo tako vsaj v tem oziru popravljena neenakost, ki je dosedaj obstajala, ko je moral domači producent plačevati davek na poslovni promet od svoje produkcije, dočim je bil uvoz inozemskih proizvodov svoboden. Naš interes je samoumevno, da se v tem važnem in dalekosežnem vprašanju doseže sporazum vedne gospodarskih zbornic v državi in so se v to svrhu že vršile konference meseca novembra v Beogradu, ki se bodo nadaljevale po novem letu v Zagrebu. Uveljavljanje nove tarife pričakujemo s novim proračunskim letom 1. aprila 1931.

Kljub tej veliki zaposlitvi z reformo poslovnega davka, je pa zbornica z nezmanjšano pažnjo proučevala upliv novih davčnih zakonov, odredb in predpisov na gospodarsko aktivnost ter v mnogobrojnih primerih z uspehom posredovala za omiljenje davčne prakse. O vsem podrobnem delu na tem polju vam o podano na današnji seji posebno poročilo, h kateremu bi želel uvodoma dodati nekoliko pripomb.

Zbornične vloge in predlogi

Kot zbornični predsednik sem smatral za svojo dolžnost, da se prav posebno tudi osebno potrudim za čim uspešnejšo rešitev zborničnih vlog in predlogov. Tako sem ob

priliki svojega bivanja meseca novembra v Beogradu opetovano interveniral v davčnih zadevah v ministrstvu financ, obrazložil nepravilnosti, s katerimi se moramo boriti, opozarjal na neprikladnost nekaterih odredb in na pogoščenost mnogih ukrepov davčne prakse. Imam utis, da moja prizadevanja niso bila brezuspešna. — Uspeh se je v posameznih primerih že pokazal — in v zadovoljstvo mi bo, ako bodo te intervencije tudi pri še neresenih vprašanjih naše primerne upoštevanje.

Novi zakon o socialnem zavarovanju

Z dostavitvijo načrta novega zakona o socialnem zavarovanju, ki nam je bil na povedan že pred letom dni, je stopilo tudi to vprašanje v aktualen štadij. Zbornica je za izjavo o tem izredno važnem vprašanju določil razmeroma kratek rok 40 dni, ki ga minister za socialno politiko, kljub zaprosilu posebne deputacije zbornice, ni podaljšal z navedbo, da želi načrt čimprej predložiti zakonodajnemu svetu in ga nato uveljaviti. Ni mi potreba posebej poudarjati, kolike važnosti je obojestransko pravilna rešitev vprašanja socialnega zavarovanja za vse tri panoge gospodarstva, ki so v naši zbornici zastopane. Zastojuje, če povem, da je plačalo naše zbornično področje za te svrhe lani 45 milijonov 484.567 dinarjev na prispevkih za bolniško zavarovanje in 11.617.489 dinarjev za nezgodno zavarovanje. Naša stromljenja in prizadevanja so bila dosedaj osredotočena na to, da se prispevki čim racionalneje uporabijo v dobro zavarovanega delavstva, da se administrativni stroški čimbolj zmanjšajo in tako tudi bremenja, ki zadenejo gospodarstvo, čim zmanjšane porazdelijo po raznih panogah podjetnosti.

Načrt, ki nam je bil poslan na mišljenje, nam prinaša kot najvažnejšo novost to, da razširja socialno zavarovanje v smislu svoječasne napovedi v zakonu iz l. 1922 sedaj konkretno na novo panogo zavarovanja namreč na starostno in invalidno zavarovanje. Uvedba te nove panoge prihaja v dokaj neugodnem času, ko so vse panoge gospodarstva primorane revirati v vidu zmanjšanja izdatkov svoje režije. Načrt nas pušča v marsičem v ne-

Danes na Silvestrovo

ob 9. zvečer ter jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

vesela premiera dunajske filmske operete

Denar na cesti

V glavnih vlogah:

Georg Alexander

komorni pevec **Karl Ziegler** ter člani dunajskega državnega gledališča.

Kot dopolnilni spored: **MIKI MIŠKA** v zvočni humoreski »CAROBNE PASTETE«

Predprodaja vstopnic jutri od 10. do pol 13. popoldne.

Skalaši v preteklem letu

Delovanje TKS Skala je bilo tudi letos uspešno in zelo plodnosno.

Ljubljana, 31. decembra.

Naš agili turistovski klub Skala, ki bo prihodnje leto proslavil 10 letnico svojega vsestranske visokoalpinskega delovanja, ima tudi v pretečenem letu zaznamovati veliko novega uspešnega dela. Delovanje kluba je bilo osredotočeno v dveh smereh t. i. v visokoalpinskem udejstvovanju in v propagandi alpinizma potom fotografije, filma in predavanj. Ti dve glavni smerici sta bili v izvršitev dodeljeni glavnemu odboru, plezalnemu in foto-amaterskemu odseku.

Naši plezalci so absolvirali v Julijskih Alpah več prvenstvenih tur, med njimi severno steno Tošca, gorenjsko in skalaško smer v Triglavski steni, ki sta tudi od inozemskih turistov priznani za prvovrstni in skrajno težavni Posrečilo se jim je tudi preplezati »Jugovo smer«, kjer se je naš velika alpinist pok. dr. Klement Jug ponesrečil.

Plezalni odsek je zbiral material za Alpski plezalni vodnik po vzhodnih Julijskih in Savinjskih Alpah. Material je dosedaj že skoraj zbran in se že urejuje ter je pričakovati, da pride prihodnje leto do izdaje.

Člani kluba so prispevali s svojim delom tudi pri izdaji nemškega »Hochtourista« (8 zvezek), ki poroča o novih plezalnih turah.

Klub je založil in izdal dr. Tumovo knjigo »Pomen in razvoj alpinizma«, ki je predstavlja v svojem obsegu in visoki literarni vrednosti prvo jugoslovensko delo v tej panogi. Knjiga je opremljena s 12 izbranimi umetniškimi slikami naših foto-amaterjev. Veliko pozornost, ki jo je vzbudila ta knjiga v literarnih krogih tu in v inozemstvu, ter laskave ocene, ki prihajajo dnevno od vseh strani, pričajo o visoki kvaliteti nje vsebine. Vzporedno s knjigo je bil izdan tudi prvi jugoslovenski toponomastični zemljevid skupine »Triglav-Skrlatica« v merilu 1:37.500, ki edini odgovarja pravilnemu imenoslavlju naših gor. S tem izdanjem so končno uveljavljeno odstranjeni zamenjave v imenovanju posameznih vrhov, ki so nastale zaradi germaniziranja in samovoljnega preimenovanja naših pristnih starih slovenskih imen po avstrijskih kartografih. S to izdajo je storjen šele prvi korak v ogromni nalogi, ki si jo je nadel TKS.

V izpopolnjevanje in izobrazbo svojega članstva je klub prijel interneta predavanja, tako na pr. o higijeni turista, prva pomoč, o severni Skotski, o pomenu in razvoju alpinizma, Lanmer (Jungboren), orientacija v alpih pozimi itd. Pred leti uvedena in tako priljubljena javna skopščena

predavanja je klub prijel tudi letos ter smo imeli priliko opetovano slišati zanimiva izvajanja prvovrstnih predavateljev naših in tujih planin. Novost za Ljubljano je bilo vsekakor predavanje o visoki alpski tehniki, ki ga je spremljevalo predvajanje prekrasnega filma »V skalovju in ledu«. Tudi ljubljanskim foto-amaterjem je bila dana možnost teoretično se izpopolnjevati na predavanjih, ki so bila izrečno v to svrhu prirejena.

Mnogo je še povpraševanja po velikem alpskem filmu, ki se bliža svoji dovršitvi. Marsikateremu ljubiku je nerazumljivo, da delo po dveletnem prizadevanju foto-amaterskega odseka še vedno ni izgotovljeno. Kakor smo imeli priliko prepričati se na licu mesta v njihovem laboratoriju, je to delo izredno težavno in zvezano z mnogim trdom in samozatajevanjem članov foto-amaterjev, ki žrtvujejo vse svoje proste večere in noči, da sami razvijajo in kopirajo film na razmeroma primitivnih aparatih. Zavedati se moramo, da nimamo na razpolago milijonskega kapitala in prvovrstnih modernih tehničnih ateljejev, ki edini omogočajo velikim filmskim podjetjem hitro dovršitev posameznih filmov, ki kljub temu potrebujejo za izgotovitev v gotovih primerih več let.

Filmsko delanje se vrši po točno začrtanem libretu, ki ima namen prikazati lepote naših gor in njih najčarnejših trenutkov. Kotikokrat jim je bilo treba za en sam lep prizor povzpeti se na isto točko, na visoke in eksponirane vrhove, a zaradi trenutno nastalih vremenskih neprilic je bilo snemanje izključeno in ves trud zaman. Kljub temu pa mladi idealisti niso izgubili poguma in močne volje do uspeha in le s tem se je dosegla uspešna dovršitev težke naloge. V doslednem stremjenju je tudi edina možnost, da se to filmsko delo dokonča v splošno zadovoljstvo najkritičnejše publike in da bodo naše planine dostojno reprezentirane tudi pred inozemstvom. Imeli smo priliko prisostvovati poskusnemu predvajanju ca 1000 m dolgega fragmenta iz tega filma, ki je bil odpisan na letošnje jugoslovensko reprezentativno razstavo v Kopenhagen ter je žel ta odlomček med prisotnimi predstavniki naših oblaš in drugih odličnimi gosti splošno odobravanje in zadovoljstvo. S sigurnostjo pričakujemo, da nas bo turistovski klub Skala v novem letu presenetil s slavnostno premiero prvega jugoslovenskega alpskega filma.

onemogočil izkoriščanje cziroma zlorabo denarnih podpor.

Mladinski oddelek

kateremu načeljuje ref. g. Sedej, je letos razširil akcijo za počit. kolonije. Organiziral je dve koloniji in sicer eno v Breznici na Gorenjskem eno pa v Kraljevi v domu Franje Tavčarjeve. Letos je letovalo 300 otrok v dobi 2 mesecev. Pomen in učinek teh kolonij je nedvomno velik. Ohranitev zdravega in življenja sposobnega narasčaja je dolžnost družbe. To zahteva bodočnost našega naroda.

Starši in učitelji, katerih otroci so bili na počitnicah znajo ceniti pomen letovanja. V to svrhu je izdala mestna občina 80.000 Din.

Da bi pritegnili k sodelovanju širše kroge prebivalstva, je urad priredil v svoji režiji dobrodelni koncert za počit. kolonije v Unioni. Ljubljanci so se častno odzvali. Dvorana je bila polna. Čisti dobiček je znašal 11.000 Din.

Mladinski oddelek upravlja 4 dnevna dečja zavetišča, katera obiskuje približno 300 otrok. Število ni mogoče točno ugotoviti ker fluktuira. V teh zavetiščih so otroci pod stalnim nadzorstvom učitelje in prejemajo tudi zajtrk in kosilo, večinoma brezplačno. Zavetišča so v Sp. Šiški, pri Sv. Florijani, na Prulah in na Taboru.

Higijensko ne odgovarjajo svojemu namenu in mestna občina bo morala v najkrajšem času določiti v budžetu večji svoti za nova, odgovarjajoča zavetišča.

Isto je z zavetiščem za onemogle, ki je premajhno za potrebe Ljubljane. 100 proslincev čaka na sprejem in vsi ti slučajni so nujni Novo zavetišče z 200 posteljami ni bilo v dveh mesecih prenapočeno.

Zavetišče obiskuje večkrat v letu g. župan dr. Puc in vsakokrat obdari oskrbovance z cigaretami in sladkarijami. Letos je bila prirejena tudi božičnica, na kateri so bili navzoči obč. svetovalci in okr. načelnik ter primerne obdarili vse oskrbovance.

Božična akcija za revno dečo je tudi letos lepo uspešna. Obdarovanih je bilo 430 otrok v veliki dvorani hotela Uniona. Pod božičnim drevescem smo nabrali 12.000 Din nekoliko manj kot lansko leto.

Mladinskemu skrbstvu bo treba na vsak način posvetiti veliko večjo pažnjo, veliko več skrbi in seveda tudi žrtve.

Predmestja Ljubljane nudijo slike, ki so naravnost obupne. Otroci propadajo. Zločin in prostitucija se množe. In zato bo treba koncentrirati vse sile, javne in privatne neglede na njihovo tendenco, v skupno organizatorično moč, ki bo v stani zavreli propadanje mladine. To mora postati dolžnost nas vseh in uspeh je zagotovljen.

Omenjen naj še, da je mlad. urad začel opuščati zavodno skrbstvo ter oddajati s sodelovanjem z zavodom za zaščito mater in dece otroke v rejo pod nadzorstvom skrbstvenih sester in zdravnikov.

Poleg rednih in izrednih denarnih podpor je mlad. urad razdal veliko v obliki, perilu in obutvi (110.000 Din).

Urad ima na reji veliko otrok, kar znaša letno 70.000 Din. V zavodih (Lichtenturnu Mariarišcu in drugod) je tudi precejšnje število otrok, kar znaša 160.000 Din.

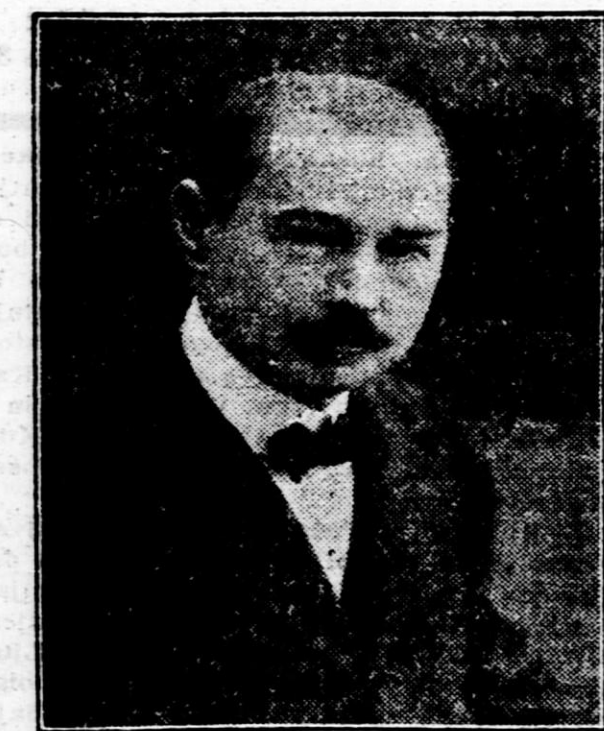
V gorenjem sem na kratko skiciral glavne soc. akcije v letu 1930. Koliko je bilo ogromnega področnega dela ni mogoče navesti v kratkih besedah.

Poudarjam, da gre mestna občina pravilno pot v soc. politiki in želim, da bo to smer ohranjala in še povečala svojo brigo za om. del prebivalstva, ki ni po lastni krivdi socialno onemogel.

Zdenko Valašek — 60 letnik

Ljubljana, 31. decembra.

Pravijo, da imajo nedeljski otroci srečo. Kakšno pa morajo šele imeti otroci, ki se posmejejo mlademu, komaj rojenemu novemu letu v obraz.

Tako rekoč dvojček novega leta je tudi naš Zdenko Valašek, vsej Ljubljani in deželi znani dobrodušni Čeh. Skupaj z novim letom, ki ga pozdravlja ves svet, priti na svet, je pač sreča, saj je mlado leto obloženo s kupi sreče in veselja ter ni čuda, če se je vsaj nekaj teh dobrot prišlo tudi novorojenca, ki je zagledal megleno mačkasto novoletno jutro natanko pred 60 leti ob novem letu naš Metuji na Češkem. Po dokončanem šolanju se je Zdenko posvetil litografski umetnosti, po absolviranju praktični dobi je pa šel izpopolnjevati svoje znanje v Nemčijo, v Frankfurt a.M., Wiesbaden in v druge centre litografske umetnosti, kjer se je razen v svojem poklicu izobraževal tudi še v trgovski stroki. Leto 1895, je prevzel vodstvo litografskega oddelka velike tiskarne v Jičinu. Štiri leta pozneje je pa sprejel ponujeno mu mesto faktorja v Blasniki ti-

skarni v Ljubljani, kjer je služboval 15 let.

V tiskarni je izpopolnil litografsko umetnost, ki je bila dotedaj pri nas še v zelo ozkih mejah. Najvažnejše njegovo delo je pa tisk novih poštinih znamk, ki jih je po prevratu v najtežjih razmerah tiskal za novo ustanovljeno ljubljansko pošto in rekcijo. Z njimi smo najprej javili vsemu svetu svoje osvobodjenje in združitev v novo državo. V tistih časih, ko ni bilo v vsej Sloveniji na razpolago za tisk znamk zadostnih priprav, niti barv, kakor tudi ne papirja, je Valašek, ki se je trudil noč in dan, rešil situacijo, da smo se mogli založiti tudi s poštinih znamkami v zadostni meri in tako naznaniti nastanek nove države po vsem svetu.

S svojim velikim strokovnim znanjem in s svojo pravo češko pridnostjo in delavnostjo se je jublat povzpela na ravnateljско mesto in je postal ravnatelj Prve jugoslovanske tovarne igralnih kart, ki je med drugimi kartami založila tudi krasne slovenske karte po odličnih originalnih slikarja Hinko Smrkarja. Te karte so še danes največje slovensko ilustracijsko delo v barvah. Pozneje je bil ravnatelj tovarne »Kuveta«, ki jo je znatno razširil, leta 1925, je pa šel v zaslužni pokoj.

Da je vedno zavedni Čeh tudi član Sokola in drugih narodnih društev ter od svojega prihoda naročnik »Slovenskega Naroda« in pozneje tudi »Jutra«, je uveljavno samo ob sebi.

Zaklad, ki ga mu je položilo novo leto v plence, je tisti zlati humor, ki človeku pomaga skozi vse težave življenja. Smeh je namreč ono orožje, ki premaga vsakega sovražnika, zato se je pa tudi jublat ohranil še tako čvrstega in vedrega. Ve namreč, kaj je šala, pa če ga zadene tudi najhujši udarec usode, ga prenese z nasmehom. Še mnogo let!

Božična zvezda

Pod marsikaterim božičnim drevescem se je letos v Ljubljani prvič razcvetela čudovito rdeča roža. Nikdo te bohotne krasotice ni prej poznal, čeprav sem jo opisal že februarja meseca l. 1928. v »Življenju in svetu«.

Takrat sem povedal, da je to veliki krvavi zvezdi podobno cvetlico prvi prinesel v Ljubljano akad. slikar Jaro Hilbert s svojega popotovanja po Afriki. Mladi umetnik je pa tedaj prinesel domu le nekaj palčic brez listja in korenin ter jih izročil tedanjemu nadzorniku mestnih nasadov, pokojnemu Hejnicu. Ta je v palčicah takoj spoznal prekrasno poanzejico in jih posadil v toplem rastlinjaku, kjer so o božiču 1927 prvič cvetele. Občudujoč dekorativno zvezdasto obliko najbolj živo rdečega cveta, sem že tedaj izrazil željo in upanje, naj nas vsaj za božič 1928 naši vrtnarji vzradostne s tropskim ognjem »božične zvezde«. Tako ime je namreč poanzejica dobila, ker razgrne svoje velike goreče rdeče zvezde o božiču. Seveda se je pa rastlina takoj, ko so jo razširili po Evropi, tudi priljubila, saj pozimi nimamo nobene tako bujne in živoreče cvetlice. Ker je pa lepa ves advent in čez božič tja do svečnice, so ji pa nadeli tudi ime »adventne zvezde«. Sigurno je, da bo svetila ta zvezda tudi še Trem kraljem in ostala dolgo, dolgo let njih spremljevalka.

Pred 40 leti je prišla Poinsettia pul-

cherrima cardinalis, kakor se znanstveno imenuje njena najlepša rdeča vrsta, v evropske botanične vrtove in oddod so jo vrtnarji šele pred nekaj leti razširili po domovih vseh ljubiteljev cvetja. Naši stari vrtnarski firmi Herzmansky pa moramo biti hvaležni, da je to najlepšo in najdekorativnejšo rastlino vpejala letos tudi pri nas.

Poanzejica je pa tudi čudna in zanimiva rastlina. Spada namreč med mlečke ali cuphorbiae, ki imajo — kakor je znano — le neznatne cvetove, a okrog teh cvetov

se razvrste listi, ki pri nekaterih mlečkih tvorijo velike živobarvne vence, kakor cvetni lističi pri drugih rastlinah. Ti zgornji, brakteje imenovani listi, so pri poanzejici zbrani v zvezdo najživahnejše rdeče barve, a samo sredi te zvezde je več malih, silno zanimivih cvetov rdeče-rumenozelene barve. Poglejte si te male cvetove od blizu ali z lupo, pa odkrijete nove lepote, ki vam poanzejico še bolj priljubijo.

Do rdečih zvezd in cvetov je mogoče poanzejico pripraviti le v rastlinjaku. Če vrtnarji posade gole mladike v juniju, juliju ali šele meseca avgusta, vendar cvetove rastline obenem o božiču, samo da so one, ki so bile prej vsajane, višje in bujnejše, mlajše pa znatno manjše. Z svojo vrtnarsko umetnostjo gojene poanzejice dosežejo višino do 2 metrov in napravijo do 40 cm široke zvezde, pri tem jim pa moramo dovoliti le eno zvezdo in jim streči kot pravim princesam iz Jutrovih dežel. Ker se odrezane zvezde tudi v vazah držijo po 14 dni, so si poanzejice naglo izjemale s svojo neprekosljivo dekorativnostjo prvo mesto med zimskimi cveticami in so postale tudi velika moda. Krasno zeleni in plemenito oblikovani listi še povzdigujejo učinkovitost škrlatnih zvezd, a iz Amerike so že prispelo novo vzgojene vrste s brastovemu listju podobnimi listi. Tudi bele in razne odtenke rdečih poanzejic že imamo, a vendar je »božična zvezda« ostala zmagovalka nad vsemi svojimi sestrami. Pred nekaj leti je bila ta rastlina še silno draga, danes si pa lahko tudi pri nas z njo okraši svoj dom že najskromnejša gospodinja. Zopet smo bogatejši za nov vir estetskega užitka in če bi naši vrtnarji upeljavali več rastlinskih novosti, tudi njim ne bi bilo več treba tožiti o slabih časih.

—ag.

Socijalna politika mestne občine v l. 1930

1.120.000 denarne podpore, 100.000 Din v naturalijah revežem, 300.000 Din brezposelnim

Ljubljana, 31. decembra.

Povojne gospodarske in socialne krize so odprle v delokrogu mestnih občin cel niz novih, nujnih vprašanj, ki so morala biti rešena brez dolgega odlašanja.

Ljubljana je postala upravni, gospodarski in kulturni center vseh Slovencev. Zato so njene naloge rastle v vsakim dnevom. Tujski promet je zahteval modernizacijo mesta, naval prebivalstva v mesto je zahteval ureditev neštevitih gospodarskih vprašanj, stanovanjsko vprašanje je stopilo v ospredje, ureditev zdravstvene službe in njena modernizacija so zahtevale velike žrtve. Omenjam še eno vprašanje, ki se je z vso ostrostjo izločilo iz velikega števila občinskih nalog, t. i.

socijalna politika

Tekom dolgih povojnih let se je soc. polit. udejstvovanje občinske uprave in njene urada polagoma preoblikovalo, zadržalo je gotove smeri in danes lahko rečemo, da imamo ustvarjeno trdno podlago za nadaljnji razvoj te panoge

imamo organizem, zdrav sistem

Ustvaritev tega sistema je bila le nujna posledica naraščajoče brezposelnosti, težke stanovanjske krize, pomanjkanja starostnega zavarovanja ter telesnega in moralnega propadanja mladoletnih otrok. Vsakemu izmed navedenih vprašanj je bilo treba posvetiti posebno pažnjo, in za vsako tako vprašanje postaviti poseben aparat, ki je moral proučevati vzroke nastalega stanja in storiti temu primerne ukrepe. Ustanovili se je v soc. polit. uradu oddelek za starostno preskrbo, delavski in mladinski oddelek.

Ustvaril se je princip preventivne soc. politike, princip upostavitve pridobitnosti hranitelja rodbine, preskrba onemoglih ostarelih in preskrba zapuščenih ali zanemarnjenih otrok. To so najglavnejše smeri ustvarjenega sistema, ki pa ni v svoji izvedbi tako raznovrstne, da jih ni mogoče razložiti v tem kratkem članku.

Uprava mestne občine se je z dobrim razumevanjem lotila reševanja soc. polit. vprašanj. Postavila je na čelo uradov ljudi, ki so priznani socialni delavci. V nadaljnjem bom skušal podati kratek pregled najvažnejših socialnih akcij v minulem letu 1930.

Starostna preskrba

V naši državi do danes še ni uvedeno starostno zavarovanje. Zato padejo vsi stari in onemogli v breme občine. Največ starih služkinj, delavk bivše prednice, tobačnih delavk, hlapcev in nekvalificiranih delavcev, nekaj celo staro upokojenih državnih uslužbencev in obrtnikov.

Oddelek za starostno preskrbo, katerega vodi g. ravnatelj Čiuh, je v minulem letu izdal 1.120.000 Din denarne podpore. V naturalijah (obleko, obutev, živila, prehrana) pa 100.000 Din. Za preskrbo bolnikov na

domu je bilo porabljenih 10.000 Din.

Oddelek je reorganiziral službo okrajnih načelnikov na ta način, da je njihovo število povečal za 13 novih načelnikov in temu primerno razdelil mesto v nove varstvene okraje.

Izdelan je bil nov pravilnik za okrajne načelnike, ki ureja njihove dolžnosti in pravice v čisto modernem duhu. Okrajni načelniki so danes velika opora in pomoč vsem oddelkom soc. polit. urada, ker so vsi v neposrednem živem stiku s prebivalstvom poznajo njegove potrebe in slabosti in na podlagi tega stavijo svoje predloge. Oni so najboljše svetovalci in njihovo delo je hvale vredno.

Posebno veliko posla je imel starostni oddelek za deložiranci. Z ukinitvijo stanovanjske zaščite so bili prizadeti ponajveč najrevnejši sloji prebivalstva. Hišni posestniki so nesorazmerno povišali najemnine, katere socialno šibkejši niso zmogli in so morali kratkoma na cesto. Nešteto barak v predmestjih in celo v osrčju Ljubljane priča o nesocialnem postopanju z najemniki in vsi ti brezdomci so se povečini zatekli v soc. polit. urad po pomoč. Vsa ta težka vprašanja je reševal starostni oddelek po svoji moči vendar je bilo število deložirancev preveliko, da bi jim bilo mogoče finančno uspešno pomagati.

V zavodu za onemogle, katerega upravlja ref. Sedej, je bilo letos leta 260 oskrbovancev. Zavod je popolnoma moderno urejen, ima velike, parketirane sobe, svetle in zdrave hodnike ter veliko jedilnico. Izven tega prehranjuje zavod še 20 družin z 80 člani 40 dijakov-akademikov in 40 otrok iz zavetišča na Taboru, torej preko 400 ljudi. V zavodu je 12 sester in 6 služkinj, ki delajo z vso požrtvovalnostjo. Hišni zdravnik je mestni fizik dr. Rus.

Delavski oddelek

katerega vodi referent g. Juvan, je letos leta izdal 300.000 Din brezposelnim podpor. Naval brezposelnih je bil letos kljub močni gradbeni sezoni zelo velik. V mestni okrogvalnici je bilo preskrbljenih v letu preko 600 brezposelnih, katerim je bila prirejena tudi božičnica z obdaritvijo (čaj, klobase, cigarete itd.).

Delavni oddelek je podvzel in izvedel letos akcijo proti beračenju. Namen te akcije je bil onemogočiti izkoriščanje prebivalstva od strani nevrednih delavskih elementov, v drugi vrsti pa odpomoči onim, ki so podpore res potrebni s stalno preskrbo v obliki. Ta akcija sicer ni še našla pravega razumevanja med prebivalstvom, ki je skeptično naprjem vsaki »novotariji« vendar je upanje, da bo v polni meri uspešna.

Pripravlja se ustanovitev mestne ljudske kuhinje, kjer bo omogočeno revnim slojem nuditi ceno in dobro hrano. V to ljudsko kuhinjo bo pošiljal urad tudi brezposelnim na račun občine in s tem deloma

Manufaktura Vsem našim c. odjemalcem
se najlepše zahvaljujemo za naklonjenost v
starem letu.

Rebord

Rebord

Ljubljana, Aleksandrova cesta 8.

Dnevne vesti

Srečno novo leto!

Uredništvo

in upravnništvo

„Slovenskega Naroda“

— Razpust društev. Društva »Kotoliško slovensko izobraževalno društvo v Zalogarju pri Vrhniki, »Podporno društvo za koroške begunce« v Ljubljani in »Konjarsko društvo za mariborsko oblast, podružnica za srez Murske Sobotne v Murski Soboti« so razpuščene, ker nimajo pogojev za pravni obstoj.

— Razid društva. Protialkoholna zveza »Sveta vojaka« v Ljubljani se je na občnem zboru 19. novembra prostovoljno razšla, ker je prevzelo vse posle že obstoječe društvo »Sveta vojaka« v Ljubljani.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. 25. t. m. je bilo v dravski banovini 11 primerov svinjske kuge, 5 čebelnih gnilobe, 2 perutninske kolere ter po 1 šušta, ca in smrka.

— Uvoz inozemskega tobaka in soli. Tobaka sicer pridelujemo mnogo doma, vendar ga pa monopolska uprava tudi uvaža iz inozemstva. V proračunskem letu 1928-29 smo uvozili 377.154 kg inozemskega tobaka. Gre seveda samo za finejši tobak, iz katerega delajo večina fine cigare. Domačega tobaka se je pa porabilo v istem letu 10.172.350 kg. Tudi soli pridobivamo mnogo doma, vendar jo je pa treba še uvažati in sicer iz Srbije, Tunisa, Italije, Rumunije in Poljske. Od leta 1925. do 1929. smo uvozili povprečno vsako leto samo iz Rumunije okrog 45 milijonov kg soli.

— Subskripcija Tesnierove knjige o Otonu Zupančiču. Opozorjamo cenjeno občinstvo, da je Francoski institut v Ljubljani podaljšal subskripcijski rok Tesnierove knjige o Otonu Zupančiču nepreklicno do 15. januarja. Priporočamo vsem ljubiteljem lepe knjige, da subskribirajo veliko francosko študijo, ki bo dragocen in važen prispevek k naši kulturni propagandi. Navadna izdaja knjige velja v subskripciji 45 Din., izdaja na luksuznem papirju pa 100 dinarjev. Knjiga bo pozneje v knjigarnah znatno dražja. Preverjeni smo, da si bo zanimivo knjigo nabavil slednji naš inteligent, ki razume francoski. Subskripcije sprejema Francoski institut v Narodnem domu.

— Davek na neoženjene moške. Ta davek bodo plačevali oni moški, ki so pred 1. januarjem 1931 izpolnili 30. leto starosti in tega dne še niso izpolnili 60. leta. Toliko popravljamo zadnjo notico v našem listu glede tega davka, ki se je glasila, da zadane ta davek one moške, ki so izpolnili 30. leto pred 1. januarjem 1930.

— Zrebanje I. razreda 21. kola državne razredne loterije. Z dovoljenjem poštejskega ministra se bo vršilo zrebanje I. razreda 21. kola državne razredne loterije 16. januarja 1931, namesto 5. januarja kakor je bilo prvotno določeno.

— Nova lekarniška koncesija. Minister narodnega zdravja je podelil koncesijo za otvoritev javne lekarnje v Ljubljani z rajonom Dunajska cesta lekarnarju iz Ljubljane g. dr. Gabrijelu Piccoliju.

— Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Ptuj je prepovedalo Josipu Ježu iz Ptujске gore, stanujočemu v Apačah, zahajanje v krčme za dobo enega leta in Francu Zmuru iz Hajdoš tudi za dobo enega leta; okrajno sodišče v Mariboru je pa prepovedalo zahajanje v krčme za dobo 2 let Simonu Lubeju in Jakobu Čelanu iz Strazgojce ter Antonu Kmetecu iz Šikol.

— Vsem čebelarjem sporočamo, da obstoja v Ljubljani Čebelarско društvo za vso dravsko banovino, ki deluje za povzdgo čebelarstva. Društvo izdaja mesečno svoj strokovni list »Slov. Čebelar«, ki velja letno Din 40. Smo v času težke gospodarske krize, ki zahteva, da se strnjemo naše vrste, če hočemo, da ne bo čebelarstvo propadlo. Zato vabi odbor vse čebelarje, da vstopijo v društvo. Naznanimo svoj pristop z dopisnico na naslov: Čebelarско društvo za Slovenijo v Ljubljani. Držimo se gesla: »Svoji k svojim«.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprememb. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 10, v Zagrebu 4, v Ljubljani 3,2, v Saplju 3, v Beogradu 1, v Mariboru 0,8, v Sarajevu 0,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,2, temperatura je znašala 0,4.

— Dve ciganki ukradli za 83.000 Din draguljev. Včeraj dopoldne ste se spazili v stanovanje ge. Vere Herman, direktorice žene v Osljeju, dve ciganki ter plenili kaseto z dragulji. Ciganki je Hermanova zatolila v sobi in na njeno vprašanje, kaj iščeta, sta mirno odgovorili, da zdravnik. Hermanova jima je rekla, da v hiši ni zdravnik. Na kar sta odšli. Šele pozneje je Hermanova opazila, da je omara odprta in kaseto za drugulje izpraznjena. Zmanjkalo ji je za 83.000 Din draguljev. Hermanova je takoj poslala služkinjo za

oigankama. V ulici Sv. Ane je služkinja ciganki zakrčila in opozorila stražnika, ki ju je areiral. Pri njima so našli vse ukradene dragocenosti. Eno se piše Roza Kolombar in je stara 20 let, druga je pa 19 letna Tereza Šarkezi. Obe sta znani tatice in sta bili že večkrat kaznovani.

— Tragedija ljubosumnosti. V Torahu v Vojvodini je bil te dni izvršen strašen zločin, katerega žrtev je postal 30 letni Gjorgje Konstantin, ki se je bil nedavno ženil. Konstantin je poročil eno najlepših in najbogatejših vaških deklet, katero je zalezoval tudi 66 letni posestnik Josip Stan. Ker pri dekletu ni imel sreče, je začel Konstantina sovražiti. Te dni ga je na vasi ustavil in sta se začela prepirati. Med preprirom je Stan iz žepa potegnil nož in sunil Konstantina naravnost v srce. Nesrečnik je bil takoj mrtev. Po zločinu se je Stan sam javil oblastem.

— Zdravilišče »Radio - Therna« v Laškem se je na splošno željo adaptiralo in preuredilo tudi za zimsko obratovanje in je odprto skozi celo leto. Uspešno lečenje revmatizma, išiasa, boleznih sklepov, ženskih boleznih itd. Oskrbnina je znižana. Podrobna pojasnila daje uprava zdravilišča.

— Risalno orodje kupite najboljši pri FR. P. ZAJEC, optik, Ljubljana, Startrg 5.

Srečno in veselo
novo leto

želi

vsem cenjenim naročnikom

Jos. Reich

Tovarna za barvanje in kemič
no snajenje obleke. Pranje in
svetlokanje perila.

Iz Ljubljane

— Il Novega občinskega svetnika g. Cotarja so listi imenovali z vsemi mogočimi imeni, le pravilno za Antona ga ni nikdo krstil. Gospod Cotar je uradnik Pokojninskega zavoda, stanuje v mestni hiši na Poljanskem nasipu št. 12. Novi občinski svetnik je znan zlasti v primorskih krajih, kjer že več let napolnjujevalne deluje kot predsednik veselicega odseka, obenem je pa tudi že od l. 1923. matirnik Sokola I. na Taboru. Toliko da ne bo zamenjave.

— Il Opozorilo občinstvu na prireditvah v Unionu. Ob raznih koncertih in drugih prireditvah v dvorani hotela »Union« v Ljubljani nastaja v predprostorih pred velikim dvorano, v veži in pri vstopu v hotel »Union« pogosto velika gneča, ki ovira udobnost in ogroža varnost publike. Občinstvo se v lastnem interesu opozarja, da naj zlasti pred pričetkom in po zaključku prireditve ne postaja brezpotrebno v prostorih pred vhodom v veliko dvorano, posebno tudi ne v veži in pri vstopu v hotel »Union«, ker se s tem otežuje dohod in odhod obiskovalcev. Tudi naj se oni posetniki koncertov, predavanj itd., ki imajo svoja oblačila shranjena v levi stranski (zeleni) dvorani, poslužujejo izključno samo izhoda, ki vodi skozi priljubljen prostor v ravni smeri v hotelsko vežo.

— Il Trnovske zeljarice odgovarjajo na tretji dopis v »Slov. Narod« o trnovskih zeljarjih, moramo tudi me enkrat odgovoriti. Ker smo zeljarji in zeljarice tudi davkoplačevalci, imamo tudi mi svoje pravice. Mi izvršujemo svojo obrt večidel s svojimi žuljavimi rokami, torej vemo, kaj se pravi pošteno delati in tudi živeti. Ker pa ima vsak trgovec in obrtnik pravico do gotovega dohodka, da more davke in druge stroške kriti, jo imamo tudi mi. Torej mi ne zahtevamo nič drugega, da se nam pusti z dokazi, katere smo pošteno navedli, izvrševati svojo obrt. Ne vsiljujemo se nikomur, kdor je zadovoljen z našim blagom mu rade volje postrežemo. Trnovske zeljarice.

— Il Na naših cestah in ulicah je zdaj najnovejša — blato, brozga in sneg. Včeraj je bil osebni promet zelo otežkočen, mestni delavci niso mogli takoj pobrati snega s cest, hišni gospodarji pa se tudi niso mnogo brigali, da bi očistili trotoarje pred svojimi hišami; povrh vsega pa so se avtomobili škropili z brozgo po ljudeh in kdor je hotel priti čez cesto, mu tudi galoše in škornji niso mnogo pomagali. K sreči je prenehalo snežiti — kajti kdove kaj bi bilo z nami sicer, najbrž bi morali odrivati sneg z že nahodnimi nosovi.

— Il 18.700 bolnikov je sprejela do današnjega dne ljubljanska bolnica, torej okrog 2000 več, nego lani. Iz tega je razvidno, da je postala bolnica res premajhna in da je bil upravičen apel ljubljanskih zdravnikov, naj se zgrade novi oddelki, zlasti kirurški in interni, ki sta vedno prenapolnjena.

— Il Podjetja, veliki obrti, hranilnice, banke, zasebni uradi itd., ki za svoje uslužbence plačujejo uslužbeniški davek skupno, dobijo tiskovine za priglas obve-

zancev za ljudsko delo (kuluk) na mestnem magistratu, soba št. 21, ker nekatera podjetja pošiljajo pomanjkljivo izpolnjene izkaze delavnih obvezancev. Seznam obvezancev mora vsebovati: Ime, priimek, poklic, stanovanje, rojstni dan, mesec in leto obvezanca, koliko plačuje letno uslužbeniškega davka in ali bo izpolnjeval obveznost za javna dela osebno ali po namestniku, ali pa bo raje plačal odkupnino.

Silvestrovo

SOKOLA I. NA TABORU
Zelo bogat spored, v vseh dvoranih godba, po polnoči PLES. — Vstopnina 10 Din.

— Il Silvestrov večer SK Ilirije. Vsakoltno zabavno prireditev SK Ilirije so vedno na višku in so vedno privabile mnogo publike, ki je v vsakem pogledu prišla na svoj račun. Tudi letošnja silvesterska zabava SK Ilirije, ki se vrši v restavracijskih prostorih hotela »Slon«, obeta po vsem programu sodeč prvovrsten užitek. Na večer sodeluje Merkurjev orkester, na sporedu je cela vrsta zabavnih točk, komični nastopi itd. Pred polnočjo in po polnočji alegorijski ples. SK Ilirija vabi svoje članstvo, pa tudi vse prijatelje in znance, da se polnočestveno udeležijo Silvestrovega večera. Najvselejši in najzalognejši gost prejmeta posebno priznanje.

— Il Danes Silvestrovanje v vseh zgoraj omenjenih kazinah prirediteljstvo »Soka« s svojo družino. Spored: Komični pripori, kuplet, šlagerji, nastop raziskovalca Kolomanovič buček, električni človek Pepp. West 13, konferencija Ben Lida Bey, nastop novega leta itd. Po polnoči ples. Obkleka navadna večerna, t. j. najobčnejši, ki jo imas. Pridi! Če se ne krohočeš, se ti vrne vstopnina!

— Il Na današnjem silvestrovanju Sokola I. na Taboru nastopi celokupni baletni zbor kr. opere pod vodstvom baletnega mojstra g. Golovina s tremi, za ta večer posebej izbranimi in nastudiranimi točkami. Zanimiv bo dalje nastop br. ruskih Sokolov v Ljubljani, ki zapojejo tri originalne koziaške pesmi ter predvajajo ukrajinski narodni ples »Gopak« ob spremljevanju balalajk. Razen teh sodelujejo priznani naši umetniki in umetnice. — Prosim cenj. občinstvo, da se pri nastopu krotitelja zveri g. Muchesa zdrži mirno ter ne draži in razburja zverin. Ravno tako je krmiljenje zveri pred polnočjo prepovedano. — Atrakcija večera bo čudovita operacija slavnega kirurga g. Mraolopapulos. Reprodukcijska glasba po vseh prostorih! Spored oddaja »Radio Ljubljana«. 702/n

— Il Sokol I. Ljubljana - Tabor ima svojo letošnjo glavno skupščino v torek 20. januarja 1931 v mali dvorani na Taboru z običajnim dnevnim redom. Pričetek je ob pol 20. uri. V službo, da bi takrat ne bi navzočega po § 21. dovoljno število članstva, se vrši ob 20. uri skupščina ne glede na število navzočih. Morebitne predloge je vložiti najkasneje do 6. januarja 1931. Uprava vabi vse članstvo, da se skupščina udeležijo polnočestveno. Zdravo!

— Il Sokol I. Ljubljana - Tabor poziva ponovno svoje članstvo, da najdalje do 5. januarja 1931 poravnava svoje družbene obveznosti (članarino in poreze za leto 1930) ker se bode sicer vsakomur, ki ne bi zadovoljil temu pozivu, v smislu župne okrožnice brezpotrebno črtalo iz članstva. Uprava! Zdravo.

Najlenja izbira NOVELOSTNIH DARIL

kakor aluminijaste posodice za otroke, kompletne kuhinjske garniture v raznih kvalitetah, jedilna orodja itd. — nudi trdika z železino

STANKO FLOJANČIĆ
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35
Oglejte si izložbo!

— Il Nova burka na šentjakobskem odru. V četrtek, 1. jan., vprizori šentjakobski odru popolnoma novo burko, ki se bo privikrat igrala v Jugoslaviji. Je to burka »Prostodoljarica«, ki se odlikuje po izrednem humorju. Pri predstavi sodelujejo prve moči šentjakobkega odra. Vstopnice se dode v trgovini gosp. Miloša Karličnika na Starem trgu. V soboto, 3. in v nedeljo 4. jan. se leta burka ponovi. Kdor ljubi smeh in dobro zabavo, naj poseti predstave.

— Il »Pat in Patachon kot detektivac«. Samo danes ob pol 3. pop. in jutri na dan Novega leta ob 11. uri dop. bosta uganjala svoje vesele dovpite in burke priljubljena komika Pat in Patachon v kinu »Ljubljanski dvor« v najslajnejši njih šaloigri »Detektivska agencija«. Kdor hoče tedaj s smehom in veseljem započeti novo leto, naj ne zamudi tega sporeda!

— Il Ciril Metodova veselica se vrši v ponedeljek, dne 5. januarja 1931 v veliki dvorani Kazine. Godba orkestra »Sonny boy«. — Ples. Obkleka parada. Začetek ob pol 9. zvečer.

— Il Sokolsko društvo Ljubljana III. priredi v salonu in stranskih prostorih hotela »Miklič« nasproti glavnega kolodvora Silvestrov večer z izbranim zabavnim sporedom in plesom. Začetek ob 20. Vsi člani in Sokolstvu naklonjeno občinstvo vabljeno!

— Il Za Merkurjev ples, ki se bo vrši v soboto, dne 10. januarja 1931 ob pol 9. ur. zvečer prvič v krasni plesni dvorani, in vseh prostorih ljubljanskega doma, oprejenih za postrežbo toplimi in mrzlimi jedmi, vada veselo in zanimanje, saj bo to v resnici značajski plesni prireditelj letošnje plesne zije. Ker je vstop do njenega prostora in so ista že razposlana, se naprošajo vsi oni, kateri bi bili pri občnem napočevanju vabiti le pomoč na pravi, kakor tudi oni prijatelji društva, ki bi se že-

Naš novoletni spored!

Jutri ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.!

Naš vsakdanji kruh ...

Filmsko vledelo mojstra režije F. W. MURNAUA.

V glavnih vlogah

Charles Farrell in Mary Duncan

DIVNA LJUBAVNA DRAMA! KINO IDEAL

leli tega lepaga plesa udeležili, pa tudi vavlj, da in temudoma prijavijo društveni plesni trgovski društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani, Trgovski dom, Trgovčičeva ul. 27, telefon 26-52. 692 n.

— Il Plesni tečaji. Jenkove šole se še nadalje vrše redno vsak četrtek ob 20. in vsako nedeljo ob 15. pop. v baškonski dvorani »Kazine«. Novi člani in začetniki se se sprejemajo. Posebne plesne ure in informacije istotam — dnevno od 10.—20. ure.

— Il Sokolsko društvo Kranj ima svoj prvi redni občni zbor v soboto 3. januarja 1931 ob 20. uri, v slučaju nesklepnosti ob pol 21. uri v knjižnici Nar. doma. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi razgovor o smučarstvu. 697 n.

— Il Opozorjamo, da se v Matični knjižnici dobe vstopnice za koncert pevkega zbora slovenskega učiteljskega. Program vokalnega koncerta je izredno bogat ter prinaša nekaj zborov, ki se prvič javno izvajajo v Ljubljani. Del programnih točk pa je starejša literatura.

— Il Vse prijatelje originalne narodne glasbe opozorjamo na koncert dušaškega tria, ki bo koncertiral v nedeljo, dne 4. januarja 1931 v Kazinsk. dvorani. Na sporedu so češkoslovaške in jugoslovenske narodne pesmi deloma s spremljevanjem dud in dveh violin, deloma s spremljevanjem dud in ene violine. Maudrov kvartet je znan po vsej Evropi in je pač edinstven v tej sestavi. Glas — dude — violina. Cene so nizke. Predprodaja v Matični knjižnici. Koncert sam izredno zanimiv.

— Il Organizacija diplomiranih tehnikov v Ljubljani. V Ljubljani na širši sestanek, ki se bo vršil 8. januarja 1931 ob 20. uri v »Zeleni dvorani« hotela Union. Program sestanka je eminentne važnosti za vsakega diplomirane tehnika in tudi za one, ki so si že pridobili samostojnost. Odbor.

— Il Sola Glasbene Matice v Ljubljani. Božične počitnice na šoli Glasbene Matice trajajo do vstetega 6. januarja. V sredo, dne 7. januarja, se začne zopet redni pouk v vseh oddelkih in predmetih. Ravnateljstvo opozarja tako stareše kakor tudi gojence na zopetni začetek pouka ter prosi, da učenci točno in redno zahajajo v šolo.

— Il Plesna vaja privatnih nameštencev združena s zaključnim venčkom, bo v petek 2. januarja ob 20. uri v veliki dvorani hotela »Unionac«. 701 n.

Tržiške Kolašice v preteklem letu

Tržič, 30. decembra
Podružnica Kola jugoslovenskih sester v Tržiču spada med najmlajša tržiška društva, po svojem delu za dobrobit najbednejših pa gotovo med najbolj delavna. Celotno leto so se pripravljale in zbirale kakor čebelice denar, da pripravijo kopic potrebnih otrok pravo Miklavžovo veselje. V ta namen so še lansko sezono uprizorile s pomočjo diletantov sokolskega odra veseligr »Poslednji mož«, ki je vrgla prav lep dohodek. O veliki noči so prodajale oljne vejice, zlate, srebrne in zelene in ljudje so jih največ kupili od njih, ker vedo, v kak namen gre nabran denar. Na ta način so nabrale okroglo 6000 Din. Da podpro počitniško kolonijo s svojim prispevkom, za to se niso mogle odločiti, češ, da je to v prvi vrsti naloga Rdečega križa in njegovega Podmladka, Kolašice pa da hočejo prirediti, kakor že omenjeno, svojim otrocih lepo Miklavžovo. In to se jim je tudi v polni meri posrečilo. Ne da bi se posebej v ta namen pokrenile kakšno nabiralno akcijo, so sklenile, da obdarujejo za Miklavža s toplimi oblekami, dobriimi čevlji, copatami, perilom itd. 100

Danes ob pol 3.

in jutri ob 11. dop.

v kinu »Dvor«

**Pat in Patachon
kot detektiva**

VESELJE! SMEH! ZABAVA!

Nič ne stane.

— Nepretano mislim na to, kako bi preživel zimo v Italiji. Koliko neki stane to?

— Nič.

— Kako to — nič?

— Misliti na to pač nič ne stane.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

trdika

Centra

trgovina šivalnih strojev,
koles, gramofonov, gramofonskih plošč itd.

Ljubljana

Masarykova cesta - pri glavnem kolodvoru

Srečno in uspešno novo leto!

Zopet je konec leta. To je tisti čas, ko navadno sklepamo bilanco, nas zaskrbi bodočnost, zresnimo se ter se vprašamo, ali je bilo dosedanje naše delo pravilno, če niso bile naše poti — stranpota.

Treba bi bilo sicer, da bi se večkrat zresnili, da se pa vsaj enkrat na leto, je nujno. Tedaj pa, ko se zresnimo, postanemo radi pridigarji, zvrčamo zlo drug na drugega — vsi hočemo biti najboljši in najplemenitejši. Govorili bomo pa seveda tudi o napredku, četudi bo stokanja več ko preveč. Naše tožbe in obtožbe so pa navadno subjektivne; izgublamo se le v podrobnostih, docim je treba zagrabiti zlo pri samem korenju. Zato bi gotovo ne bil odveč vsehsplošen vpogled v tiste sile, ki uravnavajo tok našega življenja, polagajo osnove našemu življenju in nehanju, da bi se zavedli svojih vrhovnih nalog, ki nam jih nalaga življenje, in svojih slabosti.

Pred nami je že leto 1931 po Kr! Človeštvo je že staro, mnogo je že preživelo. Zato bi mislili, da ne potrebuje več odrešenikov, ne naukov in idej. To vprašanje pustimo odprto, zato pa teh vrstic tudi ni smatrati za novoletno pridigo, ne za nauke, temveč le za poljudno razmišljanje, ki, upamo, ne bo nikomur škodovalo.

Zivimo v moderni dobi, v dobi civilizacije, napredka, triumfov tehnike in neštetihi odkritij človeškega duha. Človeštvo se ni živelo v nobeni dobi tako naglo kot sedaj. Docim so prej pretekla od odkritja, dognanja, do odkritja stoletja — nam sedaj prinese skoraj vsak dan kaj novega. To je zlasti značilno za našo dobo.

Mislili bi pa, da je sedaj človeštvo mnogo bolj srečno in zadovoljno kot prej, ker mu služi nešteto modernih pridobitev, izumov, ko so se socialne, higienske in splošne življenjske prilike izboljšale. Vidimo pa baš obratno, skoraj vsi tožimo, da je življenje od leta do leta težje, nezadovoljstvo stalno narašča vzporedno s kopičenjem kapitala in ljudskim obubožanjem. Krize so vedno bolj pogoste, socialne razmere se v splošnem niso izboljšale. Ne moremo pa reči, da je to posledica svetovne vojne, kajti lahko se potem tudi vprašamo, kaj pa je povzročilo vojno. Izboljšanje higienskih razmer tudi ne more odtehtati neštetihi žrtev te naše civilizacije, ki se množe vedno bolj naglo. Dandanes umre skoraj več ljudi nenaravne smrti, odnosi zaradi obupnih razmer, kot jih je včasih za nalezljivimi boleznimi. (Rudniki, tovarne, nezdrava mesta, ozračja, slabi živci, samomorji, ljudska beda, jetika itd.)

Vedno jasneje se zavedamo, da nekaj ni prav, da se tako ne bo več dalo nadaljevati. To zlo, težo, ki nas vedno bolj teži, pa zvrčamo na razmere. Če hočemo kaj izboljšati, hočemo le razmere same na sebi, ne pa njihovih činiteljev.

Bistvenost te dobe se vedno bolj očituje, z njo pa tudi k sreči prihaja spoznanje. Obraz sodobnega človeka se začrtava vedno močnejše. Končno bomo izprevideli, od kod izvira zlo; spoznali bomo, da niso le nezdave razmere, temveč da je bolno predvsem človeštvo. Iz človeške narave je izšlo zlo, človek sam si je ustvaril razmere; polemikam mora priti tudi odrešenje iz nas samih, preroditi se moramo.

Gotovo gledajo mnogi drugi povsem drugače na življenje, vendar pa smo si v tem, kaj se zdi bitveno, v glavnem vendar edini — v tem, da se naša doba po bistvu razlikuje od prejšnjih, da je sodobni človek drugačen, kar se očituje v neuranovsebnosti, dezorientaciji, revolucijah, vojnah — nezadovoljstvu. Nekaj se je izpremenilo, se izpreminja, s tem se pa izpreminjamo tudi mi.

Mnogi tudi trde, da je moderna doba — doba degeneracije; da je naša civilizacija preokarjala svoj višek ter je na zatonu. To je težko trditi; verjetneje se zdi, da se prerajamo, da živimo v dobi regeneracije. Razvoj človeštva se ni ustavil, temveč je prišel do razpotja, izgubil je enoten pravec. Stare življenjske forme so preživele, zaradi tega se pa življenje še ne more končati. Vsak razpad je le navidezna smrt, razvaline so seme, razpadanje je dozorelost in setev obnemem. V razvalinah počivajo ogromne sile — le dvigniti jih je treba ter seme očistiti. Brez semena ni rasti, ni je pa tudi brez setve.

Res, na razpotju smo, v kaos. Kaos pa je neizbežen, ker je prehod k novim usmeritvam, gledanjem in spoznanjem. Prišli smo na razpotje in na njem zaplesali, to je res, to je naša napaka, bolezen. Če ostanemo v tem stanju, tedaj se bomo zgredili onemogli prej ali slej — omamljeni. Na drugi strani je pa to razpotje naša sreča, ker se nam končno nudi prilika, da krenemo v pravo smer.

Gotovo je, da se bile dosedanje naše usmeritve zgrešene, seveda če gledamo nazaj. Kajti človeštvo je bolj ali manj razočarano nad vsem, kar mu je bilo doslej najsvežeje, najbolj vzvišeno. Izgubili smo vero v avtoritete, družbene, življenjske osnove, v moralno, etiko itd. Vse razseke so postale relativne — v tej dobi Einsteina

nove relativitetne teorije — vse je relativno baš sedaj, ko smo najbolj potrebni opor, resnic in zakonov, ko smo že povsem zbegani, razrvani in neuravnoteženi. Hrepenimo za bolj-šim, za srečo, četudi se tega ne zavedamo, hočemo ven iz tega stanja; zdi se nam pa, da sta samo dva izhoda iz tega vrtnca: obup, ki je pa neživljenjski, zato ga življenje samo izključuje, ostanje pa še spoznanje.

Moramo se vendar zavesti vrhovnih življenjskih nalog ter pravilno urediti medsebojne življenjske odnose. Kaj nas je pa gnalo na stranpota? Kaj nas je privedlo do teh groznih katastrof, svetovnega klanja, revolucij in splošnega kaosa in zastoja, da ne znamo več naprej?

Vzgom vseh naših dejanj in nehanj je sebičnost in samoljublje. Naše zlo ne izvira le iz življenjskih sistemov in naziranj kot sta n. pr. materializem in življenjskem realizmu nasproten idealizem, temveč le prehaja preko teh sistemov, ki so njegov posrednik, kot rečeno, iz nas samih.

Novoletne želje

Vse leto mora človek dajati darila in jih sprejemati, kar je navadno se težje, samo, da uteši želje svojih bližnjih. Najhuje je pa decembra, ko delita svoje darce Miklavž in božiček, za njima pa hodijo še ne-nasitne novoletne želje. Lakomna in samogoltna je človeška sebičnost, lastna vsem ljudem v taki ali taki obliki. Ker se po starem pravilu ekstremi dotikajo, se tudi najpogostejša skromnost tišči najpogostejšega egoizma. Naše in naših bližnjih želje ob novem letu so seveda tako skromne, da meje že ne resignacijo — vedno je pa še veljavna resnica, da bo izveličan, kdor verjame.

Ko sem bil majhen, sem želel biti bog ali pa policaj. Ali pa oboje obenem. Postal pa nisem niti ministrski predsednik, niti so me izvolili za župana najmanjšega gorenjskega mesta. Usoda je pač hotela, da danes nisem veliki bog niti mali bogek, policaj je pa baje žaljivka in se sedaj tem funkcijonarjem pravi stražnik. Ker pa naši filologi še niso edini, če je pravilno stražnik, čuvaj ali čuvar, se na ta nestalen titulus tudi po-

spodu najslavnjšega čarodeja Voronove stroke, samo da mu ne bo treba več pritrgovati si davkov od ust.

V hribih poznanih blagega župnika. Ne skrivili bi lasu na glavi svojemu najhujšemu sovražniku in že ves advent hodi od hiše do hiše voščiti zdravje in srečo v novem letu. Povprašal sem tudi njega za njegovo novoletno željo. Pa je blagi mož pomežiknil in dejal: »Veš kaj, prijatelj, takole en težak pogreb na teden bi se mi najbolj prilegal.«

Zadnjič pri predavanju tajnika Zbornice za TOI G. Mohorčiča o naših carinah sem poslušal razgovor ljubljanskih trgovcev. Ko so se menili o visokih železniških tarifah, je najprebrisanjši in najiznajdljivejši med njimi sprožil predlog, naj napravijo veliko akcijo družbo, ki bi zopet oživela promet z ladjami po Savi od Zidanega mosta vsaj do Zaloga. Voli bi vlačili barke, kakor pred 80 leti, ali bi jim pa celo pomagali traktorji in porabiti bi se morebiti dala tudi elektrika. Morebiti, pravim, gotovo pa ni. Če se jim ta želja v novem letu ne izpolni, morata propasti vsa naša industrija in trgovina.

Vsako živo bitje je sebi najbližje. Živi zaradi sebe, zapostavlja druge in živi najraje na škodo drugih. Sebičnost je sicer nagon samoohrane, vendar pa škoduje tudi posamezniku posredno, ker škoduje skupnosti neposredno — če je preveč razvita — in takšno jo res poznamo. Posledica pretirane sebičnosti in stremjenja, da bi se godilo dobro predvsem po samsnem znikom, je tudi tako zvani liberalni družbeni red; po njem si vsak svojo dobo pridobiva materialne dobrine, a seveda glede na obstoječe zakone. To se pravi, da družbeni red ne zatira sebičnosti, temveč jo celo goji in pospešuje, kar čutimo vsi več ali manj. Kajti današnja civilizacija ne plemeniti človeka, ne izboljšuje splošnih življenjskih pogojev, temveč služi posameznikom — na škodo interesov skupnosti. Razvila se je sebičnost do skrajnih mej namesto čuta vzajemnosti, altruizma in skupnosti. Medsebojni odnosi med ljudmi so pravzaprav samo borbe za interese posameznikov. Človek stoji proti človeku kot sovražnik namesto, da bi mu stal ob strani kot sodelavec, brat. Interesom posameznikov se dandanes žrtvuje vse kot bogu; vse jim mora služiti, mnogokrat celo vera, domovinska ljubezen, predvsem pa nešteto človeških življenj v nečloveških pokoljih — vojnah.

Sebičnost je borba za obstoj posameznikov — proti skupnosti, zaradi posameznikov mora trpeti človeštvo, se žrtvovati za njih življenje nešteto življenj. Sebičnost je ponižala človeka, kar je povzročila nasilje nad glorio, uvrstila ljubezen nad poznanje, njo pa med hinavščino in nestvarnostjo. Moralna je priti svetovna vojna, ker to je nujna posledica naše zgrešene civilizacije; kajti človeško življenje je izgubilo svojo ceno, kruh je dražji kot človek, človeško dostojanstvo je po-
teptano.

Neki veliki duh je dejal, da meč ne bo prinesel človeštvu odrešenja. Kdor se z mečem bori, bo z mečem pokončan. Tega pa se zavemo dobro šele, ko spoznamo, da je odrešenje samo v ljubezni, v altruizmu, v delu za obče interese! Kajti človek mora živeti v odnosih s sočlovekom, ti odnosi pa morajo biti človeški, človek je proti sočloveku v prvi vrsti človek — brat. Logično je, da, ako naši medsebojni odnosi niso brat-ski, ako ne delamo drug za drugega, se morimo, si stremožemo po življenju — tedaj bi ne smelo biti tudi teh, tedaj bi morali biti drug od drugega popolnoma neodvisni, ločeni, kar pa ni mogoče. Zato je vrhovni zmisel našega življenja — živeti v vzajemnosti in medsebojni ljubezni drug drugim zaradi še boljše bodočnosti. Življenje samo nas sili v nesebičnost in ljubezen ali pa — v brezobzirno medsebojno ljubezni drug za drugim zavarje.

Saj smo vendar ljudje in kot taki si želimo srečno leto 1931.

živim. Z mojimi mladostnimi fantazijami torej ni nič in sem postal novinar.

Največja in najsrčnejša novoletna želja redaktorja »Slovenskega Naroda« je, da bi ustregel vsaj enkrat na leto vsem naročnikom, zlasti pa vsem tistim p. t. čitateljem, ki vsak dan prebera naš list od »v gotovini plačane poštnine« pa do »vseh v Ljubljani« in še nikdar v življenju niso dali facka zanj. Bogme, prej bi bil bog ali pa celo policaj, kakor se mi izpolni ta želja.

Tako se godi novinarjem, kakor mojstru Plečniku. Tuhta, gradi in riše ter iz rokava stresa vedno večje lepote povsod po deželi in po našem mestu. Tudi on ima ob vsakem novem letu željo, da bi ustregel. Želim mu toliko let življenja, da dočaka uredničenje te svoje skromne želje. Ljubljanci so nezmotljiva garancija, da bo živel vedno.

Pobiral sem tudi tri najmočnejše in najtehtnejše stebre meščanstva po njihovih novoletnih željah. Pek je tožil o izgubi birt je dejal, da je po njem, in tudi mesar se je pridružil, da se redi od same izgube, in so-
čutno pristavil: Hudič naj vzame onadva, da bom »jerbale« za rima. Gospod davkar je stal poleg in si svoje novoletne želje na skrivaj beležil v notes.

Gospod tajnik organizacije vzgojiteljev mi je pokazal novoletne želje že napisane na pravilno kolkovano prošnjo. Plače jim morejo povišati in podvojiti neutegoma, da ne pomro lakote zaradi večnih počitnic. Počitnice so namreč draga stvar in še drs si ne prihranijo ob razkuževanjih, kakor s počitnicami darežljiva država. Tudi študentje imajo svoje želje. Naj bi bile počitnice še daljše in bi se dijaki lahko naročili na izpričevala kakor na športne časopise, ki jih ni treba plačati.

Tudi naši hišni posestniki imajo ob novem letu svoje želje, ki vzbujajo pri najemnikih škripanje z zobmi. Te vedno upravičene želje imajo pa lastnosti, da iz malih rasto velike. Ampak, če bi pisali o teh najskromnejših željah hišnih posestnikov, ki so vsako leto natančno tako visoke, kakor želje najemnikov o njih znižanju, bi imeli zamero v hiši in najmanj po enega advokata z vsake strani.

V praznikih je Ljubljano najbolj razburjal samski davek in v njem predpisane ugodnosti z velikim številom otrok oblagodarjenih družin. Poznam uglednega in seveda zato tudi visokopostojavnega pridobitnika. Mož je star že 74 let in življenje ga je tako potrljo, da se ne premakne več iz naslanjača. Noge ne nosijo več zlahtnega trebuščka. Stoka in jadikuje že vse praznike, ker mu bog ni dal potomstva. Seveda, ko je bil še mlad in je zbiral po krajcarjih, goldinarjih, stotakah in nazadnje tudi po tisočakah svoje premoženje, je poslal svojo milostivo vsako leto na Dunaj k specialistu. Zgodaj je reval umrta, ali bogati vdovec se vendar ni hotel več močiti, ker žena toliko velja. Sedaj pa ta nesrečni samski davek, ki je v njem zapisano, da je oprosten popolnoma vsega davka tudi vsak multimilijonar, samo če ima doveti otrok, ampak seveda s svojim zakonito ženo in vse le pod isto streho. Smili se nam mož, ki ga ne nosijo več noge, da ne more rešiti svoje blaginje težkih državnih dajatev. Ker smo prav do dna srca usmiljeni, privoščimo tudi temu go-

še dveh otroških novoletnih želja se spominjam. Ko je namreč mali Tonček šel voščiti novo leto svojemu staremu očetu, je od srca izblebetal: »Veselo novo leto, stari oče, in srečno, da bi dolgo živel in kmalu v nebesa prišel.« Prav čudne želje je pa imela naša Breda. Rada bi bila krvava klobasa, da bi pojedla sama sebe. In tak kakor Breda se mi zdijo vse civilizirano in kulturno človeštvo, namreč plemenito človeštvo.

Edine nesebične želje ob novem letu imajo pa menda device. Edino te namreč žele, da bi prestale biti in čimprej skočile v sladki zakonski jarem. Le naprej, saj se pričinja predpust!

Prleška dekleta ob novem letu

Gotovo je, da dekleta vedno hrepenje ne glede na kolektor, ženska srčeca so vedno vroča, če še ne veste.

Ob novem letu pa njih temperatura najbrž še naraste, kar boste že izprevideli, vzrokov za to je dovolj.

Torej o temperaturi srčec, hrepenjenju, novem letu in narodnih običajih je beseda — skratka same lepe in ganljive stvari, zato prosim, odprite oči in ušesa, srca se vam bodo pa da sama odprla.

Ker smo Slovenci lirični človeki, imamo krasne narodne običaje, pozirajo seveda tudi in podobne prekrasne stvari, ki so naš ponos, morda tudi simboli naše kulture in veličine. Seveda imamo tudi dekleta, ki menda ne spadajo med simbole, vendar so pa naš ponos in jih lahko celo štejem med krasote in privlačnosti tega sveta — skratka in tako dalje! Deklet vendar ne bomo obrabli, če je to potrebno, opravijo sama med seboj.

Kdo ne vzdihuje zdaj ob novem letu, saj vsakega kaj boli in skrbi. Kajti svrsmimo se, da je že zopet eno leto kanijo v večnost in da se naša sreča še ni obrnila na bolje.

Dà, minilo je staro leto — pa kaj tisto, pred nami je novo, zopet leto dni časa za upanje, vzdihovanje in sploh, kar prav pride. Novega leta dan je izredno važen, saj to vam je itak znano — tega se zavedajo tudi naša dekleta. To pa je treba zdaj natančneje povedati.

Prlekija je neoficijski naziv za kos naše ožje domovine — tam na severovzhodu. Tam se je ohranilo še mnogo narodnih običajev, za katere pa ne vedo seve naši kulturni zgodovinarji, poetje in druge veličine — kar nas pa ne briga glavno je, da se to narodno bogastvo zabeleži in ohrani. Prlekija je bajna deželica naše domovine, če ne zaradi drugega, pa zaradi deklet, zlasti tistih, ki so že zveste starim narodnim običajem. Seveda imajo prleška dekleta tudi vroča srca in se celo bolj kot Ljubljankam: kajti Ljubljankam na zimo oblečejo kožuho. Škorpne, pulovre in sploh vse, kar je moderno za zimo in kar jim dovaja topla mošnjiček in linija. V slovo prleških deklet in da se ovekoveči lep narodni običaj, pa tudi, da svetujemo Ljubljankam nekaj pametnega, posnemanja vrednega — naj bodo posvečene te vrstice, da bodo imele pomen in namen.

Prleška dekleta vstanejo na novega leta dan še bolj zgodaj kot navadno. Ob novem letu je navadno mrzlo in tudi sneg je že. Ker je Prlekija še precej idilična, nima vodovodov: ima pa po dolinah dobre studence (vodnjake, po kranjsko), z zdravjo, čisto, dobro vodo. Da je ta voda res dobra, jo pijejo tudi Prleki. Četudi so smrtni sovražniki vode kot sloviti vinogradniki in pijančki. Prleški hiše so postavljene navadno na gričkih ali »vrhih«, zato si morajo ljudje donášati vodo iz dolin, kar ni posebno prijetno, zlasti pozimi ne.

Prleška dekleta pa na novega leta dan jutraj stečejo po vodo — boste, da se z njo umijejo. O, seve, vroče so, pomislite — pol ure najmanj gaziti sneg in hoditi po zmraznjeni zemlji z bosi nogami! Ali kaj, ko ljudsko izročilo pravi, da ako se na novega leta dan dekle umije s svežo vodo, ki jo prinese boso na tešče — da se še tisto leto poroči ter je vse leto sveže, zdravo in srečno, kaj še hočete več! Ta komedija pa ni tako enostavna ter je združena še s posebnimi čarovniškimi predpisi. Ker so nam Ljubljankam tudi pri srcu, zato jim pove-mo za ta čudežni recept, ki lahko pride marsikateri izredno prav — in ... se bomo že še zmenili.

Stvar je prav za prav zelo enostavna. Kot rečeno, k studencu je treba iti po vodo — jutraj na novega leta dan, natešče in seveda ne v škornjih ali snežkah, temveč brez copat bosa. Dekle mora vzeti poleg posode za vodo s seboj še lepo zrelo jabolko, takšno, da je vsaj malo podobno Evinemu, ki ga mora vreči v studenec med čarobnimi ali čarovniškimi besedami:

»Preliha čista voda
od dna, do dna —
jaz sem že za mčžo godna«.

Kajti zrelo jabolko je simbol zdravja in rodovitnosti. Če pa je dekle »godno« za mčžo, pokaže ta preizkušnja, kajti nositi vodo pozimi bosa — more le tista, ki je dovolj vroča, se pravi, da ima dovolj vroče srce.

Tako je torej. Vidite, da dekleta težje povsod za enim in istim, pa naj je zima ali pomlad. Nikjer drugje se pa menda to hrepenenje ne očituje kot v naši Prlekiji. Potem še narodni običaj in poezija — kdo bi ne bil na to ponosen!

Prekrasno bi bilo, da bi Ljubljankam ne zaostajale vsaj v tem pogledu za Prlečankami. Ganljivo bi bilo, in bi še priborile Ljubljani svetovni sloves, če bi na novega leta dan jutraj dirkale bosa Ljubljankam pred magistrat po vodo, samo pomislite! Težav bi jim pa to tudi ne delalo prevelikih, saj so ljubljanske ceste že vseeno bolj očiščene od snega kot prleški hribi. In Ljubljankam bi tudi lahko prav tako trdno upale na močitev kot Prlečanke, ker bi bila njihova gola meča odrušujočim vitezom gotovo všeč. — Saj vendar tudi Ljubljankam želimo vse najboljše k novemu letu.

Nebo v januarju 1931

Leto, ki ga bomo nočjo o polnoči zaključili, bo imelo v zgodovini astronomije podoben pomen, kakor ga je imelo l. 1846, ko je bil odkrit planet Neptun. V preteklo leto spada namreč odkritje Plutona, doslej najbolj oddaljenega člana sončnega sistema. Kakor odkritje Neptuna, tako je tudi to odkritje sijajen rezultat gravitacijske teorije in teoretične astronomije vobče. Obstoj Plutona je bil ugotovljen z računi iz motenj v premikanju Neptuna, kakor je bil Neptun »izračunan« iz motenj v premikanju Urana. In ni izključeno, da bodo s pomočjo motenj v premikanju Plutona odkrili še druga nebesna telesa v sončnem sistemu.

Izgledi v novem letu so nekoliko boljši, kakor so bili v starem. Poleg običajnih opozicij planetov, letos tudi Marsa, bomo imeli v novem letu tri solčne in dva lunina mrka. Pri nas se bosta videla samo oba lunina mrka. Prvi nastane 2. aprila v večernih urah, drugi pa 26. septembra ob istem času. Ob mrka bosta popolna.

Solnce se počasi vrača proti nebesnemu ekvatorju. S tem narašča dan, ki se podaljša v januarju za 1 uro 1 minuto.

Luna se dviga v začetku januarja nad nebesni ekvator in doseže najvišjo lego nad njim 3. januarja. Potem se vrača, preokraci ekvator 10. januarja in doseže najnižjo lego pod njim 16. januarja. Na povratku preokraci ekvator 24. januarja in doseže najvišjo lego nad njim 31. januarja. Lunine faze bodo: ščip 4. januarja ob 14., zadnji krajec 11. januarja ob 6., mlaj 18. januarja ob 19. in prvi krajec 27. januarja ob 1.

Planeti: Merkur se v začetku januarja ne vidi, ker je preblizu sonca, s katerim bo 6. januarja v konjunkciji. Proti koncu meseca se prikaže iz sončnih žarkov in doseže največje elongacije od sonca 28. januarja. Ob tem času se bo videl na jutranjem nebu.

Venera je na jutranjem nebu in se oddaljuje od sonca in od zemlje. Vzhaja okrog 4. jutraj in z daljnogledom jo lahko vidimo tudi podnevi. 4. januarja se bo pomikala Venera blizu stalnice 49. v Tehtnici.

Mars je v januarju za opazovanje v najugodnejši legi, ker bo ob koncu meseca v opoziciji s soncem, obenem pa najbližje zemlji. Vzhaja zvečer in od Jupitra se razlikuje po rdečasti barvi in rahlo rdečiji legi. Nahaja se na meji med Rakom in Levom.

Jupiter je v sozvezdju Dvočkv in bo 6. januarja v opoziciji s soncem. Kakor Mars, se vidi tudi Jupiter vso noč.

Saturn se ne vidi, ker je preblizu sonca. Uran je v sozvezdju Rib in zahaja zgodaj zvečer.

Neptun je v sozvezdju Leva in stoji nad obzorjem vso noč.

Meteorji: V začetku januarja bo v akciji roj meteorjev Quadratid z radiantom v sozvezdju Boota.

Moda in ženski kotiček

Pregled mode v letu 1930

Staro leto je bilo v modi izredno plodovito in prineslo je ženskemu svetu mnogo novega

Če bi napravili letos proračun okusa in mode ter ga primerjali z bilanco lanskega leta, bi dobili tako veliko razliko, da bi človek mislil, da gre za več let, ne pa samo za leto dni. Če si pa ogledamo podrobneje razvoj sedanega načina oblačenja, vidimo, da ta velika izprememba nikakor ni bila nenadna, temveč da se je zelo počasi pripravljala in se v začetku plaho ozirala na vse strani, dokler ni začutila pod seboj trdnih tal, potem je pa stopila na noge in smagala.

Najradikalnejša izprememba, vzrok mnogih očitkov, jeze in razočaranja, pa tudi veselja je

podaljšano krilo

Toda pozabiti ne smemo, kako so se pojavljale že pred petimi leti vedno pogostejše tako zvane stilske obleke in kako je zahtevala širina krila in bogastvo okrasov njihovo podaljšanje. To je bila naravna reakcija na kratka krilca, ki niso segala niti do kolena. To je bil začetek letošnjih dolgih kril, ki smo jih videli lani samo na velikih plesnih oblekah, letos so pa skušala obvladati večerne obleke sploh in zdaj so se z uspehom spravila tudi na popoldanske obleke. Potem je prišla doba, ko so podaljševale dame krila samo zadaj, najbolj zoperni moda, kajti tako krilo je podobno na eni strani izrezanemu blebcu. Sledili so izgrizeni robovi blaga, čokice spredaj, zadaj in ob straneh, končno so pa prišle dame polagoma tja, kamor so hitele, k

dolgemu krilu

enako dolgemu okrog in okrog, valovitemu in resastemu, bogatemu in ženskemu. Zdaj je krilo krajše ob solnčnem vzhodu in se podaljšuje s solnčnim zahodom. Pravijo, da je največja mikavnost mode v njeni nepričakovitosti, toda v resnici se ji prilagodevamo zelo počasi in le previdno menjamo to, čemur smo se privadili.

Z dolžino krila se izpreminja

višina pasu

Samo neznano smo potegnili pas z bokov v naravno višino, a nekateri letošnji modeli imajo pas že v historični višini. Nismo daleč od sloga directoire in čim modnejši je vzorec, tem višje je linija pasu. Če se na spredaj, kjer pristaja visok pas samo zelo vitkim postavim, skušamo naznačiti linijo vsaj zadaj in z zvišanjem okrasov ob straneh, da se zdi krilo čim daljše. Pri kratkih oblekah je pas izgubil v prostem kroju oblike. Ostala je ravna linija od ramen do spodnjega roba krila in ohlapna obleka je bila samo malo stisnjena v pasu. Pri dolgih oblekah ni bilo mogoče ohraniti te enakosti, kajti baš njihova dolžina je zahtevala prekinitev. Obleka je vedno bolj pritegnjena k telesu, največji vzorec pa jasno označujejo srednji del postave. Čim tesneje so prepasani boki, čim bolj je označen pas, tem oblačnejše in bolj resasto je krilo od bokov navzdol. Spodnji rob krila meri pri večerni obleki najmanj 5 metrov. Popoldanska obleka je sicer krajša, ima pa zložene gube, sešite v višini bokov, dočim so spodaj razpuščene in nepolirane tako, da dosežejo znatno širino.

Naravno, da so se izpremenili tudi okrasni obleke. Preprosti beli ovratniki in manšete so na umiku. Zdaj so priljubljeni nestimetrični, na eno ramo potisnjeni ovratniki v obliki kapuce. Te vidimo pri popoldanskih in večernih oblekah. Tudi preproste volnene obleke imajo izrez na eno stran. Ta nenakomernost je karakteristična za kraj celih oblek, ker sta život in krilo enostransko resasta. Vidimo volane, ki segajo od dolgega roba krila poševno proti pasu, vrste se blesteče in motne strani krep - sate - na, kjer se spušta blesteča proga od desne pazduhe v obliki kače proti levemu robu krila. Vrsta volanov iz tila, žipk, pa tudi iz mehkega volnenega blaga. Tudi če je život enostaven, je krilo vedno bogato okrašeno.

Krznar kar mrgoli

Letos se daje prednost plašču iz sukna s kožuhovinastimi okrasnimi ali na kožuho s krznom znotraj. Ogromni ovratniki, visoki tako, da zakrivajo vsvo glavo, manšete najčudovitejših oblik, kožuhovina rob na vsem plašču. Zdi se, da je okrasek sukna, ne pa krzna. Kratki kožuhčki, nekakšni kožuhovinski jopiči bi krilu za izprehode in sport. Za hojo po mestu spada k takemu kožuhčku posebna rokavica, ki se lahko natakne kot velika manšeta na eno roko. Zopet vidimo težnjo po nesimetričnosti. Tako je oprema naših babic popolna.

Večerni kepi

Ki se nosijo k velikim večernim toaletam, kažejo fantastični kroji in imajo vedno visok kraljevski ovratnik iz krzna ali iz bogato nabranega blaga. Včasih so to kratke perline s koščkom rokava, kakršne so nosile tudi naše babice, včasih pa plaščki, toda vedno iz elektnega blaga - žameta, lame, brokata, pristnega hermelina ali kakšnega drugega mehkega in finega krzna. Kostum, ki je bil dolgo samo praktična obleka za potovanje in sport, izpreminja svoj namen in postaja celo paradni del garderobe. Z njim izgubila tudi njegovo neobhodno do polnilo, balijca, svojo angleško enostavnost in tako nastajajo lepi in okusni kompleti, ki nadomestujejo popoldansko obleko. Tak kostum je rodni brat ansambla, obleke in plaščka, ki je bil dolga leta tako priljubljen in praktičen ob vsaki priliki.

Klobuki so poglavje zase. Pri njih pride lahko do veljave osebni okus. Vsak klobuk mora biti prav za prav

celota zase

Tovarniško izdelovanje klobukov je do celia izginilo. Vsaka dama ima drugačno obliko glave. Kar poskusite kupiti narejen klobuk, pa se prepričate, da ga bo treba vsaj malo popraviti, sicer vam ne bo dobro pristojal. Ker se mora klobuk oprilemati glave kakor rokavica roke, je najbolje narediti ga kar na glavi. Široke, zapognjene oblike strižijo pred vašimi očmi, vlečejo in primerjajo na vaši glavi, gladijo vrh klobuka, da pokriva gladko in brez gub teme glave, zategujejo krajce, strižijo in pritrjujejo žamet nad čelom in ušesi itd. Pri tem se da najbolje pokazati, kaj nam ugaja in pristaja. Tak klobuk lahko zaokroži podolgovati obraz ali podaljša preveč okroglo obličje, spravi do veljave lepe oči, skrije preveč naprej štrleče kosti, podčrta lepo oblikovano čelo in maskira nepravilno lobanjo. Ina vse ugodne možnosti, zna pa tudi skaziti najlepši obraz.

Najlepši so večerni klobučki, prav za prav čepice, ki so tako gladke in tesne, da je glava čim manjša in da pride njena oblika čim bolj do veljave. Ti klobučki, narejeni večinoma iz žameta, so zelo lahki, mehki in praktični, ker je z njimi rešeno vprašanje dolgih ali kratkih las. Pod takim klobučkom se namreč lasje sploh ne vidijo ali pa tako malo, da jih dama lahko sama ure- di tako, da ji prišeka pristaja.

Kar se tiče barv, je treba omeniti, da je bila jesenska novost temno zelena. Črna se je družila s temno modro, toda je že toliko, da je nastala izprememba - črna s smaragdno zeleno in kostanjeva s temno modro. Toda tu moramo zopet vedeti, kaj nam pristaja. Izbrati si barvo samo zato, ker je modna, bi bila usodna oapka. Modni otenki vijoličaste do rdeče, temnordeče ali svetlozeleno barve so lepi, toda izbrati si jih moramo samo po barvi oči, las in polti ter po teži in telesni konstrukciji. Čim preke- rači dama 65 kg, se lahko ozira samo pre-

penoče in brezupno po izrazito svetlem blagu.

Se najlepše pristajajo čipke svetlejšega odtenka. Letos so v modi samo

čipke drobnih vzorcev

Velike rože in vzorci so prišli iz mode, ker so podobni pobarvanim zastorom. Čipke se nosijo i na popoldanskih i na večernih oblekah. So fine, prozorne, til kot podlaga je značilen. Iz širokih čipk se de- lajo veliki volani, rabijo se pa tudi ozke čipke. Patou je napravil vzorec, za katere- ga je porabil 100 m ozkih čipk chantilly. Čipkaste obleke so tudi praktične, ker se ne mečkajo in se dajo lepo zložiti v kovčeg, kjer ne zavzamejo mnogo prostora.

V morskih kopališčih so se nosile letos

pižame

Toda to niso bile več soladne angleške piža- me, ki smo jih tako radi nosili doma in na potovanjih in ki so izpodrinile nočne srajce, temveč izdelki zelo spretnih živilj in kro- jačev oblek, ne pa perila. Letošnja moda je postala bolj ženska in zato je tudi pižama izgubila svojo deški značaj. Hlače se tesno oprilemlejo bokov, dolge hlačnice so pa po- dobne krilu, če dama stoji. Samo če hodi, se pozna, da je v pižami. Živček je čisto brez rokavov, kakor plezna obleka, pač je pa dopolnjen s krajšim ali daljšim jopičem, ki je s svojim fantastičnim ovratnikom, ka- puco in reveri podoben večerni haljici.

K sreči so vsaj čevlji ohranili solidno obliko in material. Tudi nogavice se ne sme- jo več lesketati, kar pomeni, da so iz fine- ga flora ali iz čiste svile. Pač so se pa roka- vice močno izpremenile. Zeleni ali modre rokavice se zdaj ne nosijo samo k maskera- dim kostumom, temveč tudi na solidnem plesu. Toda večina dam ostane najbrž zve- sta črnim ali belim rokavicam.

Če pregledamo modno bilanco starega leta, vidimo, da je moda izgubila svojo praktičnost, da je pa postala mnogo bolj ženska.

da ni več praktična, pač pa lepa

Veseli so jo modni saloni in živilje, kajti se- danjo obleko lahko naredi dobro samo stro- kovnjak, vesele se je lastniki tekstilnih te- varn, kajti poraba blaga se je podvojila ali celo potrojila, jeze se pa nanjo naši žepi, za katere se moda žal še nikoli ni zmenila ta- ko, kakor bi se morala.

Povojna družba brez družabnosti

Življenje po velikih mestih je postalo dolgočasno. — Družabnost se je ohranila samo po manjših mestih in še to ne povsod

Zdi se, da imajo ljudje zdaj po vsem svetu enake krize in težave. Če prebrata človek inozemske liste, rad pozabi, da so pisani v drugem jeziku, kajti to, kar piše- jo, bi lahko skoraj brez izjeme prenesli na naše razmere. V nekem francoskem žens- kem listu piše Kamila Duguet: »Konjček naših dni je primerljaj. Primerjamo radi večerjajni dan z današnjim ali sedanjost s preteklostjo. In primerjanje večinoma ne govori za sedanjost. Če hočemo biti od- kriti, moramo priznati, da se je pariško družabno življenje zelo poslabšalo. V prejš- njih časih je bilo veselo, živahno in zabav- no, zdaj je pa postalo dolgočasno, suho- parno. Prireja se malo lepih receptov in družbeni sloji so pomešani. Skoraj bi la- hko rekli, da je družabno življenje umrlo. Jasno je, da pade velik del odgovornosti na finančne katastrofe.»

Res, Pariz po vojni ni več tak, kakršen je bil. To zelo dobro čuti tudi tujec, če se je mudil pred leti v Parizu le nekaj dni in ga zanese pot zdaj tja zopet na kratač čas. Tembolj čutilo to Parizani sami, ki se jim rado toži po prejšnjem veselju življenju. Gotovo so v Parizu še rodbine- ki goje stare družabne tradicije in odpira- jo svoje salone prijateljem in znancem, kakor so jih odpirali v prejšnjih časih. Toda takih rodbin je vedno manj, obenem so pa tako strogo zaprti in omejena druž- ba, da tujec zelo težko pride v njo. Veči- na mladih Parizanov in Parizank preživlja zdaj prosti čas drugače.

Povojno družabno življenje je v vsi- velikih mestih enako. Povsod se večerno družabno življenje odlikuje glasti s tem, da sploh ni nobeno družabno življenje. To velja brez izjeme za vse narode. Niti tam, kjer je bilo pred vojo najprijetnejše, kakor v Rusiji in na Poljskem, bi človek zdaj zaman iskal v družbi pravega razvo- drila in zabave. Če pridete zdaj v Varšavo, se kmalu prepričate, da žive ljudje zvečer prav tako, kakor v Berlinu in drugih ve- likih mestih, ali pa še slabše. Pred vojno so se ljudje sestajali, da bi se zabavali. In res so se zabavali. Zahajali so sicer v gledališče, toda zabavati so se znali tudi brez tega. Naj so se zbirali v razkošnem salonu ali restavraciji, v kavarni ali krčmi, v javnem lokalu ali v zasebnem stanova- nju, povsod je bilo veselo.

Če si se hotel zvečer malo poveseliti, ti ni bilo treba telefonirati na vse strani, da bi zbral nekaj znancev. Vedel si; če poidem danes tja in tja - najdem tam go- tovo te in te ljudi. Na to si se lahko zane- sal. In vedel si, da bo večer, ki ga preživiš med njimi, prijeten. Utegneš malo ugovarja- ti je bilo to življenje preveč malomeščan- sko. Morda je bilo res, toda bilo je veselo in lepo. In bilo je po vseh večjih mestih približno enako. V nekaterih mestih je bilo družabno življenje razkošnejše, razvijalo

se je po saloni in ljudje so oblačili frake in plesne toalete, v drugih mestih so se pa zbirali v zakajenih lokalih, kamor so ho- dili v navadnih oblekah. Toda povsod so si našel družbo, ljudi, ki so se medsebojno poznali in so si bili duševno bolj ali manj sorodni. To prijetno družabno življenje se je ohranilo samo v manjših mestih, pa še to ne povsod. Med mesta, kjer je družab- no življenje popolnoma izumrlo, spada tu- di Ljubljana, le ne moremo pričevati med velikimi mesta. Po drugih manjših mestih pa še naidemo veselo družbo. V velikih me- stih se je pa večerno družabno življenje po- vojno temeljito izpremenilo. Vse idile so izgubile iz nje.

Kako se ljudje zdaj zvečer zabavajo? Ameriški pisatelj Sinclair Lewis dobro opiše to v eni svojih humoresk. Njegov junak, stodoletni ameriški državljan, pri- poveduje o priseljencih od nekdaj iz Ma- džarske ali Jugoslavije, da so se po svoje zabavali se sestajali, kramljali v svojem ierku, plesali svoje narodne plesne. Vori- zarjali domača gledališka dela itd. Toda Američani so jih gledali ro strani in čez pol leta so že plesali isti priseljenci Čar- lston. kupili so si radio, hodili v kino in sploh so se zabavali tak, da bi jih človek ne mogel ločiti od pravih Američanov.

To je torej moderno družabno življe- nje — moderno ples in kino. V Srednji Ev- ropi se pridružijo temu še kavarne in sicer ne one stare, udobne in prijetne kavarne, kjer so se zbirali znanci večer za večerom na prijeten pomenek ali čitanje, temveč nove kavarne, velike, cela nadstropja za- vzemajoče in čim razkošneje opremljene dvorane.

Če te zanese v tako kavnarno, naišeš navadno zelo malo znanih obrazov. Če se hočeš sestati s prijatelji, se morate vna- prei dometi, sicer jih ne naišeš. Toda mnogo ti s tem ne bo pomagalo, kajti za kramljanje s prijatelji ne boš imel niti pri- like, niti časa. V kinu boste vsi gledali in molčali, v kavarni boste sedež skupaj, po- slušali jazz-band in molčali. Če pojdet v plesno dvorano boste plesali ali pa sedeli in gledali, toda zopet molčali. Če je človek po naravi vesel in čim ima zdrav humor, ga mora prihraniti za dom, da ljudje ne pere- kno, da ne ve, kaj se v družbi spodbu- Mederen človek v družbi sedi in molči. Ne bi- lo bi demokratsko če bi se pokazalo, da je ta bistrostnem zabaven, oni pa zabit in dolgočasen. Če pa vsi molče in če so vsi enako dolgočasni, je ustrezno načelo de- mokratske enakosti. Človeku se neheče smilijo ljudje, zbrani v kavarni, kinu, restavraciji, ali plesni dvorani, kajti povsod se jim pozna na obrazih, da se dolgočasi- jo. Vsak poedinec se čuti osamljenega. In vendar je intimna družabnost človeku nu- jno potrebna, da ne otopi in ne izgubi zmi- sla za vse lepo.

Modne kaprice

Letos poleti se je pojavila v Parizu tr- govina, ki se specializira na posebno vrsto namiznega perila. Prodaja namreč prte, ki so obenem originalni zemljevidi raznih krajev. Podlaga je srebrnoliva, obriši kva- ja ali dežele so označeni z bilo ali rume- kastimi blestečimi črti. Prte - zemljevide de- lajo po naročilu in vsak si lahko omisli zemljevid, kakršnega hoče. Bogati Ameri- čani, ki se radi navdušujejo za razne extravagance, naročajo v pariški trgovini prte, na katerih je napravila spretna roka zemljevide najlepših krajev, kjer so se mu- dili.

Ti prti bi bili gotovo rešitev za one, ki jim manjkajo konverzijske zmožnosti. Kar mislimo si moškega, ki si zamen pri- zadeva najti predmet pomenka z gospodi- no ali damo za isto mizo. Ozre se na prt in rešitev je tu. »Pogledate, gospodična, pred vašo desno roko je baš kraj, kjer sem stonil v letalo, ko sem letel na Dunaj. To je bil moj prvi polet in bil sem silno razburjen. — Ali na lepa dema, ki ne mo- re uveljaviti svojih svetlih izkušenj in znanja. Ozre se na prt in vzklikne prese- nečeno: »Gospod, prosim vas, odmaknite skledo s salato nekoliko na levo, kajti pod njo je kraj, kjer sem plesala s stamskim princem, ko sem bila pozivna v Egiptu.»

Tako bi lahko nadaljevali brez konca in kraja. Če ste sentimentalni, si lahko na- ročite prt, na katerem bo zemljevid kraja, kjer ste imeli prvi rendezvous, kjer ste dobili prvi poljub ali kjer sta se prvič skregala.

Zadnja moda je združitev črne in mo- dre barve tudi na popoldanskih oblekah. Trojni tržikoz kot ogrlica, modra ža- metasta ročna torbica s črno motno za- ponko ter modre in črne žametaste rože na obleki.

Popoldne se nosijo črne ali beže šved- ske rokavice s širokimi kožuhovinastimi manšeti, katerim odgovarja kožuhovina- samovoznica na vratu. Ker je letošnja mo- da v znamenju kožuhovine, se delajo iz krzna tudi pasovi, za katere pa mora biti krzno mehko in kratkodlak.

K velikim dekoltejem večernih oblek se nosijo biserne ovratnice z dolgimi resam- da se zmanjša dekolte na ramenih. Večerni čevlji so iste barve in iz istega blaga, kakor obleka. Letos se bodo nosili tudi žametasti čevlji črne, vijoličaste, modre in zelene barve, vedno iz enakega žameta, kakor je obleka in klobuk.

O plesu in plesnih oblekah

Plesne ure zdaj niso več prag, ki ga je prestopilo dekle, stopajoče v novo življen- sko dobo. Bile so pa še pred 20 ali 30 leti ko je nudila plesna dvorana prvo priliko, da so prišla dekleta prvič očiščo- no v stik s mladenci. Neoficijskih stikov je bilo tudi v prejšnjih časih že pred ples- no dvorano dovolj, čeprav so se navadno omejevali le na bežne poglede in nasmehe na poti v šolo ali iz šole, ali pa na izraze platoničnega oboževanja, ki se je skrivalo v plaho pisane pesmice in zaljubljena pi- sma. Zdaj žive dekleta in mladenci od mi- ladnih nog skupaj, skupaj so pri studiranju in pri sportu in zato je plahost v občevanju izginila. Zato nastajajo trdna prijateljstva, ki prestanejo vse krize prve ljubezni.

Tudi starostna meja prvih plesnih po- skusov se je pomaknila zelo nizko. Zdaj ima že vsaka 12-letna žaba zmisel za ri- tem, pozna vse figure tanga in valčka in na počitnicah, letoviščih vidi človek na popo- danih čajankah tudi najmlajše kazati iz- urjenost v plesni umetnosti. S tem so izgu- bile plesne ure svoj prvotni pomen: odstra- niti otroške okornosti in plahost, naučiti mladino družabnega stika in taktika. Vse to ima zdaj vsaj večina deklet, ki začno ple- sati, že za seboj.

In s tem je dana tudi zmanjša izpreme- ba. Moda zadnjih let ni delala razlike med oblekami mamic in doraščajočih hčera in razkošje, ki je bilo dovoljeno in celo po- trebno v gotovih razmerah in na gotovem kraju, se je pojavilo tudi tam, kjer je ne- okusno in neumestno — na dekliških obla- kah. Dekleta so hotela biti na vsak način že solidne dame, zato so nosila daljša krila in izrazito damske klobuke, na drugi strani so pa zavračale vse, kar je bilo mlajše in otroško. Ta težnja se pozna tu- di sedanjih generacij in ležeče je samo na materah da pametno zaleze to mladostno nepremišljenost.

Letošnje večerne obleke so bogate, pa naj bodo še tako enostavne. Bogate so po kroju, po koštni blaga, po podaljšanem krilu. Pri tolki množini blaga, zdaj se rabi za obleko 6 do 8 m si izberemo finejšo blago, ki se mehko preliva v gube in valo- vite zvončaste oblike. Pralna cvila, krep žoržet, muselin vsi vrsti in barvi, je bla- go, ki se zdaj največ rabi za večerne obla- ke. Živčki so čisto okrašeni s kratko pe- lerinico, s kratkimi rokavički ali s kratkim bolerom iz prozornega blaga. Nekaj vola- nov v treh ali štirih vrstah druga nad dru- go prekine linijo dolgega krila. Že tri leta se nosijo takozvane stilske obleke s širokim krinofinom krilom. Delajo se iz tafta než- nih barv, živek s širokim, zaokroženim izrezom ima fin robček iz tila ali šifona. Okusen okrasek so tudi drobne čipke. Ve- like rože in vzorci niso za mlada dekleta. Isto velja tudi za težko blestečo svilo in za blago, obšito z zlatom, srebrom ali umet-nimi biseri.

Čevlji iz blaga, navadno iz krepčevina ali ripsa, obrobljeni z zlatom ali srebrom

in večinoma v barvi obleke. Nogovce so iz zelo tenkega flora ali svilene. V modo so prišle zopet dolge bele glave rokavice, ki segajo do komolcev. Efektivno dopolnilo so črne glave rokavice, ki jim pa mora odgo- varjati kaj drugega, bodisi črni svileni čevljički, črni svileni trak v pasu, črn na- kait na vratu ali karkoli.

Kako strežemo gostom

Če imamo goste, ni dovolj, da jih prija- zno, sprejememo in dobro pogostimo, tem- več je treba paziti tudi na druge stvari. Pred obedom ali večerjo pride na mizo predjed, ki mora biti že pripravljena, ko stopimo z gostom v jedilnico. Predno pride na mizo juha, je treba pospraviti vse, kar je ostalo od predjed. Skleda se postavi na desno stran gosta. Oni, ki pri mizi stre- že, jemlje rabljene krožnike z desne stra- ni z desno roko, z leve strani pa postavlja z levo roko na mizo čiste krožnike. Posoda z juho kroži bodisi okrog mize, ali pa hodi z njo od gosta do gosta dočim, ki streže in drži posodo na zloženem prtiču. Krožnike je treba pogreti, predno pridejo na mizo, da se njima prehitro ne ohladi.

Meso mora biti že narezano in vsake- mu gostu ga je treba ponuditi posebej. So- čevje se postavlja na mizo v skupni poso- di in vsak si ga vzame sam, kolikor hoče. Salata pride na mizo v posebni posodi ali pa na krožniku. Pred močnatno jedjo se pospravi z mize in pomesti je treba tudi drobtine. Jedilni pribor je treba prnesti na mizo vedno na krožnikih. Kruh mora biti v čedni, s prtičem pokriti košarici, ali pa na manjših krožnikih.

Če se reže jestvina šele na mizi, stori to pri nas gospodinja, v Angliji pa gospo- dar, ki je v takih primerih izredno sreten. Gostom postreži s mesom tako virtuozno, da se ni treba mučiti z obrabljenimi kosti. V Angliji se namreč uče dekci v šolah streči pri mizi in delati vse, kar mora znati do- ber gospodar, da ne pride vrsto gostov v zadrego. Črna kava se servira bodisi v jedilnici ali pa v moškem salonu, kjer se kad.

Važen čimtelj pri serviranju je oni, ki pri mizi streže. Glavna zahteva je snažnost in uglednost. Če streže gospodinja sama ali domača hči, ne smemo podcenjevati pomena belega predpasnika. Kos šifona, ki ga izpremenja spretna roka v okusen pred- pasnik, povzdigne mlakavost mize. Če bi domače hčerke vedele, kako lepo jim pri- staja tak predpasnik in kako letno so, če strežejo gostom, bi se ne bale tega dela. Kjer imajo služkinje je treba strogo pazi- ti, da pride k mizi vedno snažna. To ni izguba časa ali nečimernost, temveč enaka nujna potreba. Kakor čista servileta ali le- po blesteč jedilni pribor, Streči je treba hitro in tih. Služkinja ne sme nikoli go- voriti pri mizi. Gospodinja se sporazume- va s služkinjo večinoma z očmi. Služkinja mora biti že tako izučena, da ji gospodinja samo pomajhne in takoj ve, kaj je treba storiti.

Tudi gospodar ima svojo nalogo, on mora skrbeti, da gostje niso žejni. Pijačo je treba nalivati vedno z desne strani go- sta. Steklenice odpira gospodar sam, vino naliva gostom sam. Nalorej nalije malo vina sebi, potem pa gostom in ko je že vsem nalil, dolije še v svojo kozarec, da je poln. Sebi mora nalorej naliti v kozarec vina zato, da ne pride v gostov kozarec koščki perlovine ali nečistega voska. Če hočemo, da odneso gosti od nas čim bolj- še vtise, moramo paziti v prvi vrsti na to, da jih pogostimo po vseh predpisih dru- žabne uglednosti.

Naša mladina

Živimo v dobi, ko se splošna nervoznost stopnjuje. Tempo življenja je nagel in člo- vek se mu mora prilagoditi. Niti na kme- tih ljudje nimajo mirnega, idiličnega živ- ljenja. Pravica močnejšega se ni bila ni- koli tako uveljavljena, kakor je zdaj. In v tem nervoznem ozračju živi in dorašča tudi naša mladina. Dobičakželnost in lov za karijerami sta tipična pojava naše dobe. Sebičnost se imenuje zdaj prebrisnost, postrvovalnost in poštenost pa veljata za neumnost.

Kdo bi se torej čudil, da se nova življen- ska načela odraslih uveljavljajo med mladi- no? Vzgojitelji mladine, roditelji in učitelji, imajo zdaj res težko nalogo, če hočejo iz svojih varovancev vzgojiti dobre značaj- ne in kolikor toliko še idealne ljudi. Prisli- leni so brniti se ne samo proti prirojenim slabim nagajenjam mladine, temveč tudi proti strupenemu ozračju, v katerem živi. Žal je borba proti strupenemu ozračju čisto brezuspešna. Da postane mladina ide- alnejša in boljša, je potreben v prvi vrsti dober zgled odraslih. Nikjer ne pride iz- rek, da zgled je večje, tako do veljave, kakor v pedagoški.

Odrasli se radi pritožujejo, da je mla- dina groba, sebična in lahkomišelnja, da nima nobenih idealov, kakor jih je imela mladina prejšnje generacije. Pri tem pa pozabljajo, da so se tudi sami močno iz- premenili, da so otopeni in lahkomišelnji, da o sebičnosti in lahkomišelnosti kot enobnem pojavu naše dobe niti ne govorimo. Slabi zgledi odraslih so glavni vzrok, da dela mladina vzgojiteljem toliko neregular in da njihovo delo ni vedno uspešno.

Zadnje čase se je pa pojavilo med mla- dino še eno zlo. Nevarnost je vedno večja tudi med otroci. To je večinoma po rodite- ljih podedovana nervoznost in taki otroci so navadno trmašči, zlobni in neubogljivi.

Novi komandant dravske divizije

V petek zvečer prispe v Ljubljano novi komandant dravske divizije general Bogoljub Ilić.

Ljubljana, 31. decembra. Pojutrišnjem ob 20. zvečer, torej v začetku novega leta, prispe v Ljubljano novi komandant dravske divizije general Bogoljub Ilić. Na kolodvoru ga sprejmejo komandant mesta general Dragomir Popović, načelnik štaba polkovnik Todor Miličević, podpolkovnik Sokolović in adjutant 40. pešpolka kapetan Živojin Stanojević.

General Bogoljub Ilić je eden najodličnejših častnikov naše vojske. Vso svetovno vojno je prebil na bojiščih. Rojen je bil 1. 1881. v Požarevcu. Dopršil je 6 razredov gimnazije, potem je pa stopil v nižjo šolo vojne akademije, iz katere je prišel L. 1900 kot podporočnik. Višjo šolo vojne akademije je dovršil leta 1905. Pet let pozneje se je začel pripravljati za generalštabno službo. Leta 1912. se je udeležil balkanske vojne v sta-

V svetovni vojni se je udeležil general Ilić najhujših bitk. Bil je načelnik štaba junaškega krajiškega odreda, ki mu je poveljeval popularni general, tedaj se polkovnik, pokojni Dimitrijević, znan pod imenom »Urač«, braneč Hajduk Veljko. Krajinski odred se je udeleževal vseh najhujših bitk in je mnogo pripomogel, da se je junaška srbska vojska tako uspešno borila s številčno in tehnično mnogo močnejšim sovražnikom. Odred se je končno umaknil v Drač, od koder je bil prepeljan na Krf.

Na Krfu je bil general Ilić imenovan za načelnika štaba konjeniške divizije, s katero se je udeležil leta 1916 bitke pri Bitolju. Proti koncu istega leta je bil imenovan za načelnika štaba vardarske, pozneje jugoslovenske divizije. Ta divizija se je udeleževala bitk na zgodovinskih kotah 1212, 1273 in 1950 in napada na Dobropolje. V neprestanem zasledovanju sovražnika je prispela ta divizija, v kateri je bilo tudi mnogo dobrovoljcev, v 15 dneh na bolgarsko mejo pri Carevem Selu. Ta pohod jugoslovenske divizije je zabeležen v zgodovini naše vojske kot redek primer požrtvovalnosti in žilavosti. Vsi vojaki so se borili za veliko idejo enako hrabro. Proti koncu L. 1919. je bil štab jugoslovenske divizije premeščen na Cetinje, kjer naj bi formalno zetsko divizijsko oblast.

Leta 1920. je bil premeščen general Ilić za pomočnika načelnika štaba potiske divizijske oblasti v Subotico. Naslednjega leta je prišel za pomočnika načelnika štaba II. armijske oblasti. Leta 1923. je bil imenovan za komandanta 21. pešpolka Češkoslovaškega, proti koncu istega leta pa za načelnika štaba I. armijske oblasti v Novem Sadu. Leta 1924. je bil poslan na Češkoslovaško, kjer je ostal 7 mesecev. Po povratku je bil dodeljen generalnemu štabu. Leta 1925. je postal načelnik štaba novo formirane armijske oblasti v Nišu. Leta 1928. je prišel v Zagreb kot komandant I. konjeniške divizije. Nedavno je bil v Zagrebu imenovan za komandanta zetske divizijske oblasti, toda predno je nastopil novo službeno mesto, je postal komandant dravske divizije. Ze od leta 1923. deluje general Ilić tudi kot član naše komisije za ureditev obmejnih vprašanj z Bolgarsko.

Ze devet let pozna novi komandant dravske divizije vsak kotiček Slovenije in vsako vas, pa tudi naše ljudstvo, do katerega ima največje simpatije, pozna zelo dobro. General Ilić ima mlado, lepo in simpatično soprogo, znano delavko na kulturnem polju, ki se je zlasti tudi v Zagrebu zelo uspešno udeleževala v vseh ženskih in humanitarnih organizacijah.

Želimo novemu komandantu dravske divizije, da bi deloval tudi med nami enako uspešno in plodno, kakor je na svojih dosedanjih službenih položajih, in da bi se počutil na slovenskih tleh čim prijetneje.

III. armade, s katero je prekoračil Kosovo in prisotvoval zgodovinski službi boji v cerkvi Gračanici na Kosovu, ki je bilo osvojeno po 500 letih suženjstva. V začetku novembra istega leta je prekoračil s prvom odredom srbske vojske Albanijo in 9. novembra se je udeležil bitke pri zavzetju Ljesa ob Jadranskem morju. V Albaniji je ostal do aprila 1913., torej do začetka srbsko-bolgarske vojne, katere se je udeležil kot načelnik dobrovoljskega odreda in sodeloval z njim v bitkah pri Krivokolu na planini Pljačaković in pri Karauli Obozi. Leta 1914. je bil prevezen v generalštabno stroko in določen za pomočnika načelnika generalnega štaba kosovske armijske oblasti.

Prva glavna skupščina SKJ

Poslanica vsem bratskim društvom in četam za glavno skupščino

Bratje! Sestre! Prvikrat se letos v območju Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije zbirate na glavno skupščino, da v zmislu statuta in pravilnika izvršite svoje dolžnosti in se okoristite s pravicami, ki so vam zajamčene.

Ne smatrate glavne skupščine zgolj za formalnost, ki mora biti izvršena. Kier se zbira Sokolstvo, da se posvetuje in sklepa ter posluša in presoja poročila odgovornih činiteljev svoje organizacije, tam bodi uravnotežen in vodnik vsakega našega delanja in nehanja.

spoznanje naše ideje, ki si je osvojila že ves slovanski svet, ki je razvnela in ogrela vse slovanske rodove in je v svojo veličino in lepoto pretresla in k samozvesti zbudila tudi naš jugoslovanski narod! Sprejeti smo jo vase kot bistveni del naše narodne samobitnosti.

V tej zavesti državljanske in nacionalne pripadnosti h kraljevini Jugoslaviji stojimo vsi ponosno in vztrajno v službi naroda, vsak zase globoko uverjen, da mu bolje in sebičneje ne more služiti nego s tem, da za njega živi, za njega dela in za njegovo bodočnost sam v sebi in v čvrsto ohranjeni fizično in moralno zdravje! Tako hočemo, tako moramo, zakaj v velesili slovanskega Sokolstva hočemo Jugoslovani stati enaki med enakimi!

Toda beseda, še tako lepa in navdušena, nas sama ne more usposobiti za tako vlogo enakopravnosti in vrednote v ogromnem kolu slovan, sokolskega bratstva. Treba nam dela, in sicer tako naporega, vztrajnega in neprekinjenega dela, da se v tem mišice ne more primerjati z nami, ker hočemo in moramo v tem pogledu biti prvi!

Náš poziv velja vsem brez razlike — deci, naraščaju in članstvu — poziv na delo

v sokolski telovadnici in v sokolski prosveti,

ki sta zloženi in zlit v celoto vseobčega udejstvovanja sokolske volje in sokolskega duha v vsem javnem in zasebnem življenju. Hočemo kraljevsko Jugoslavijo po insignijah in po duši svojega viteškega kralja obenem pa hočemo sokolsko Jugoslavijo, ki daš lepoto zemlje močeno veličino in srca naroda nezmagljivo junaštvo!

Hočemo biti odprta in plodovita moč vsemu stremljenju naroda, hočemo biti moč njegove hrbitenosti, hočemo poletu do visokih zvezd, ki se svobodno razgledavajo po vsej širini sveta, kier ali v žalosti ali v boli — ali v radosti ali v svobodi utripajo bratska srca! Vsi smo eno, vsi ostanemo eno!

Hočemo, da prešine vsako našo dušo edinstvena zavest neogibne potrebe našega sokolskega dela in krepostnega življenja

za narod in državo, ki ju drže na svojih dlaneh stotisoči naših rok, utrjenih od dela, ojeklenih od naporov, prekritih z žulji, ki iz njih poganja zdrava rast novega, svežega, zdravega, smelega pokolenja, kakor se izmed trnja rdi dehteči cvet, kakor se iz bolečine ranjenega srca vije navdušen pozdrav domovini! Nov vir moči teče iz naših žil!

Enaki v dolžnosti — enaki v pravicah se čutimo v svetli splošni sokolskega bratstva združeni ob isti misli, ki bo polna domačega hleba, če jo bomo z njim obložili sami, a ki ostane prazna, če se naše roke odmaknejo od domačih njiv! To spoznanje imamo, zato pa se zavedamo tudi vseh dolžnosti in odgovornosti, ki se perajajo iz tega spoznanja!

Hočemo samostojnega, svobodnega dela na vsakem poprišču javnega državljanskega življenja, da zavladajo povsod poštenost in iskrenost, treznost in skromnost, zvestoba in bratska ljubezen.

Zdi se nam potrebno poudariti tudi ob tej priliki, da nam bodi v največjo odliko samozavestno priznanje:

Sokol sem in jugoslovanski državljani!

Ko vabimo v svoje vrste vse sinove in hčere svojega naroda, ki vidijo v sokolski nacionalni misli smel pokret in prepoved naroda in države, ki hočejo z našo sokolsko armado naprej do idej slovanskega sokolstva, pozivamo obenem vse svoje pripadnike

k štednji vseh moralnih in materialnih dobrin,

da nagromadimo v svojih dušah in v svojih domovih silo bogastva vseobčega zdravja, ki nam odpira svobodno pot v kulturno zajednico človeštva.

Hočemo ustvariti vse pogoje in odstraniti vse zapreke, da se bomo po količin in kakovosti dovršeni in polnovredni lahko odzvali pozivu na

vesokolski zlet leta 1932. v Pragi,

kier želimo biti pred vsem svetom predstavniki najboljšega dela jugoslovanskega naroda. Tudi naši prapori se morajo nagniti nad grobom velikega Tyrša!

V prepričanju, da vsi pravilno umevate našo poslanico in se hočete brezpozorno ravnati po njej, pošiljamo vsemu svojemu članstvu, naraščaju in deci iskrene bratske pozdrave!

DOMOVINI — ZDRAVO!
Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Ali naj mladina pleše ali ne

Končno se je oglašil naš plesni mojster g. Jenko, ki pravi, da je ples mladini v vsakem pogledu potreben in koristen

14. Cenjeni g. urednik. Res me veseli, da ste priredili anketo »Ali naj mladina pleše ali ne«. Ze dosednji odziv je dokaz, da je bila anketa potrebna, obenem pa tudi priča, da je zanimanje za ples pri nas izredno veliko. Precej odgovorov ste že prejeli, mnogo jih še boste. Iz večine odgovorov sem posnel, da pretežna večina piscev zagovarja stališče, naj mladina pleše, seveda jih je pa bilo tudi več taktih, ki so bili mnenja, da je ples mladini kvaren in nepotreben. Nekateri so pa tudi mnenja, da je ples sploh nekulturna zadeva, ki nima nobene etične, niti vzgojne vrednosti, niti pravice do obstoja. Prav je, da so se oglašili za-

stopniki in zagovorniki obeh stališč, v redu je, da čujemo obe plati zvona, kajti samo na ta način bo mogoče objektivno in trezno presoditi, ali naj mladina pleše ali ne. K anketi si dovoljujem prispevati nekaj tudi jaz, ker sem neposredno tangiran in ker me je nekdo blagovolil označiti za obrtnika. Ni moj namen polemizirati, pač pa hočem popolnoma stvarno dokazati upravičenost obstoja sodobnega družabnega plesa in pa zagovarjati tezo, da je mladini ples koristen in potreben v vsakem pogledu. Najprej pa nekaj o

družabnem plesu

V družabnem plesu je nastala po vojni revolucija. Tudi tu se je uveljavilo načelo kot pri umetniškem plesu, da ples ni samo učenje in šola, marveč individualnost. Ne več plesi za posamezne narode, temveč splošni ples kot last vseh dežel. Ples je postal internacionalen. Ze pred vojno je prišel prevrat. L. 1912 se je uveljavil tango. Vse je kazalo, da krene moderni družabni ples na nova pota, toda vojna je ne nadomda prekinila ves njegov razvoj. Princip novih plesov je nič več ponavljati stereotipne, točno zaokrožene korake bivših plesov, n. pr. križana polka, mazurka itd., temveč gojiti individualnost. Poprje se je poučeval valček, to je vsak se je učil določenih 6 korakov, 1—2—3—4—5—6, in vedno znova, dokler pač ni vseh korakov obvladal, končno harmoniral z damo in s tem obvladal ples. Bilo je to navadno mehanično priučenje, pri katerem se ni nihče brigal za glasbeno razliko, za menjanje melodij, za piano ali forte. To je bilo popolnoma kakor delovanje stroja.

Dandanes je vse drugače. Vsak plesni par ima, če obvlada temeljna načela sodobnega plesa, možnost in pravico, da sam izvaia in izumi figure tako, kakor pač plesalca glasba inspirira. Seveda je zato potrebno mnogo vaje, zelo veliko vaje in treninga. Napačno je misliti, da so moderni plesi lažji kot prejšnji. Baš nasprotno! Moderni ples ne zahteva samo, kot že rečeno, mehanskega znanja nog, temveč mora plesati vse telo. Vsaka mišica mora biti prežeta ritma, uglajenost telesa je ravno tako potrebna, kakor njegovo popolno obvladanje.

Prejšnji ples je bil nekako sredstvo za dosego cilja. Če je kdo znal priučene kretnje, korake in gibe, je pač šlo. Dama in gospod sta se med plesom ljubeznjivo pomenovala, dogajalo se je tudi, da je vsak do plesal samo z onim, ki mu je bil najbolj simpatičen in najljubši. Ples je bil večkrat rendezvous pod kontrolo roditeljev. Dekleta so pri plesu našla svoje bodoče možje, večinoma se je flirtalo, kramljalo, obiralo sosedo in znance, domenili so se sestanki, sklepale zaroke, vsak je svojo izvoljenko lahko očitno poljubljaj in stiskal. Skratka, uganjali so vse mogoče stvari, samo ne plesali. Vsaj to ne, kar se razume pod plesom.

Moderni ples se pa pleše zaradi plesa samega. Dandanes je mogoče kramljati samo med domori. Plesalci morajo biti mirni, kajti paziti morajo zelo, da ne padejo in da se ne spotaknejo čez partnerjevo nogo in da jim ne očitajo, da so slabi plesalci. Godba, menjajoči ritmi, nepredpisani koraki itd. zahtevajo največjo pozornost. Družabni ples je torej postal bolj umetniški in dostojnejši. Je pa tudi svobodnejši.

V zadnjih desetih letih se je uveljavila cela vrsta novih modernih plesov, od kat-

rih so bili nekateri prav elegantni, dostojni in decentni. Seveda je prišlo na površje tudi več eksotičnih in banalnih plesov. Pri nesla jih je povojna psihoza in zato niso ostali dolgo na repertoarju. Sedaj prevladujejo v plesni dvorani elegantni in umerjeni plesi, ki bodo najbrž stalno na programu. Ples je pač vedno bil in bo v vseh svojih variacijah samo zrcelo svoje dobe. Danes, v dobi demokratizma in svobode, je pa postal tudi iples svobodnejši, njegovi cilji so postali višji. Ples ni več samo razvedrilo, temveč pot k zdravju, je zanos in gracija.

Vsestranska izpopolnitev je pot k uspehu v družabnem in gospodarskem življenju. Samo oni bo lahko uspel, ki bo znal telo in duha izpopolniti do harmonične celote. Telo je zrcalo duše. Če napravi zunanja slika vtis estetičnega ugodja, je ustvarjena atmosfera, ki premosti nasprotja. To se da doseči samo s sistematičnim vežbanjem telesa. Družabni ples, danes istočasno sport in umetnost nudi priko popolnega gimnastičnega udejstvovanja, njegov stalni trening je najugodnejša izpopolnitev plesa. Eleganta linija v zvezi z lepim načinom obveščanja so zunanji znaki modernega človeka. Tudi mladina naj pleše in mora plesati. Za svojo sem odločno tega mnenja — ne morda iz »obrtinskih razlogov«, temveč sem prišel do tega prepričanja na podlagi dolgoletnih opazovanj in izkušenj. Evo nekaj argumentov:

Opazil sem pri večini učencev, ki so prvič posetili mojo šolo, plaho, neotesano vedenje, naivnost, nesiguren nastop, pomanjkanje uglajenosti v medsebojnem obveščanju itd. Večina mladeničev, pa tudi deklet, je dobila v plesni šoli osnovne pojme bon-tona, navadila se je dostojnega obveščanja in sigurnosti v družabnem življenju. Življenje današnje dobe bazira samo na družabnosti. Samotarjenju in filistru je odvznilo za vedno. Neotesanost mora izginiti! Ne sme se dogajati več da gospod proži dami roko naprej. Istotako je dokaz pomanjkanja pojmov v bon-tonu, če kdo proži roko v rokavici!

Take nedostatke je treba odpraviti. Zato je poklicana plesna šola, oziroma njeni učitelji. Prvo in glavno načelo plesne šole je olajšati in zlikati mladino, da bo vsestransko uglajena. Ples igra pravzaprav podrejeno vlogo. Plesna šola vrši torej v tem pogledu nekakšno kulturno misijo.

dasi je neki člankar trdil, da ples ni nobena kultura in da je to samo dokaz konservativizma. Mnenja sem, da je vsakdo, ki negira ples, zlasti družabni ples in druge sodobne pojave — recimo sport — največji filister in konservativec.

Olhka in uglajenost sta eno poglavje. Drugo je: je-li gostilna boljša kot plesna šola? Ali je morda bolje, da mladina namesto v plesno šolo, kjer se izobražuje v lepem vedenju in manirah družabnega obveščanja ter vedri duha in krepki telo, zahaja v gostilne in beznice, se udaja alkohololu, zanemarija zdravje in fizično ter duševno propada? Koliko mladeničev je že upropastila gostilna, nešteto žrtev je že zahteval nesrečni alkohol!

Koliko jih je že ubila plesna šola? Najbrž se nikogar! Vsaj ne tašna plesna šola, kjer je izobrazba res strokovna, kjer se mladina izobražuje ne samo v plesu, temveč tudi v družabnem obveščanju, kjer poučujejo dobri in vestni učitelji in kjer mladina pleše pod kontrolo roditeljev ali pa gardedam. Seveda so tudi takozvane »plesne šole«, kjer se pod firmo plesa vrše razne prireditve nepoštenega značaja, kjer je shajališče parčkov, kjer samo flirtajo in se vrše razne nedostojnosti in kjer poučuje samozvani »plesni učitelji«.

Take plesne šole seveda škodujejo mladini in nimajo pravice do obstoja. Proti temu zlu se bore tudi oblasti, ki se le predobro zavedajo važnosti in pomena plesne šole. Da zajeze pogubonosni vpliv zakonitih plesnih šol, na drugi strani pa pospešijo delovanje koreografskih zavodov, katerim ni mogoče ničesar očitati, so oblasti izdale zakon, na podlagi katerega mora vsak poklicni plesni mojster ali učitelj položiti strokovni izpit pred strokovno komisijo prosvetnega ministrstva. Plesne šole same so neposredno pod nadzorstvom prosvetnega ministrstva. Izogibati se je torej slabih plesnih šol!

Tretje poglavje so uspehi v šoli. Očitno se je, da pade zaradi plesa in sporta najmanj 70% dijakov. To ne drži, vsaj kar se tiče plesa gotovo ne! Informiral sem se osebno pri dijakih in dijakinjah, ki jih slučajno poučujem, o uspehih v šoli in s presenečenjem ugotovil, da je bila večina dijakov najboljšje ocenjena. Vzroki neuspehov morajo biti pač drugi. Potem je še ena zadeva, ki jo treba omeniti. Čim začne mladina hoditi v plesno šolo, stroni tudi za tem, da je vedno čista in snažna ter tudi lepo, čeprav skromno oblečena. Plesna šola torej navaja mladino tudi k čistosti in jo navadi paziti na obleko ter negovati telo in obraz. Torej na vsak način zopet pozitivna stran plesne šole!

Oče, ki ga šola preveč tare, je napisal med drugim tudi nastopni stavek: Z mrzlično hitrostjo si iznišiljujeto tisoče (sic!) variant edine resnične novosti tanga in jih uče, kot bi iz vsakega človeka hoteli napraviti kabaretnega, oziroma varietetnega aršta. Take »novosti« se z neverjetno brzino menjajo, in komaj se za-veže, da si se česa naučil, že si zastarej in za staro šaro. In tako dalje...

Gospodu očetu moram polasniti, da si novih plesov ne iznišiljujeto plesni mojstri, ki so tu mišljeni, temveč jih zahteva publika sama. Časi, ko sta dva ali trije plesi kraljevali po 50 in še več let, so minili. Sodobni plesalci zahtevajo vedno novosti, ker se naveličajo enega in istega plesa. Sicer je pa na drugi strani tudi res, da se je več modernih plesov stalno obdržalo na programu, n. pr. fokstrot in tango. Le tu in tam je bila izpremenjena kakšna figura osnovni korak je pa ostal isti. Plesalec, ki se je enkrat naučil osnovnih načel teh plesov, bo z lahkoto obvladal tudi vse novosti, ki jih sicer ni na »tisoče«.

Potem je še omeniti vprašanje otrok. Nekdo se je namreč dotaknil tudi tega vprašanja, češ, da so otroški plesi in maskarade kvarne otroškim dušam. Morda je res, da tako napišanje vzbuja v otroku domišljijo, nadutost in čut za zapravljenost, toda menja sem, da je treba tudi za deco polskati primerne plesne. Naše kolo, kadrlja, rajanje, vojaške igrice, igra konjičkov itd. so prav primerne plesne zabave za deco. Bolje je, da otroci ubijajo prosti čas s takimi plesnimi igrankami kot da se preteparajo in so v napoto odraslim!

Naj končam z verzom, ki sem ga čital v neki nemški reviji:

Človek se včasih rad zavrti, tako kakor svet krog svoje osi.
Plesni mojster A. Jenko.

Za krošnjarje, torbarje in potujoče družbe

Davčna uprava za mesto v Ljubljani raz-glaša:

Obrati, ki se ne vodijo v stalnem lokalu nego s hojo od hiše do hiše in od kraja do kraja, kakor krošnjarji, torbari, cirkusi, potujoča gledališča, panorame, potujoči fotografi, sejmarji, prodajalci cvetk, igrači po ulicah in lokalih itd. so zavezani plačevati davek od podjetij, obratov in samostalnih poklicev po členu 42 druga skupina točka 3 zakona o neposrednih davkih in pravilnika k temu zakonu.

Nezavisno od čistega dohodka plačujejo navedeni ta davek še pred začetkom izvrševanja poklica. Davek znaša na davčnega zavezanca samega na leto 60 dinarjev in za vsakega pomočnika po 30 dinarjev.

Če izvrševalec navedenih obratov pomnoži tekom leta število oseb, ki mu pomagajo v obratu, plača naknadno za vsako tako osebo po 30 Din ne pa tudi v takih primerih, če samo menja pomočnika.

Davek za omenjene obrate se plača v prvi polovici leta predno se začne izvrševati poklic in sicer v celoletnem znesku, če se pa prične poklic izvrševati še le v drugi polovici leta, se pa plača davek v polovičnem znesku. (Člen 148 omenjenega zakona o neposrednih davkih in pravilnika.)

Uvodoma omenjeni davčni zavezanci, ki se zalotijo brez potrdila o plačanem davku, plačajo poleg rednega davka po čl. 59 zakona o neposrednih davkih še enak znesek kot kazen.

Od potujočih obratov se pobere davek ko se izda obrtno dovolilo; kot dokaz o plačanem davku služi po pristojnem oblastvu izdano obrtno dovoljenje na katerem davčno oblastvo na predpisani način potrdi vplačilo davka z označko točne dobe za katero je davek plačan.

Vsi izvrševalci obratov, ki jih ne vodijo v stalnem lokalu marveč s hojo od hiše do hiše in od kraja do kraja se pozivljajo, da izpolnijo svojo davčno dolžnost in plačajo ta davek takoj, da se izognejo kazenskim posledicam predvidenim v členu 139 omenjenega zakona o neposrednih davkih.

Pričunajte dak
„Vodnikovi družbi“

Kako smo se lani rodili, ženili in umirali

Nekaj zanimivih podatkov iz življenja prebivalcev našega mesta

Ljubljana, 31. decembra. Ko sem se v ponedeljek dopoldne pripravil na turnejo po ljubljanskih župnijah, da bi zvedel, kako so se Ljubljanci rodili, ženili in umirali, je zazvonil telefon. Iz Beograda so nam sporočili, da je stolni župnik kanonik g. dr. Tomaž Klinaar imenovan za mestnega svetovalca. Takoj sem hitel z novico v drugo nadstropje stare korarske hiše, da čestitam simpatičnemu gospodu. Verjeti ni hotel, ali odpraviti me vendar ni mogel, ker sem na mizi zagledal šopek nageljev, ki me je spomnil na sv. Tomaža in god stolnega župnika. Potem sva pa takoj pričela.

Stolna župnija sv. Nikolaja

Je najmanjša v Ljubljani, čeprav je po sredini mesta največ visokih hiš. Ali kaj pomaga, če so vse napolnjene, nekatere celo do podstrešja s trgovinami in s skladišči, da ni prostora za druge prebivalce. Rodilo se je v vsem letu doma le 7 otrok, v bolnici je pa fara pridobila 11 župljanov. Vsi so bili seveda rojeni živi in le eno samo dete je pozneje umrlo.

V prav nobenem razmerju z nizkim številom rojstev pa ni šestkrat večje število porok v šenkavščini. V stolnici se je namreč poročilo 42 parov, vendar pa moramo pomisliti, da je bilo 24 parov od drugod. Čeprav se Ljubljanci prav radi poročijo na Brezjah ali na Bledu, vendar si je ta luksuz dovolil le po en par na Bledu in na Brezjah. Ženili in neveste so bili v letih, ki so odmerjena za vstop v zakonski stan. Solidni smo v centru mesta in le enemu 60-letniku se je posrečilo še najti 40-letno družico, najmlajša nevesta pa je bila stara 16 let.

Tudi mrlincev je bilo v tej župniji vse leto le 23, pač so pa tudi v bolnici umrli trije, tako da so šenkavski zvonovi zvonili 26 pokojnikom. Največ jih je pobrala ostarelost in na kap, malo manj gospodarske arterioskleroze, na tuberkulozo pa so umrli le en domačin in dva tučja. Zločinca smrti v centru mesta ni bilo nobene. Pač pa se je en nesrečen obesil, eden je skočil pod vlak in eden je utonil. Med najstarejšimi pokojniki je bila 87 let stara kuharica Ana Krulc, ki je vsa svoja leta zvesto služila Schifferjevi družini na Meštem trgu. Kakor se redko zgodi, pa ta stara ljubljanska družina ni pozabila svoje stare služabnice. Stregli so ji kakor bi spadal k družini in ji priredili najlepši pogreb. Sploh so v tej fari umirali po veliki večini ljudje visoke starosti in lahko rečemo, da je naše mesto kljub starim poslopjem v centru mesta prav zdravo, saj od 5. julija do 7. septembra v tej župniji ni nihče umrl.

G. župnik in kanonik dr. Klinar je svoje župnije vesel. Ne toži o razbrzdanem življenju, niti o boleznih in epidemijah ter posveča ves svoj kratko odmerjeni prosti čas delu na humanitarnem polju, ki se mu bo v novi funkciji občinskega svetovalca gotovo še razširil delokrog. Želimo mu mnogo uspeha.

Pravo sliko Ljubljane nam pa kažejo številke

franciškanske župnije

Razdeljena je namreč na center mesta s starim zidovjem in na periferijo z vilami premožnih slojev in hišicami delavcev, tako da to župnijo lahko primerjamo s celotno Ljubljano.

Čeprav je župnija največja v Ljubljani, vendar je bilo v cerkvi Marijinega oznanjenja le 41 krstov, nekaj več župljanov te župnije je bilo pa rojenih v ženski bolnici. Tudi tu so otroci zdravi, zakaj vsi so prišli živi na svet in niti eden se ni umrl.

Franciškanska cerkev še vedno slovi po svojih porokih. Sem prihajajo oni, ki žele na skrivaj zlesti v zakonski jarem, pa tudi tisti, ki mislijo, da brez vseh luči na lustrih in tepih po stopnicah ne bo držala zvestoba. G. župnik pater dr. Gvidon Rant pa misli, da so v njegovi cerkvi tudi zato poroke tako pogoste, ker je najbližja h kolodvoru. Če se namreč z dežele pripelje sramežljiv par, skoči v voz in smukne pri zadnjih vratih v kapelico — pa je narejeno. Kljub vsem tem povodom pa je vendar število porok v franciškanski cerkvi rekordno, saj je bilo letos celih 325 porok. Pri takem številu je seveda tudi raznovrstnost poročencev bolj bogata kakor v drugih ljubljanskih cerkvah. Najstarejši ženin je bil rojen l. 1856, a vzela ga je devica, stara 51 let. So pač zlasti na deželi, pa tudi manj premožni ljudje po mestih taki, da si radi preskrbijo že v poznih letih potrebo za starost. Kdor gleda imena poročencev, ki so bili rojeni pred letom 1869, — in takih je bilo leti 6, — bo videl, da so ti pari skoraj vsi z dežele ali pa dosejenci v mesto. Zanimiv pa je tudi par, kjer je ženin star 81 let in je vzel 28 let staro vdovo. On je sin premožne hiše z dežele, ona pa lepa bajtarica. Roman je jasen in jasno je tudi, zakaj se nista poročila v svoji domači fari. Cvetko Golar bi zopet kaj pisali! Umrlo jih je v franciškanski fari 57. Tudi po večini zaradi ostarelosti, kapi in arterioskleroze, 6 par na jetiki. Eden je utonil, 1 nesrečen se je zastopil, 1 skočil pod vlak, 2 sta se obesila, neka služkinja se je zastopila s plinom, neki mestni uradnik se je ustrelil, utonil pa je mladi Miloš Turk. V letošnji račun pa spada tudi še lanskega leta dnevi po božiču, ko so umrli 3 in se je 29. decembra obesil zaradi živčne bolezni neki profesor.

Tudi ta velika župnija je zdrava, a kar se tiče morale, je ne smemo soditi po tem, da ni bilo nezakonskih otrok. Vendar pa kljub temu lahko rečemo, da je tudi ta sila Ljubljane zadovoljiva.

Pod »mrovskim zvonom«

se jih je vse leto rodilo 68. Nezakonskih je tudi to prav malo in le v barakah jih

še kupujejo, češ, saj jih bo občina redila. Še daleč so barakarji od bele kuge, saj je samo ena mati poslala h krstu že četrtega nezakonskega otroka. Da so Trnovci, Barjani in Krakovci zdravi, dokazuje tudi to, da med vsemi otroci ni bilo niti enega mrtvorjenega. Otroci so pa zdravi zlasti zadnja leta, saj je včasih umrla ena tretjina za jetiko, sedaj pa le redko kateri. Največ jih je h krstu prinesla imenitna Lucija z Barja, namreč natanko polovico vseh mladih faranov. Na Barju je pač dosti vode in luž in možkarji so stari ribiči, pa jih love kar za špas.

Porok je bilo v cerkvi sv. Janeza Krstnika 76 in lahko rečemo, da so se zvezali samo srečni pari, saj je samo ena prišla še čez tri mesece v župnišče tožiti, da jo je dedec hotel ponotič z nožem in ga je morala dati aretirati. Prošnjo za takojšnjo ločitev so ji pa v župnišču morali odbiti.

Trnovska fara je gotovo najbolj zdrava v mestu. Saj jih je izmed 46 umrlih doseglo 11, torej nad eno četrtno, čez 50 let. Trnovci in Krakovci se ponajbo na svoje zdravje in trdijo, da se imajo za starost zahvaliti samo svojemu slavnemu kislému zelju, ki tako regulira prebavo, kakor najiminentnejši doktor. Še mnogo boljše je pristno trnovsko zeljo za zdravje, ampak naši someščani izpod zvona sv. Janeza so svojo delikateso tudi pričeli prodajati po apotekarskih cenah. Zdravi so res, saj ni nihče umrl na jetiki in še obesil se je samo en revež. Drugi pa mro na ostarelost in kapi, ki se primeri v vsaki hiši z izdatno in dobro kuhinjo, čeprav v Krakovem in Trnovem nimajo globokih kleti.

Nad vse prijetna je soba, kjer opravljajo svoje uradne posle

Šentjakobski župnik duhovni svetnik g. Barle

Vsa soba je v cvetlicah, zidovi so polni ptičkov, po omrah stoji porcelanasti lev in sloni, lučka brli pred jaslicami, v akvariju plešejo ribice, na steni visi mala krmilnica, ki se iz nje krmijo umetni mali ptički, pod njo pa valilnica, kjer prepevajo tudi umetni pevci. Na najvišjem mestu pa piska mlad pastirček svojim krotkim ovčicam. Pravi dom ljubitelja prirode in človeka dobrega srca. Tak je torej dom župnika, najbolj meščanske ljubljanske župnije. Stara je ta župnija in vedno so v njej živeli zadovoljno življenje v blagostanju mirni »purgerji«. Da se ni mnogo izpremenila stara Ljubljana na tej strani, nam kažejo že številke, ki jih je z največjo uslužnostjo naglo izračunal g. duhovni svetnik.

Rojstev je bilo 36, večji del Šentjakobčanov pa je rojenih v bolnici. Saj je bilo v časih pred vojno, ko matere se niso hodele v žensko bolnico, rojenih vsako leto po 180 do 190. Mrtvorjenega ni bilo nobenega in samo en otrok ni legitim, seveda pa tudi to nizko število ni znamenje idealne morale. Tudi porok je bilo v cerkvi sv. Jakoba le 74 med poročenci ni interesantnejših razlik v starosti, niti po stanu, pač pa je stari mestni revež Martin umrl tik pred poroko, čeprav so mu na rotovžu obljubili, da mu kupijo »kovter« za zakonsko posteljo. Starčka je pobrala nevesta smrt, a njegova reva zapuščena se danes tarni nad hudomušno usodo, ki jo je pripravila ob magistratno podporo. V Ljubljani je namreč dosti revežev, ki smatrajo mestno podporo za penzijo in se zato ženijo, da lahko preskrbe simpatično jito revu.

Pogreb je bilo v Šentjakobski fari 48. Največ jih je umrlo zaradi ostarelosti, saj jih je bilo 8 starih čez 80 let. Najstarejša med njimi je bila pa Merharjeva Urša, ki je zagledala luč sveta že l. 1837. Leta 1842 je bil rojen pokojni učitelj Franc Klinar, leta 1844. sta bila rojena Neža Potokarjeva in Marija Kodranova, l. 1846. pa vsej Ljubljani znana gospa Senekovičeva. Tudi nesreč je bilo malo v tej zadovoljni župniji. Res je ubila elektrika nekoga fanta in je mestni sluga Perc utonil pri Radomljah, zato pa ni bilo med Šentjakobčani nobenega samomorilca. Čeprav drugače tako zdrava župnija, je vendar jetika pokosila nekoga mladega bogoslovca na Rakovniku in pa dr. Leskovec, še preden je nastopil prakso po medicinskih študijah, ki je vse absolviral z odliko. Prav mnogo pa je v moderni dobi srčne hibe, zlasti pri mlajših. Hitro žive in nervozno, zato ta razburjeni rod ne bo dočakal starosti. Ljubljana je zelo zdrava, saj je znaša in ima zdravo vodo in ko bodo odpravljene posledice življenja in barakah, kjer so rojeni najšibkejši otroci, se bo starost gotovo tudi zvišala. Sicer pa je šentjakobski gospod župnik preštudiral vse hiše svoje fare in dognal, da v mestih že »teti« od družine navadno izumre. Če bi torej ne bilo dosejencev z dežele, bi Ljubljana kaj kmalu opešala, saj so v šentjakobski župniji pri vseh hišah že v drugem rodu skoraj sami novi gospodarji.

Šentpeterski fari

se pravi, da je kmečka. Prastara je in celo vojvoda Bernard Koroski je bil pred 700 leti njen zaščitnik, kar je ovekovečilo tudi na svojem denarju. Bila je ogromna župnija in še danes sega do pod Golovca in na Posavje. Nova Velika Ljubljana, ki se širi v njeno okolico, bo tudi njo morala v kratkem razdeliti na več župnij. Kar je šentpeterske župnije v mestu, je solidno meščanska obrtniška, vsaki njen del se pa z vsakim dnem hitreje izpreminja v izrazito delavsko predmestje. Blizu cerkve sv. Petra so tudi bolnice, kjer se zdravijo bolniki velikega dela banovine. Vplivi vseh teh sestavin župnije se jasno vidni na številnih knjig, ki jih vodi z vsem razumevanjem poučnega pomena statistike župnik g. duhovni svetnik Petrič. V rojstni knjigi je zabeleženih 204 kr-

stov, ki jih je 77 iz mesta, 127 pa iz okolice. Do l. 1923 je bilo okroglo po 450 krstov na leto, sedaj jih je pa manj kot polovica zaradi ženske bolnice. Torej kljub kmečkim domov isto razmerje kakor v mestu, ker večina delavskih mater rodi v bolnici. Nezakonskih otrok ni skoraj nič navzlic delavskemu prebivalstvu, ki je pa v tem delu Ljubljane solidno in se le izjemoma zanaša na podporo občine. Proletarski del župnije spada namreč k občini Moste. Le redko se rodi kako mrtvo dete, a še to seveda v bolnici, pač je bil pa krščen otrok, ki je bil star že 12 let, a še ta ni bil župljan.

Porok je bilo pa prav mnogo, namreč 223, a tudi na Brezje je šlo 22 parov, 6 parov pa drugam, kakor na Bled in celo na Trsat, pa tudi v Šiško itd. Vsi pari so bili normalne starosti, le en ženin si je v svojem 77 letu preeskrbel nevesto, ki je videla že 53 pomlad.

Čeprav vodi splošna bolnica svojo mrtvaško knjigo, vendar je v župniji umrlo 231 oseb in sicer v mestu 146, zunaj pa 85 oseb. Med mestnimi mrtvci so vsi tudi starčki iz Mestnega zavetišča v Japljevi ulici in iz Leonišča, ki so pa po večini tuji. Dokler ni bolnica vodila svojih knjig, je bilo v župniji po 500 mrlincev letno. Pod 10 letom je umrlo 41 otrok, med 10 in 60 letom je bilo le 86 mrlincev, od 60 do 93 let so pa dosegle 104 osebe. Mestno zavetišče zelo vpliva, vendar je pa tudi ta župnija silno čvrstejša zdravja. Letos so šentpeterski zvonovi zvonili najstarejšemu ljubljanskemu mrlincu, 93 letni gospe Dolencevi z Vodmatskega trga. Ogromen del šentpetersčanov sta pobrali ostarelost in kap, ki sta si tako blizu, pri vseh drugih boleznih, ki jih naštejemo, pa moramo misliti na Leonišče in zato na tuje. Ostarelost jih je pobrala 50, jetika 23 (delavski del Ljubljane!), kap in pljučnica 21, rak 18 (Leonišče!), srčna hiba 14, božjast 11 (otroci!), naduha 6 (Mestno zavetišče!), boleznin in jetih 5, vodenica 4, slepič 3, delirij in angina po 2, sladkorna bolezen, davica in griza pa le po eno osebo. Če pomislimo na težko življenje siromašnih družin, tudi 11 nesrečnih smrti za to veliko župnijo ni mnogo, pri tem pa moramo pomisliti, da je vseh 5 utopljencev prinesla voda, 2 sta skočila pod vlak, ker vodila kar 2 prog! skozi župnijo, enega je ubila elektrika in zapisano je tudi dvoje zastropljenj. Tudi med temi nesrečnejši so pacienti Leonišča.

Vsek dan se bolj kaže, da bo veliko župnijo treba razdeliti, ker se prebivalstvo tako naglo množi. Predno bo sezidana po Plečnikovem regulacijskem načrtu cerkev v svetokriškem okraju, bo treba odpreti cerkev neke v okraju sv. Krištofa. Po mislih cerkvenih krogov bi bilo najpripravnejše adaptirati v provizorno cerkev veliko poslopje municijskega skladišča, ker se itak ta skladišča preselijo v Ljubljanskega polja. Odločno so pa odločujoči cerkveni krogi proti prezidavi in povečanju cerkve sv. Krištofa.

Na drugem prostoru župnije se prebivalstvo bodoče Velike Ljubljane vedno bolj gosti okrog Smartina, ki se kmalu sklenejo z njim Tomačevje, Jarše, Obrije in Hrašče. Smartin se naglo širi ob cesti proti Ljubljani, a tudi Jarše rapidno raste, zato bo Smartin kmalu rabil svojo župno cerkev.

V Mostah je cerkev sicer že sklenjena stvar, čeprav imajo tam za vsakdanjo potrebo cerkev karmeličank in salezijansko kapelo na Kodljevem, župna cerkev sv. Petra je pa tudi popolnoma blizu.

Najlažje bi bilo ustanoviti malo a zakokrožno novo župnijo iz Hradekega vasi, Kodljevceva in Štepanje vasi v Štepanju vasi sami, kjer sta že prostorna cerkev in pokopališče ter je potrebno le še župnišče.

Potreba nove župnije pa se kaže tudi že v vaseh Bizovik, Spodnji in Zgornji Hrušci in na Fužinah, ki zadnje sedaj spadajo še pod Devico Marijo v polju. Najprimernejše bi bilo, če bi zidali cerkev v Spodnji Hrušci, kjer je tudi že šola.

Tako je mišljenje razsodnih mož, ki gledajo v prihodnost in so vneti za Veliko Ljubljano.

Nikdo naj ne misli, da smo pozabili na naše pravoslavne in evangelijske meščane, na Šiško in Vič, na bolnico in vojaštvo, a za danes naj bo dosti!

Kolinska

TYORNICA

ČIKORIJE

REDILNA KAVA

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

ČIKORIJE

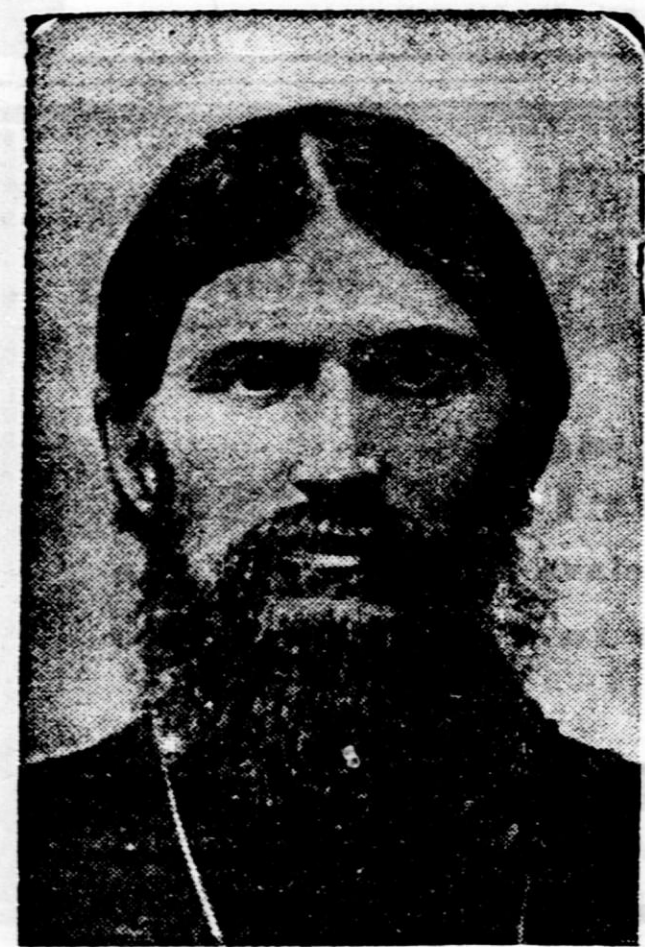
Umor in morilci Griše Rasputina

Sledovi na mostu čez Nevo — Kompromitirajoči brzjavki —
Carjev odlok o morilcih.

Zadnji ruski minister pol'ije Aleksej Vasiljev je napisal zanimivo knjigo »Ruska tajna policija«, iz katere posnemamo glavne podatke o umoru in izseditvi morilcev zloglasnega Rasputina.

Vest, da je Rasputin brez sledu izginil, se je razširila po Petrogradu že dopoldne 17. decembra 1916. Seveda ni bilo nobenega dokaza, da je Rasputin mrtev, kajti oblasti njegovega trupla niso mogle najti. Popoldne je pa nastal odločilni preokret. Okrog 1. so našli delavci

sledove krvi
na ograji Petrovskega mostu in takoj so obvestili policijo. Prispel je šef okrajne policije, ki je našel na mostu mlako krvi in kučmo. Kučmo so od-

Griša Rasputin

nesli na Rasputinov dom, kjer so na straži stoječi agenti tajne policije takoj spoznali, da je Rasputinova. Naša naloga je bila, pripoveduje Aleksej Vasiljev, preiskati zamrznični del Neve. V ta namen sem naročil pristaniškemu uradu, naj pošlje nekaj potapljačev. In tem se je res kmalu posrečilo najti Rasputinovo truplo. Roke in noge je imel zvezane, čez prsa je imel zavezano vrvo, na telesu je zijalo več ran.

Obvestili smo Protopopova, ki je takoj hitel z žalostno vestjo k carici. Carica se je zelo razburila in izrazila je željo, da bi Rasputina pokopali v parku Carskega Sela. Pogreb je bil 21. decembra

ob navzočnosti carja in carice
Ze 17. decembra je carica pozvala kneza Jusupova, naj se opraviči pred njo in ji pojasni, kaj se je zgodilo usodne noči v njegovi palači. In Jusupov se je carici gladko zlagal. Napisal ji je pismo, glaseče se:

»Carska Visokost! Hitim izpolniti povelje Vaše Visokosti in sporočiti Vam, kaj se je pripetilo snoči v mojem domu. Moja želja je odvrgniti od sebe obdolžitve, ki so mi jo napravili. Priredil sem družabni večer v svojem novem stanovanju in povabil nanj nekaj prijateljev, dam in velikega kneza Dimitrija Pavloviča. Okrog polnoči mi je telefoniral Grigorij Jefimovič (Rasputin), češ, naj grem z njim k ciganom. Obotavljal sem se, češ, da imam goste in vprašal sem ga, odkod mi telefonira. »Preveč hoče vedeti«, se je glasil odgovor in telefoniranje je bilo končano. To je vse, kar sem slišal usodne noči o Grigoriju Jefimoviču.

A. Panzini:

Romantična zaljubljenca

— Kaj res — v parku druge klopice razen te tu? — je vprašal mladenič ves ogorčen pred njim sedečo črnolaso deklico. — Ze tri večere zapored vas vidim tu. Človek res ne more najti dovolj samotnega kraja. Dopoldne so tu pestunje z otročiči, in nerad bi jih prestrašil z revolverskim strelom. Popoldne pa če-
— Pa vendar niste samomorilni kandidati?
— Seveda sem. Kaj ste članica druživa za zatiranje samorodov?
— Ne, toda tudi jaz bi rada končala svoje življenje. Vidite tam oni železni nestvor na cesti? Skočiti hočem pod njegov kameniti valjar, da me doslovno razsesari.
— Fui, to bi bila grda smrt!
— Če nisem nediskretna, zakaj ste pa sklenili končati si življenje?
— Ah — že moje ime je nesrečno, ime mi je Fortunat in sem virtuoz na flavto. Zdjaj so pa nad flavto zinagali

Po tem pogovoru sem se vrnil h gostom in jim povedal, da mi je telefoniral Rasputin. To je dalo mojim prijateljem povod za strupene zbadljivke, kajti Vaše Veličanstvo gotovo ve, da ime Grigorija Jefimoviča v izvestnih krogih ni priljubljeno. Večina gostov je odšla okrog treh, jaz sem pa krenil z velikim knezom in dvema damama v kabinet, da bi se poslovil od njih. Kar se mi je zazdelo, da je

počil v bližini strel
Poklical sem slugo in mu velel pogledati, kaj se je zgodilo. Kmalu se je vrnil, rekoč: »Pravijo, da se je nekdo ustrelil. Nihče pa ne ve, kdo in kje je streljal.«

Potem sem odšel na dvorišče in vprašal hišnika in policaja, kdo je streljal. Hišnik je odgovoril, da je pil v svoji sobici čaj, policaj je pa slišal strel, toda kdo in kje je streljal, ni vedel. Vrnil sem se in dal poklicati policaja, ta čas sem pa telefoniral Dimitriju Pavloviču in ga vprašal, če je streljal on. Odgovoril mi je, da je ustrelil večkrat za psom, ko je odhajal od mene. Poklical sem slugo in odšel z njim na dvorišče, kjer sva res našla pri ograji ustreljenega mojega psa.

Naslednjega dne, to je davj, sem pa izvedel, da je Grigorij Jefimovič izginil in da spravlja to dogodek v zvezo z mojo gostijo. Povedali so mi tudi, da so me videli ponoči pri Rasputinu in da sem baje nekam odšel z njim. To je gola laž, kajti vso noč sem bil doma. Končno so mi tudi povedali, da je Rasputin nekemu pravil, da pojde danes ali jutri k Irini, da se seznani z njo. To utegne biti res, kajti ko sem ga zadnjič videl, me je prosil, naj ga predstavim svoji ženi.

Zagotavljam Vaše Veličanstvo, da ne morem najti primernih besedi, s katerimi bi povedal, kako globoko me je pretresel ta dogodek in kako strašne se mi zde obdolžitve, naperjene proti meni. Ostajam Vašemu Veličanstvu globoko udani Felix.«

Carica ni takoj odgovorila na to pismo in tudi kneza Jusupova ni hoteli sprejeti v avdienci. Šele čez nekaj dni, ko je bilo že vse pojasnjeno, je odgovorila knezu takole: »Nihče nima pravice moriti. Vem, da peče marsikoga vest. Ni bil samo Dimitrij Pavlovič zapleten v to afero. Vaše pismo me je presenetilo.«

Vedoč, kako globoko je zadel carico umor udanega ji Rasputina, sem bil tem bolj presenečen nad odnevom umora v izvestnih krogih. Frakcija levih struj je triumfirala in morilčevo dejanje so

odobravali visoko stoječi gospodje
Naša cenzura mi je predložila že 18. decembra dve brzjavki, na katerih je bila podpisana carjeva sestra, velika kneginja Elizabeta. Prva brzjavka je bila namenjena velikemu knezu Dimitriju Pavloviču in pisana je bila v angleščini: »Baš včeraj sem se vrnila iz Saratova, kjer sem prebila teden dni. Molila sem za vse vas. Bog naj pomaga Felixu po njegovem patriotičnem činu. EliZabeta.« Druga brzjavka je bila namenjena knezu Jusupovu, bivačji takrat na Krimu. Glasila se je: »Moje vroče molitve veljajo vam vsem za patriotični čin vašega dragega sina. Bog naj ga čuva! Elizabeta.«

Velika kneginja torej ni tajila svojega prepričanja, da je knez Jusupov pravi morilec Rasputina in da odobrava umor kot patriotični čin. Čez nekaj tednov je cenzura zadržala tudi anonimno pismo, poslano knezu Jusupovu iz nižnje - novgorodske gubernije, v katerem slavi pisec

umor Rasputina kot delo osvobojenja

Plemeniti in pogumni ljudje, je bilo rečeno v pismu, »so si že davno prizadevali postaviti se v bran temnim silam. V dumi se je govorilo o tem in carja so neprestano prosili, naj krene

drugi, glasnejši mstrumenti. Živim v bedi in pomanjkanju, stanujem v podstrešni sobici velike hiše; moja sobica je cizka in temna ko grob. Živim tako zapuščen, da sem sklenil preseliti se raje na oni svet. Toda povejte mi, zakaj vam ne ugaja na svetu? Mlada ste in lepa, mor-da vas čaka v življenju sreča ...

— Tudi moje ime je nekam nesrečno. Pri krstu so mi dali ime Beata, po poklicu sem slikarica tihožitij, ki so prišla zdaj iz mode. Nikogar nimam na svetu, prosjačiti ali molelovati okrog tujih ljudi pa ne morem, ker sem preponosna.

Med njunim kramljanjem se je stem-nilo. Mladenič je nekaj časa molčal, potem je pa dejal:

— Gospodična Beata, kaj če bi šla malo na izprehod? Klopice so tu povsod zasedene, park je poln zaljublencev, samo midva sediva tu ločeno, kar vzbuja splošno pozornost.

Vstala sta torej in krenila po razsvetljenih ulicah, ne da bi vedela kam. Par-ni stroj je bil za tisti dan že dospel in ob njem je stal voz, kakršne imajo potujoči komedijanti. V njem je stanoval strojnik. Fant in dekle sta se nehote usta-

s krive poti na pravo in naj ne pozabi prispege, ki jo je položil domovini. Nikolaj pa ni poslušal teh glasov, temveč je ostal z zahrbtnimi dvornimi priliznjenci v škodo domovine na usodni poti. Tedaj so osvoboditelji Rusije spoznali, da so vse prošnje zaman in da je car gluh za vsako pametno besedo. Zato so krenili na drugo pot. Kar je ljudstvo pričakovalo, se je zgodilo. Rana je odprta, izčiščena. Čir je odrezan. Griša je mrtev, ostalo je samo njegovo smrdljivo truplo.

Rasputinova hči Marija

Velike može, ki so storili ta junaški čin, nazivajo po krivem morilce. Po krivem pravim, kajti to so svetniki, ki so položili svoje življenje na oltar domovine. Gorje Nikolaju, če bi se drznil seči po življenju in svobodi teh mož! Ljudstvo bi se dvignilo kot en mož in storilo bi s carjem isto, kar je storilo s polkovnikom Mjasojedovim. Glas ljudstva.«

Preiskavo v zadevi Rasputina sem ustavil in izročil vse akte pravosodnemu ministrstvu v nadaljnje postopanje. Puriškevič se je odpeljal že 17. decembra zjutraj na bojišče in s tem je zvalil vso odgovornost na svoje tovariše. Jusupov se je še vedno izmikal s pravljico o ustreljenem psu, ki jo je pripovedoval tudi komandantu mesta Balkovu in pravosodnemu ministru Makarovu. Ko je hotel slednjega prepričati, da je izgovoril Puriškevič usodne besede v priči policaja v pijanosti, mu je minister odgovoril, da Puriškevič ne pije alkoholnih pijač. Potem je Jusupov prosil, naj mu dovoli odpotovati iz Petrograda na Krim k svoji ženi, kar mu je Makarov tudi dovolil. Ko je pa carica izvedela, da namerava knez odpotovati, mu je prepovedala, dokler se ne vrne car, ki je bil takrat na bojišču.

Ko se je car vrnil, je izdal povelje, da veliki knez Dimitrij Pavlovič ne sme zapustiti svoje palače. Na carjevo povelje je ministrski predsednik Trepov zasljal kneza Jusupova, toda tudi njemu se ni posrečilo spraviti iz kneza priznanja. Kmalu je car odredil, naj se umakne Jusupov na svoje posestvo v kurški guberniji. Velikega kneza Dimitrija Pavloviča so poslali v štab armade na kavkaško fronto. Nekateri veliki knezi so pisali carju pismo, v katerem so ga prosili, naj Dimitrija Pavloviča ne kaznuje strogo, ker je pomagal samo

odstraniti osovraženega škodljivca

Car je pa napisal na rob pisma, da ni nikomur dovoljeno nekaznovano moriti. In tako je bilo carjevo povelje izpolnjeno. Pod oficirsko stražo sta morala veliki knez Dimitrij Pavlovič in knez Jusupov še iste noči zapustiti Petrograd.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravnih »Franz Josefov grenčice« neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove vode« ugotovili z lastnimi preiskovanji. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekarnah in specerijskih trgovinah.

vila pri vozu in pogledala skozi razsvetljeno okence vanj. Strojnikova žena je baš kuhala večerjo. V vozu je bila pečica, mizica, dva stola in postelja za zaveso. Glej, kako udoben kotiček!

Nekaj časa sta molče stala in gledala v voz, potem sta se pa diskretno oddaljila. Fortunat je izpregovoril prvi: — Gospodična Beata, zaupati vam moram nekaj vsakdanjega — da sem namreč lačen. Kaj ko bi zavila v skromno gostilno, kamor hodijo obedovat zid-darji in ljudje brez doma?

— Tudi jaz sem mislila na to. Vstopila sta torej v najbližjo krčmo, krčmarica je primaknila k njima mizico in položila nanjo kos slanin in hlebec kruha. Fortunat je naročil porcio sira in salame, za približek pa pol litra vina. Ko sta že jedla, sta se plaho spogledala in Fortunat je dejal tiho:

— Jaz sem sklenil živeti, gospodična Beata, in sicer zavoljo vas. Kako pa vi?

— Tudi jaz ne mislim več na smrt, odkar sva se ustavila tam pri strojnikovem vozu. Človeku zadostuje za srečo vsak, tudi najmanjši kotiček. Ne, m nam treba posebno mnogo, če imamo na svetu človeka, ki ga ljubimo.

Koliko smete tehtati?

Teža normalno razvitega človeka mora točno odgovarjati njegovi višini.

Marsikaterega človeka zanima vprašanje, koliko sme odnoso mora tehtati glede na svojo postavo, da ne bo ne predebel, ne presuh. To je dobro vedeti, da se zna človek ravnati pri prehrani, telovadbi, sportu, hoji itd., kajti vi-

šina in teža telesa morata biti v pravilnem razmerju, da je človek zdrav in da mu ne more vsaka bolezen do živoga. V naslednjem navajamo moralno težo obledenih in obratih moških po starostnih skupinah:

Leta	cm	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—60
150	56,5	59	61	63	64,5	65,5	66	66	66	66
151	57	59,5	61,5	63,5	65	66	66,5	66,5	66,5	66,5
152	57,5	60	62	64	65,5	66,5	67	67	67	67
153	58	60,5	62,5	64	66,5	67,5	68	68	68	68
154	58,5	61	63	64,5	66	67	68	68	68	68
155	59	61	63	64,5	66	67	68	68	68	68
156	59,5	61,5	63,5	65	66,5	67,5	68,5	68,5	68,5	68,5
157	60	62	64	65,5	67	68	69	69	69	69
158	60,5	62,5	64,5	66	67,5	68,5	69,5	69,5	69,5	69,5
159	61	63	65	66,5	68	69	70	70	70	70
160	62	64	66	67,5	69	70	71	71	71	71
161	62,5	64,5	66,5	68	69,5	70,5	71,5	71,5	71,5	71,5
162	63	65	67	68,5	70	71	72	72,5	72,5	72,5
163	64	66	68	69,5	70,5	71,5	72,5	73	73	73
164	64,5	66,5	68,5	70	71,5	72,5	73,5	74	74	74
165	65	67	69,5	71	72	73	74	74,5	74,5	74,5
166	65,5	67,5	70	71,5	73	74	74,5	75	75	75
167	66,5	68,5	71	72,5	73,5	74,5	75,5	76	76	76
168	67	69	71,5	73	74,5	75,5	76	76,5	76,5	76,5
169	67,5	70	72,5	74	75	76	77	77,5	77,5	77,5
170	68,5	71	73	74,5	76	77	78	78,5	78,5	78,5
171	69	71,5	74	75,5	77	78	79	79,5	79,5	79,5
172	70	72,5	75	76,5	77	79	80	80,5	80,5	80,5
173	70,5	73	75,5	77,5	79	80	81	81,5	81,5	81,5
174	71,5	74	76,5	78,5	80	81	82	82,5	82,5	82,5
175	72,5	75	77	79	81	82	83	83,5	83,5	83,5
176	73	75,5	78	80	82	83	84	84,5	84,5	84,5
177	74	76,5	78,5	81	83	84	85	85,5	85,5	85,5
178	74,5	77	79,5	82	84	85	86	86,5	86,5	86,5
179	75,5	78	80,5	83	85	86	87	87,5	87,5	87,5
180	77	79,5	81,5	84	86	87,5	88,5	89	89	89
181	87	80,5	82,5	85	87	88,5	89,5	90	90	90
182	89	81,5	83,5	86	88	89,5	90,5	91	91	91
183	80	82,5	85	87,5	89,5	91	92	92,5	92,5	92,5
184	81	83,5	86	88,5	90,5	92	93	93,5	93,5	93,5
185	82,5	85	87,5	90	92	93,5	94,5	95	95	95

Zenske morajo meriti svojo višino brez pete in odšteti od navedene teže moških pri starosti 20 do 45 let in višji-

ni 150 do 175 cm 2,5 do 3 kg, pri starosti do 20 in nad 45 let 1 do 1,5 kg, pri višini nad 176 cm pa 3,5 do 4 kg.

Newyork

Pri letošnjem štetju so našli v Newyorku, v tem modernem Babilonu, 6,981.927 prebivalcev. Teško si je misliti mesto, v katerem živi skoraj polovica tohko ljudi, kakor v naši državi. V Newyorku je nad 2 milijona tujecev. Italijanov je v njem več kakor v Rimu, Nemcev več kakor v Bremenu, Ircev več kakor v Dublinu. Desetina vseh židov na svetu prebiva v Newyorku. Newyork ima več telefonov kakor London, Pariz, Berlin in Leningrad skupaj. Newyork ima pet največjih mostov sveta. Newyork ima 1500 cerkva in dva tisoč gledališč in kinematografov, ki so večer za večerom do zadnjega kotička zasedeni.

Vsakih 52 sekund prispe v Newyork en vlak. Vsak dan pripeljejo parniki v pristančito do 300.000 tujecev. Vsako šesto minuto se rodi en otrok, vsako 10. minuto se odpre nova trgovina, vsako 13. minuto se sklene en zakon in vsako 51. minuto se izroči prometu nova stavba. Iz teh podatkov si človek lahko ustvari vsaj približno sliko tega ogromnega mesta.

Kaj, ko bi srečali komet?

Odkritje komete je vzbujalo v srednjem veku grozo. Predstava konca sveta je bila in je deloma še zdaj tako tesno združena s kometom, da se zlasti priprostim ljudem kar lasje težijo na glavi, ko ga zagledajo. V solnčnem sistemu, kjer valda vzoren red in kjer izpolnjujejo stalnice in kometi neverjetno vestno povelja, dana jim kdove kje in kdaj, predstavljajo kometi razposajene fantiče, ki počenjajo, kar in kakor hočejo. Kometi potujejo po vse-mirju liki pijani šoferji. Kaj bi bilo, ko bi se tak vesmirni pijanec nekega lepega dne zaletel v našo zemljo! Da, vprašati se moramo povsem resno, kaj bi se zgodilo, če bi naša zemlja na svoji strogi začetni poti nenadoma srečala komet?

Morda se malo pomirite, če pove-mo, da so se kometi že opetovano obregnili ob našo zemljo; zadnji nas je povohal letos 30. maja. Seveda pri tem nekoliko pretiravamo, kajti jedro komete je bilo oddaljeno od naše zemlje 8.450.000 km, toda kdor je že bil kdaj na izprehodu po vsemirju, bo pač priznal, da je ta razdalja malenkostna. Ni pa nobene ovire, da bi ne nastali pravi karamboli, ne da bi se zgodilo kaj posebnega. Tako vsaj trdi g. Baldet v »Lectures pour tous«. Dve možnosti sta: bodisi da se dotakne zemlje rep komete, obstoječ iz vročih strupenih plinov, ali pa jedro samo.

Rep komete se je že opetovano dotaknil naše zemlje, pa se ni zgodilo nič hudega. Strupeni plini so namreč tako redki, da nikomur ne škodujejo. Njihov odliki kisik bi nam zasmradil ozračje komaj več, nego kolikor ga puščajjo po ulicah za seboj avtomobili in druga pljuča pridobitev industrijske civilizacije. Če bi pa udarila naša zemlja ob jedro, bi bilo to enako srečanje s trdim meteorjem s premerom nekoliko hektometrov, ki bi priletel na našo zemljo s hitrostjo 12 do 72 km na uro. Ljudem, prebivačim na razdalji nekaj deset kilometrov okrog kraja, kjer bi nastal karambol, bi bilo s tem

močno pospešeno vprašanje, kakšno bo vreme jutri, toda sveta bi še ne bilo konec. Verjetnost takega karambola je neznamenatna, izključena pa ni. V najslabšem primeru bi torej nastala samo lokalna katastrofa, če bi srečali komet.

14 milijonov za en vagon

Ko je plačal neki kalifornijski lastnik zlatega rudnika za opremo lastnega železniškega vagona 10.000 funtov, so ga proglasili za zapravljivca. Zdjaj pa plačujejo ameriški magnati za lastne vagonne še mnogo več, pa jim nihče ne zameri. Vagoni, iz katerih so sestavljeni evropski kraljevski vlaki, so onemljeni siromašno v primeri z onimi, ki jih imajo ameriški bogataši. Najdražji in najrazkošnejše opremljen je vagon zakonca Donahue iz New Yorka. Veljal je 50.000 funtov ali v našem denarju okrog 14 milijonov Din.

Oprema najdražjega železniškega vagona na svetu se vsa leskeče v zlatu. Kovinski deli, lestenci, kljube, ure, pipe in kopalnici itd., vse je iz čistega zlata. Kad je srebrna. V steno salona so vdlane tri pepelnice in vsaka je veljala 150 funtov. Mnogo je v vagonu tudi slonokoščenih predmetov. Zavese so iz najdragocenejše tkanine, tla so pogrnjena s krasnimi perzijskimi preprogami. Omarica za najfinije cigare je opremljena celo s posebno napravo tako, da ostanejo cigare vedno primer-no vlažne. Vagon je dvakrat daljši od ameriškega Pullmana. Razen razkošnega stanovanja za bogata zakonca je v njem moderna opremljena kuhinja, salon in spalnica za kuharja, stražnika in nosača, ki potujejo z milijardierjem. V vseh sobah je telefon.

Kar se tiče dragega potovanja z vlakom, je dosegel rekord jekleni kralj iz Pittsburga Phipps, ki se je peljal z lastnim vlakom na Florido. Naročil je posebno lokomotivo in v treh vagonih je peljal s seboj ponije. Potovanje je trajalo dva dni in dve noči in veljalo je 2450 funtov.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Pred sodiščem
Sodnik: Kaj pa ste po poklicu?
— Trgovca.
— Kako to, saj so vas zasačili pri prosjačenju?
— To je vendar moj poklic, gospod sodnik.
Pri zdravniku
— Gospod doktor, zatrjevali ste mi, da rešite mojega moža vseh bolečin, zdaj pa je mrtev.
— No, mar ga kaj boli?

C. G. Norria.

Vroča kri

Roman.

Tu je srečala moža v oguljenem žametnem jopiču; na skali je imel prijetno platno in slikal je morje. Klobuk je imel zmešan in potisnjen globoko na oči. Zaslišal je škripanje peska za seboj, obrnil se je in Zeldi je zagledala pred seboj Mihaela Kirka.

Nekaj časa sta se presenečeno gledala in že je bil tu njegov dobrodušni smehljaj in njegov obraz se je raztegnil kakor vedno, kadar jo je srečal.

— Halo!

Zeldino srce je močno utripalo, potem je pa za hip prenehalo biti.

— Mihael! — Težko je požirala slino, grlo je bilo stisnjeno.

— Odkod pa prihajaš?

— Izza onihle skal. — Vsa kri ji je udarila v glavo. — A ti?

— Seveda. Prihodnje leto hoče od-

potovati mati z menoj v Pariz.

Mučna tišina. Stopil je korak proti nji; čutila sta bližino drugega, njune roke so se dotaknile, kri je silila obema v glavo.

— Čuj, Zeldi... — je začel v zadregi.

— No?

— Hrepenel sem po tebi.

— Res?

— Si kdaj mislila name?

— Ali si ti kdaj mislil name?

— Kako moreš sploh vprašati?

— No, saj nisem mogla vedeti.

— Kaj so pa napravili s teboj?

— Stric me je hotel zapreti, zagrozil mi je, da me pošlje v poboljševalnico.

— Ni mogoče!

— Seveda je, jaz pa nisem hotela in sem splezala po lestvi dol...

— Po najini stari lestvi?

— Da — in zbežala sem.

— Kam pa?

— Oh, k prijateljici, ki sem jo poznala še iz šole.

— In kaj potem?

— Ah, poklic imam, v službi sem. Toda pripoveduj kaj o sebi.

— Pri meni ni mnogo novega. Ho-

dim še vedno na akademijo, kakor po-

prej. Pogosto mislim na stare čase.

— Res?

— Veš, Zeldi, v mojem srcu ni no-

bena zavzela tvojega mesta.

Pogledala ga je in bilo ji je, kakor da se ji zdaj zdaj zavrti v glavi.

— O, saj tudi tvojega mesta ni nihče zavzel, — je zašepetala; — tu že ne, — je pripomnila in pritisnila roko na srce.

Dolgo sta si zrla v oči. Počasi, kakor da ju žene neznana sila, ju je vleklo skupaj. Krepko sta se objela in njune ustnice so se srečale.

— Dušica, dušica, dušica, — je šepetala.

— Ljubček moj, — je zašepetala v odgovor in zatrepetala.

— Čuj, Zeldi, ljubim te, čuj, Zeldi, ljubim te, srček moj.

— O, Mihael, Mihael! — je zajecjala in ga strastno poljubila. — Ne mo-

rem te znova izgubiti, ne morem, ne morem.

Gledal jo je in ves njegov obraz se je skrival v srečne gubice.

— Pridi, poročiva se in pobegniva, pobegniva od vsega, kar ovira najino srečo.

— Da, le hitro se poročiva.

— Ali bi ne mogel dobiti službe pri kakšnem listu, Mihael?

— Morda; prosim pač lahko, to me nič ne stane.

— Naj se zgodi karkoli, Mihael, nobena sila na svetu naju ne sme več ločiti.

— Ne, ostati morava skupaj... Ah, Zeldi! Dražestno dekle! Poročiva se skrivaj, potem pa poveva moji materi, da sva mož in žena.

Objemil in poljubil. Strast je plamtela med njima liki ogenj.

— Kje pa stanuješ, Zeldi? Pa menda vendar ne tu pri morju?

— Ne, ne, s prijateljicami sem tu. Nazaj moram, — je odgovorila otožno.

— Ah, ne!

Radionika - Tone Poličak

strokovno podjetje za splošno radiotekniko

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 5

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! - Na vprašanje brez znamke ne odgovorjamo - Najmanjši oglas Din 5.-

Usnjate suknjice

globoko pod ceno prodaja tu di na obroke. — Prijave na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Nizka cena«. 3155

MOTOR

7.50 Ks, dobro ohranjen, na izmenični tok, po nizki ceni prodam radi nabave večjega. — Pojasnila daje: Vintar, Spodnji Brnik pri Cerkljah. 3218

PRIMA AJDOVO KAŠO

subo, v vrečah od 50 kg franko po Din 5.50 nudi — Heinrich, Cakovec. 3217

HARMONIKE

Izdelujem nove in sprejemam v popravilo vse glasbene instrumente. — JANC, LJUBLJANA, Bohoričeva 9.

Premožen samec

srednjih let, nepokvarjen, prikljupljiv, stalna služba, penzija, mesečni dohodek 5000 Din, čeni primerno damo, najraje deželanko. — Obširno neomnimno na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Harmonija ustvarja srečo«. 3213

ELEGANTNE OBLEKE

izdeluje modni atelje F. Premeč, Ljubljana, Dunajska 29. Brzo likanje, popravila, najsolidnejše cene. 3215

Ženitna ponudba

Državni uradnik, 33 let star, rimokatolik, z dobro plačo, lepim stanovanjem in posestvom, želi znanja zaradi ženitve. Ne išče dote nego milo, zvesto družico in dobro gospodinjico. Ponudbe s polnim naslovom pod šifro »Idealen zakon 545« na upravo »Slov. Naroda«. 3181

ZA SLOVENIJO

glavno zastopstvo in skladišče kolosalnega, dobrega novega predmeta! Prednost onemu, ki ma v Ljubljani lokale in da jamstvo. — Jugoslovenska izložba, Zagreb, Zrinjevac 15. 3216

STALNA RAZSTAVA

UMETNIŠKIH SLIK velika izbira okvirjev in sprejme vsa rezbarska in pozlatarska dela

A. KOS

Ljubljana, Mestni trg 25, nasproti magistrata. 3093

Obupane ženske

Ali imate skrb, ali bojazen?

Pomoč

Vam prinaša pri poskodbah in izostanku mesečnega perila že mnogo let preizkušen, tisočkrat posvetočen in zdravniško priporočen, zanesljivo učinkujoč pomoček Prof. dr. Retthi »EROSEAL«, ki ugodno učinkuje, ne da bi morali svoje poslovanje prekiniti, že po nekaj urah. Din 70, za staro poskodbu Din 100, za odporne ženske Din 150, dvojno za staro poskodbu in odporne ženske Din 200.

ZAJAMCENO NESKODLJIVO!

Tisoč žensk potrjujejo hitri in zanesljivi uspeh tega sredstva in zopet pridobljeno zadovoljstvo. Diskretna pošiljatev po pošti.

ORDIN. HAVELKOVA LABORATORIJ

Praha-Nusle, Božetčeva ul. 10. Pošt. schranka č. 17. C. S. R. — Pišite, prosim, razločno!

V Jugoslaviji je pisma na nas frankirati s 3 Din.

Srečno in veselo novo leto želi

Dvorska knjižnica

LJUBLJANA

Borštnikov trg 1

Operna klet

Ljubljana, Gledališka ulica št. 2

Prvovrstna izborna kuhinja, dnevne dobave iz Hrvatske. Purani, piščanci, pripravljeno na razne načine. Cene zelo zmernne.

Vina vse najboljše kvalitete, cene samo od Din 10.— do Din 12.—.

Črna kuč, posebna letošnja specialiteta po Din 11.—, čez ulico Din 10.—.

Prošek stari črni in beli iz suhega grozdja, posebna buteljčna kvaliteta, steklenica ¾ l samo Din 22.—.

DANES V VELIKI MNOŽINI

SAMPANJEC STARI »ROYAL«, reklamna cena za steklenico samo Din 60.—.

Priložnostni nakup

Rokavice

Nogavice

zimsko ter drugo perilo, damske torbice in aktovke, kravate, ROBUČKI, vsakovrstne TOALETNE POTREBEŠINE, naramnice in sploh GALANTERJSKO BLAGO.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika.

Zaradi velike zaloge znižane cene!

POZOR!

POZOR!

Sir in med

vseh vrst kupite po najnižjih cenah pri

Julij ZUPAN, Ljubljana, Sv. Petra c. 35

DOBRO BLAGO!

SOLIDNE CENE!

Naznanilo.

Naznanjam vsem cenj. obiskovalcem vinotoča, da otvorim s 1. januarjem 1931 na novega leta dan svoj lastni vinotoč v Streliški ulici št. 10.

Zagotavljam, da bom točila prvovrstno belo in rumeno ljutomersko vino liter 16.— Din, rdeče, dolenski cviček, iz dobro znane Gadove peči liter 14.— Din ter belo in črno dalmatinsko vino liter 12.— Din. Obiskovalci bodo postreženi z najboljšimi mrzlimi jedili iz lastne kuhinje.

Srečno in veselo novo leto želi

ter se priporoča za prijazen obisk

FRANČIŠKA JERE

Streliška ulica 10.

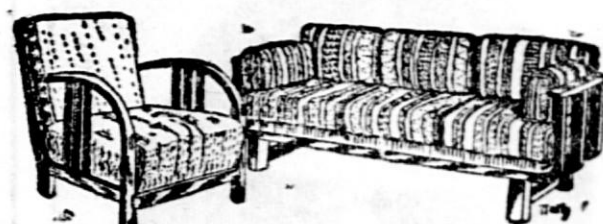
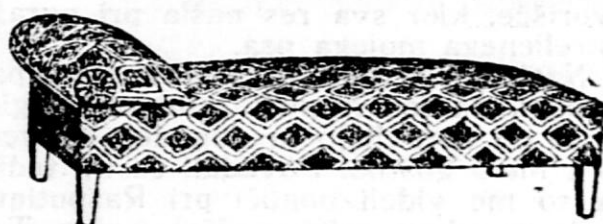
Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim naročnikom ozir. gostom

Bricelj Ivan

pleskar, ličar in soboslikar

LJUBLJANA, Dunajska cesta 15

ter gostilničar v Štepanji vasi »Na Planirju«.

Din 540.— do Din 800.—

Modroci Din 230.—

Najboljša in najsolidnejša izdelava — Cene solidne

Nudi samo in želi srečno in veselo novo leto

Karl Sitar

Ljubljana

Wolfva ulica 12, dvorišče

Krajevne zastopnike za propagiranje prodaje drž. obveznic na odplačilo na obroke

ISCENO

po vseh večjih krajih vse države. Ponudbe na Publicitas, Zagreb, Ilica 9, pod št. 25166

Premog, drva, koks prodaja

»ILIRIJA« d. z o. z., Ljubljana, Dunajska c. 46 — telef. 2820 Miklošičeva c. 6 — telef. 2595

HALO!

tu WALLET EXPRESS,

Ljubljana, Stari trg št. 19

Plesna sezija — plesalec mora izgledati kot gentleman. Če opaziš na obleki madež, da se trga, da potrebuje likalnik, hitro pošli na gornji naslov — pa zopet stojiš v plesni dvorani kot »kavalir«.

Mesečni abonma 4 kratno likanje, čiščenje z dostavitvijo Din 100.—, — 4 kratno likanje Din 50.—.

HALO!

Srečno in veselo novo leto vsem naročnikom

Alojzij Lombar

modni salon z gospode in dame

LJUBLJANA VII

Celovška cesta 53

Pri odraslih in otrocih

je FIGOL mnogo zahtevano zdravilo za čiščenje želodca in črev ter za zdravljenje bolezni ledic, jeter in hemeroidov, kadar so v zvezi s slabo prebavo. — FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, razpošilja pa izdelovalec —

Apoteka Dr. Semelič, Dubrovnik 2/60. — 3 steklenice s poštino 105, 8 steklenic 245, 1 steklenica 40 Din.

Srečno novo leto želi cenj. naročnikom

J. Košar nasl. D. Lotič

splošno kleparstvo

Ljubljana, Hrenova 7

vedovodne instalacije in kritje lesno-cementnih streh

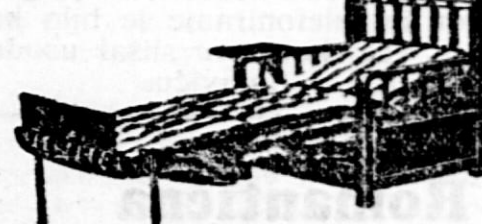

Franc Jager

tapetništvo

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 29

priporoča svoje najmoderneje fotelje vseh vrst, modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane i. t. d.

Prostor za posteljnino.

Garantirana konstrukcija!

OGLEDALA vseh vrst vel kosti in oblik BRUŠENA IN NEBRUŠENA STEKLA vseh vrst — zrcalno, ledenasto, marmornato steklo i. t. d.

priporoča

„KRISTAL“ d. d.

tovarne ogledal in brušenega stekla

Centrala: Maribor, Koroška cesta št. 32. Telefon int. 2132 — Podružnica: Ljubljana VII, Medvedova cesta št. 38. Telefon int. 3075 — Podružnica Split, Zrinjska ulica broj 6. Telefon int. 308

Edino čisto domače podjetje

Rebernik France

naznanja cenjenemu občinstvu, da je otvoril

lastno delavnico

strobeneža in pohištveneža pleskarstva in ličarstva v Komenskega ulici 22, tel. 3177,

ker se je tordka Brunčič - Rebernik razdružila.

Pri tej priliki se priporoča cenjenim naročnikom i za nadaljnjo naklonjenost in jim želi srečno in veselo novo leto 1931!

Srečno novo leto želijo svojim odjemalcem:

Srečno in veselo novo leto želi

J. Hlebš

družba z o. z.
pleskarstvo in soboslikarstvo

LJUBLJANA Sv. Petra cesta 33

Kolodvorska
restauracija
v Novem mestu

Srečno in veselo novo leto želi

IVAN PERDAN nasledniki

LJUBLJANA

SREČNO IN VESELO NOVO LETO vsem svojim
cenjenim gostom

Hotel, restavracija Trst — Kočevje
obenem KINO RADIO

Lastnika STEFANIJA in IVO ŠULEK.

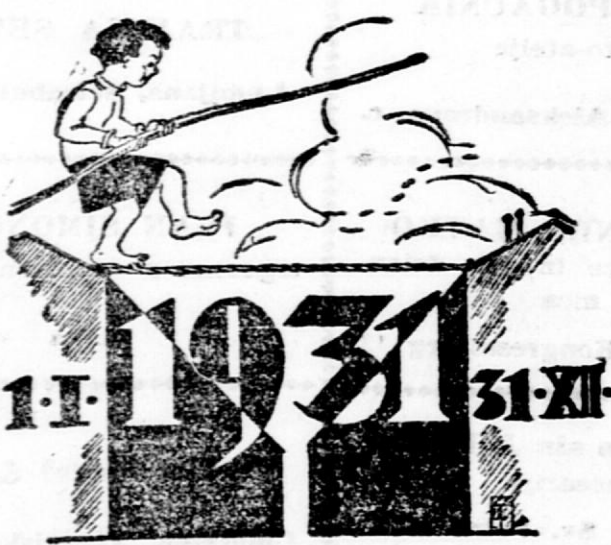
Srečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem in naročnikom

Franjo Perčinlić

elektro meh. podjetje — elektro teh. podjetje

Ljubljana Domžale
Gospodstvska c. 16 Ljubljanska cesta 59

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO

1. I. 1931 31. XII.

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim naročnikom

PETER ŽITNIK
splošno kleparstvo in inštalacija strelododov

LJUBLJANA telefon 31—46 Ambrožev trg

Srečno novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

A. PINTAR
trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom

LJUBLJANA Gospodstvska cesta 14

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim gostom

Sokolov Joško

LJUBLJANA Pred škofijo 18

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim gostom

MARTIN BUJAS
lastnik vinotoča

LJUBLJANA Prešernova ulica 5

Vsem svojim cenjenim odjemalcem
želim srečno in veselo novo leto

Obenem se priporočam za nadaljnjo naklonjenost,
zagotavljam Vas točne in solidne postrežbe

FRAN JUVAN, valjčni mlin
Sr. Gornje p. št. Vid nad Ljubljano.

SAVEL KALIN
TRGOVINA S SUROVIMI KOŽAMI
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO želi vsem obiskovalcem
„šmarjeških toplot“ pri Novem
mestu

In se še nadalje priporoča

UPRAVA ŠMARJESKIH TOPLIC.

SAJOVIĆ IVAN
splošno in ortoped. čevljarstvo

LJUBLJANA Turjaški trg 4

**Premogokop
Drobnidol**

Laško pri Celju

Velecenjenim gostom
gosilna pri

KROFU

Sv. Petra cesta 46

Vošči najsrečnejše
novo leto

Gostilničarka

Srečno in veselo novo leto
želim cenj. odjemalcem

Rafko Korelič

trgovina s specerijskim
in kolonijalnim blagom

LJUBLJANA, Poljanska cesta 33

ŠČURK & VETACIĆ
delikatese-vinarna, zajutrko-
valnica

LJUBLJANA, Dunajska c. 12

I. KNECHTL
KKZNAK

LJUBLJANA
SV. PETRA C. 4

DRAGO SCHWAR
LJUBLJANA

**Antikvariat
knjigarna**

HINKO ŠEVAR

Stari trg 34
Ljubljana

Srečno in veselo
novo leto želi

P. Koren
preje Šterk

Črnomelj

Srečno novo leto želi
in se za nadalje priporoča

ANTON BOKAL
dobava in polaganje parketov

LJUBLJANA Slomškova ul. 19

FRANC in ANA ROZMAN
Gostilna pri Jernejcu

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 85

TURK JOSIP
ključavničarstvo — kovaštvo

TOPLICE-ZAGORJE

R. JAPELJ & DRUG
Splošno slikarstvo
in pleskarstvo

TRBOVLJE

**Andlovic
Josip**
splošno mizarstvo,
elektružaga

Škof. jica pri
Ljubljani

Poceni in vendar najboljše je
SEVERJEVA OTOMANA

32 peresi v sedežu in 4 v
zglavju; velikost 185 x 78

Cena Din 570.— do 550.— po
izbiri preobleke. — Zahtevajte
vzorci!

RUDOLF SEVER, Ljubljana,
Marijin trg št. 2

Prometni zavod za premog d.d. Ljubljana
prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo.

Premog
domaći in uvozniki za domaće
kuvanje in industrijske svrhe

Kovaški premog
Koks

Brikete

Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 15/A

„Geco“ patrone z nemškim „Rothwell“skim
smodnikom in nove vrste lovske
patrone „znamke“ „Ra“, napolnje-
ne z nemškim Hasloch brezdimnim
smodnikom, imajo vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg št. 9.

Srečno novo leto želi
vsem cenj. naročnikom, prijateljem in znancem

MODNI ATELJE
Franjo Malis
diplomiran krojač

LJUBLJANA Tržaška c. 29

SREČNO NOVO LETO želi vsem cenjenim
odjemalcem

I. PREAC, manufaktura

MARIBOR Glavni trg 13

Franjo NOVAK, Ljubljana
KONGRESNI TRG

želi svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

SREČNO NOVO LETO!

OBJAVA!

Od 2. januarja se prodaja SUKNENO in MANUFAK-
TURNO BLAGO zaradi inventure

PO ZELO ZNIŽANIH CENAH.

OGLED BREZ OBVEZNOSTI IN NAKUPA!
PRIHRANEK DO 20 % IN VEČ.

Samo na Kongresnem trgu št. 15, nasproti nunske cerkvi
pri trvdki NOVAK, Ljubljana.

Carinsko posredništvo
Ivan Breščak

Ljubljana — Miklošičeva cesta 21 — Tel. 2718 — se priporoča
in želi srečno novo leto

JUST PIŠČANEC
CARINSKI POSREDNIK LJUBLJANA

Srečno, zdravo in veselo novo leto želi

Anton Križnar
gostilna, trgovina s mešanim blagom, dež. pridelki v

Stražišču pri Kranju in restavracija na Šmarjetni gori

MOKRONOŠKA TOVARNA USNJA
MOKRONOG PREJ F. PENCA LJUBLJANA

Srečno novo leto želijo svojim odjemalcem:

DROGERIJA »ADRIJA« Ljubljana, Selenburgova 1	F. FAJDIGA SIN zaloga pohištva, mizarstva delavnica Ljubljana, Sv. Petra c. 17 Ustanovljeno leta 1879	JERNEJ JELENIČ tovarna kisa Ljubljana, Stara pot št. 1	ANTON KAJFEŽ urar Ljubljana, Miklošičeva c. 14	IVAN KLESNIK trgovina s mešanim blagom Zelena jama 141, Ljubljana	EMIL MORE sodavičar Ljubljana, Kette-Murnova (Martino) cesta št. 11 Telefon 3452	JOSIP PUH dobava in pokladanje parketov Ljubljana	
ANT. in FRANC ANŽIČ mesarija in gostilna Hradečkova vas 66 Šolski dvored, stojnica	OLGA FATUR Modni salon Ljubljana, Stari trg 11/a	JOZE JELENC mesar Ljubljana VII, Celovška 54	A. KASSIG krmarica in izdelovanje čepic Ljubljana, Židovska ulica	AL. in MAR. KOCJAN Ljubljana, Šolski dvored	ANTON NOVAK gostilničar in trgovec Štepanja vas	ANTONIJA PUGELJ trafika Ljubljana, Miklošičeva c. 34	
IVAN AMBROŽ strojna delavnica Ljubljana, Trnovski pr. 32	LEO in T. FELBER specerijska in delikatesna trgovina Ljubljana VII, Podmilška- kova ul. 11	JAKOB JESTH ml. mesar in gostilničar Ljubljana, Šolski dvored in Dolenska cesta	JOSIP KASTELIC Ljubljana, Vodnikov trg 4	NIKO KOMAN brivski salon Ljubljana, Poljanska c. 13	Marija in Franc Novljan mesarija Ljubljana, Šolski dvored	JOSIP REBEK ključavničarski mojster Ljubljana, Cankarjevo n. 9	
TEREZIJA AUBELJ pekarna Glince št. 78	O. Fettiich-Frankheim česalni salon za dame Ljubljana, Kongresni trg 19	G. F. JURASEK uglaševalec klavirjev Ljubljana, Ključavničarska ulica 3/II	ANT. in ALOJZ. KEBER mesar Ljubljana, Bohoričeva 4	KOZINA ANTON matematično - mehanična delavnica Ljubljana, Šmartinska 8	T. NOVOTNY slaščičarna in posredovalnica Ljubljana, Dunajska c. 9	MARIJA ROGELJ manufakturna trgovina Ljubljana, Sv. Petra c. 26	
TRG. FRAN BABIČ Ljubljana, Dolenska c. 2	ENGELB. FRANCHETTI criseur za dame in gospode Ljubljana, Dunajska c. 20	K. JURMAN kr. dvorni optik Ljubljana, Selenburgova ul.	IG. KESSLER manufakturna trgovina »Pri Janesuc« Ljubljana, Pogačarjev trg 3	ST. KOSTANJEC brivski salon Ljubljana, Gradsko 7	Ivan Perdan nasledniki Ljubljana	Ivan in Uršula Rozman čevljar Ljubljana, Rožna ulica 3	
MIROSLAV BIVIC knjigovoznica, kartonaža in galanterija Ljubljana, Sv. Petra c. 7	ALOJZ FUCHS juvelir Ljubljana, Selenburgova 6	KAMBIČ I. delikatesna trgovina in sajtrkovalnica Ljubljana, Poljanska c. 13	M. KEŠE trgovsko vrtnarstvo, prodaja zelenjave in cvetlic Ljubljana, Linhartova 5	KOLINSKA CIKORIJA Ljubljana	JAKOB in ANA PETRIČ mesarija Ljubljana, Šolski dvored	I. ROZMAN izdelovanje in eksport prist- nih kranjskih klobas Ljubljana, Sv. Petra c. 35	
ANTON BRECELJ čevljar Ljubljana, Gašjeva ulica 2	GALLE ALOJZ slaščičar Ljubljana, Gosposka ul. 4 ter se za nadaljnjo naklonje- nost priporoča	FANI KACIO gostilna »Pri radce« Spodnja Šiška	SIMON KLIMANEK Ljubljana, Selenburgova 6	FRANC KRAŠKOVIC trgovina Ljubljana, Stari trg 22	DR. G. PICCOLI lekarna Ljubljana, Dunajska cesta	SLAVKO RUS Ljubljana, Dunajska c. 9	
A. in H. BRECELNIK mesar Spodnja Šiška 25	IVAN GENUSSI pleskar in slikar Ljubljana, Igriška 10	Srečno in veselo novo leto vsem svojim cenjenim odjemalcem želi Ivan N. Adamič proa kranjska vroarna Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31 podružnice: Maribor, Otrčinjska ulica 20 Velje, Kralja Petra cesta 33 Kamnik, Šutna šte. 4				PEKARNA IVAN PISKAR Ljubljana, Dunajska cesta	HINKO SEVAR Antikvariat-knjigarna Ljubljana, Šiški dvorec nasproti Šentjakobske šole
BRECELJNIK LOVRO čevljar, mojster, poprav- ljanje galos in snežnih čevljev Ljubljana, Vidovdanska 2	ANGELA GORŠE trgovina s čevlji Ljubljana, Stari trg 15					SEVER mesarija Ljubljana Trnovska ul. 2-Jurčičev trg 1	
JOSIP BRESKVAR čevljar, obrt Ljubljana, Škofja ul. 10	ANT. in M. GREGORC mesarija stojnica Šolski dvored Ljubljana, Poljanska c. 31					EDVARD SEVER zlatar Ljubljana, Gosposka ul. 4	
GABRIJEL BREZNIK trgovina s delikatesami Ljubljana, Sv. Jakoba trg in Florjanska ulica	FRANJO GRABJEC fotografski umetniški zavod Ljubljana, Miklošičeva 6					TRAFIKA SEVER Ljubljana, Selenburgova 1	
D. CASERMAN krojaški mojster Ljubljana, Kette-Murnova (Sv. Martina) cesta 9	Gost. »PRI PERLESU« (pri Jerici) ANT. in JER. ŽICKAR Ljubljana, Prešernova 9	IVAN KREČ modno krojaštvo Ljubljana, Dunajska c. 9	JOS. LEVANIČ veletrgovina vina Ljubljana VII, Lepodvorska 14	Brata Eberl nasledniki Martine. Černe & Co. družba s o. z. — pleskarstvo, ličarstvo in črkoslikarstvo Ljubljana, Vošnjakova 8	POGAČNIK MATKO knjigovoznica in gal. delav- nica Ljubljana, Kongresni trg 12	IVAN SIMONČIČ trgovina s mešanim blagom Šiška	
ČEHOJUG d. s. o. z. komisijna družba Ljubljana, Miklošičeva 17	GOSTILNA RAZEM Ljubljana, Šabjek	IVAN KRIŽNAR krovec Ljubljana, Hrenova ul. 9	MR. M. LEUSTEK lekarnar Ljubljana, Reačjeva c. 1	FRAN MEDICA gostilna in trgovina Ljubljana, Tržaška cesta 4	Josipina in sin J. Podkov mesarija Ljubljana, Sv. Petra c. 7 (hotel Lloyd)	Tvrčka Siegel & drug Ljubljana, Dunajska c. 31	
ALOJZIJ ČEŠEK mesar Ljubljana, Šolski dvored	GOSTILNA TRATNIK Ljubljana, Sv. Petra c. 25	STEFICA KRŽE trgovina s kurivom in vrtniško opremo Ljubljana, Trnovski pristan 12	IVAN LUPSE modna, manufakturna in galanterijska trgovina Ljubljana, Karlovska c. 30	STANKO MEDEN krojaški salon Ljubljana, Rimska cesta 13	TRAFIKA POGAČNIK Ljubljana, Dunajska c. 12	JOSIP SLUGA tapetnik in dekorater Ljubljana, Sv. Petra c. 5	
LUD. ČERNE juvelir, trgovec s urami ter zapraveženi cenilec Ljubljana, Wolfova ul. 3	MARIJA HITTI trgovina s kurivom Ljubljana, Ahacijeva 10	JANKO KVAS krojaštvo za dame in gospode Ljubljana, Wolfova ul. 1/1	ZOFIJA MAHNIČ modni salon Ljubljana, Sv. Petra c. 3	MEŽNARČIČ JOSIP pekarija Ljubljana, Tržaška c. 4 in Poljanska cesta 41	JANKO POGAČNIK fotomaterijal Ljubljana, Tavčarjeva 4	ANA SKUBIC-KREČIČ trgovina s mešanim blagom Ljubljana, Florjanska 30	
KAJO DELIČ zlatar Ljubljana, Vidovdanska c. 2	Angeloslav Hrastnik trgovec Ljubljana, Karlovska cesta	KAVARNA »PREŠEREN« Karel Polajnar, kavarnar Ljubljana	ANTON MANCINI foto-atelje Rožna dolina pri Ljubljani (Podružnica Jesenice, Gor.)	ANA MIHOLIČ vinotoč, gostilna in kavarna »Centrale« Ljubljana, Sv. Petra nasip	PRISTOU & BRICELJ Specijalni artistski atelje za črkoslikarstvo Ljubljana Reačjeva 4 Sv. Petra 39	MATKO SOKOLIČ ml. trgovina s mešanim blagom Ljubljana Hrenova ulica 19 (Šabjek)	
EMIL DOBRIČ otroške igrice in galanterija Ljubljana, Prešernova ul.	J. HRIBAR ml. krojač Ljubljana, Ahacijeva 10	KAVARNA VOŠPERNIK Ljubljana, Stari trg 22	I. MARCHIOTTI trgovina s usnjem Ljubljana, Sv. Petra c. 30	TRAFIKA MLAKAR Ljubljana, Paviljon Reačjeva cesta-Sv. Petra cesta	TRAFIKA PRAPROTNIK Ljubljana, Prešernova 54	ANT. STACUL Ljubljana	
ELIJIJ EBER krmar in izdelovalec čepic Ljubljana, Kongresni trg 7	IVAN JAX in SIN tovarniška zaloga šivalnih, pisalnih in pletilnih strojev ter koles Ljubljana, Gosposvetska 2	LAMPIČ ALOJZIJ krmar in izdelovatelj čepic Ljubljana, Vidovdanska 2	TEREZIJA MARINKO trgovina s mešanim blagom Ljubljana, Prisojna ul. 7	IVAN WOLK knjigovoznica Ljubljana, Cankarjevo n. 13	K. PUČNIK krojaški mojster Ljubljana, Tavčarjeva 3	FRANC STARIČ čevljar Ljubljana, Ulica na Grad	

Srečno novo leto želijo svojim odjemalcem:

IVAN in FANI STRITAR
kavarna »Stritar«
Ljubljana, Vldovdanska 2

JERNEJ ŠINKOVEC
brivski salon
Ljubljana, Mestni trg 13

AL. TRINK
strojno mizarstvo
Ljubljana, Linhartova 8

Prvo jugoslovensko izdelovanje drož (kvasa)
Marija Volk-Košmerl
Ljubljana, Franciščanska ulica 6 — Telefon 3312

ALFONS ZARNIK
modno čevljarstvo
Ljubljana, Gajeva ulica 2

IVAN ZELEDNIKAR
manufakturna trgovina
Ljubljana, Marijin trg 3

LUD. STRUKELJ
specijalni atelje za črkoslikarstvo
Ljubljana, Subičeva ulica 3

FRANJA STRITIH
slastičarna
Ljubljana, Pred Škofije 3

FRAN ŠKAFAR
mizarstvo s parno silo
Ljubljana, Rimska cesta 16

FRANČIŠKA TROHA
trgovina z mešanim blagom
Kodeljevo, Za Ljubljano 21

FRANC WÖLFING
urar
Ljubljana, Gosposvetska c. 12

JANKO ZEVNIK
mesarija
Šiška - Ljubljana

Frane in Marija Zivec
gostilna in zidarska obrt
Ljubljana, Rimska cesta

M. TERSAN
modni salon
Ljubljana, Sv. Petra c. 7
Hotel Lloyd

ANA SUHADOBNIK
trgovina z mešanim blagom in trafika
Ljubljana, Poljanska c. 70

ANTON ŠKERJANC
mesar
Ljubljana, Solski drevored

MARIJA URBAS nasl.
pristne kranjske klobase
Ljubljana, Komenskega ul. 16
Telefon 2865

ALOJZI VRAPEC
splošno kleparstvo
Ljubljana, Sv. Petra nasip 41

IVAN ZORKO
splošno ključavničarstvo
Glince - Ljubljana

Modni atelje za gospode
AND. ZNIDAR
Ljubljana, V rebri 11

FRANČ TREBUŠAK
modna krojačnica
Ljubljana, Gosposvetska c. 6
(na dvorišču)

H. SUTNER
Ljubljana, Prešernova ul. 4

EDVARD ŠKOPEK
trgovina s urami, zlatarstvo in optiko
Ljubljana, Mestni trg 8

Foto-atelj
ANTON URŠIČ
Ljubljana, Franciščanska ul. 10 (poleg hotela Slon)

FRANJO ZAJC mlajši
frizer za gospode in dame
Ljubljana, Pražakova ul. 15

Alojzij & M. Zorman
trgovina
Ljubljana, Stari trg 32

Upravnik
»Slovenskega Naroda«
vsem cenj. naročnikom in inserentom

MARIJA TRILLER
(pri Bergantu)
Trnovo, Cerkvena ulica 3

Antikvariat, knjigarna
HINKO SEVAR
Ljubljana, Stari trg 34

VIKTOR ŠOBER
trgovina s specerijskim in mešanim blagom
Ljubljana, Sv. Jakoba trg 4

JOS. VODNIKA dediči
tovarna kisa
Ljubljana VII, Celovška c. 42

FRANJO ZAJC
brivec
Ljubljana, Dunajska c. 12

HERMAN ZUPAN
galanterijska knjigovoznica
gasilne potrebščine
Ljubljana, Krekova ul. 4

IVAN ARBI
pekarija
Ljubljana, Zvezdarska ulica 4

MARIJA URBANČIČ
kovaštvo
Ljubljana, Hrenova ulica števil. 19

Knjigovoznica, kartonažna in galanterijska delavnica
MATIJA ŠIFRER
Ljubljana, Vegova ulica 6

T. ŠTRUKELJ
delikatna trgovina in sajtrkovačnica
Ljubljana, Židovska ulica 5

IGNAC VEHAR
splošno mizarstvo
Ljubljana, Graška ul. 12

Ivan in Ivanka Zamljen
čevljarški mojster
Ljubljana, Gradišče 4

FRANJO ZABJEK
brivec
Ljubljana, Cerkvena ul. 1

Gostilna Rastohar in trgovina
OSVALD PENGOV
Ljubljana, Karlovska c. 19

Gostilna »Pri Lozarju«
TONČKA HOČEVAR
gostilničarka
Ljubljana, Rožna ul. 15

Higienična pralnica in svetilnišnica
FR. SIMENC
Ljubljana, Kolodvorska ul. 8
Kemično smazanje oblek

FRANC STULAR
čevljarški mojster
Ljubljana, Florjanska 9

L. VILHAR
urar in trgovec s zlatarstvom in srebrnino
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

ANTON ZAJEC
mesar
Vid-Glince in Vodnikov trg

PAULI A.
trgovina s mleko, sirom in dežel. prideiki
Zaloga in zastopstvo mlina: Trapskega samestana, Banjaluka (preje Märsli i drug)
Sv. Petra c. 38

Veselo in srečno novo leto
L. Mikuš
tovarnica dežnikov

Veselo in srečno novo leto
Anton in Marija Grčar
pekarija
Poljanska c. 25

NARODNA KNJIGARNA
družba z o. z.
Ljubljana, Stritarjeva ul. 2

FRANČ REPIČ
sodarsko podjetje
Ljubljana

Davorin Bizjak
konfekcijska trgovina

Srečno in veselo novo leto želi
Andrej Dolinar
parna pekarna
Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 1

F. in I. Goričar
konfekcijska in manufakturna trgovina
Ljubljana, Stari trg

Srečno novo leto cenj. odjemalcem in znancem
KONFEKCIJA FRANDE
K. Derenda
Ljubljana

A. Bert Rojina
English Tailor
Celovska c. 34

Srečno in veselo novo leto želi vsem naročnikom, inserentom in čitateljem
KONFEKCIJA FRANDE
K. Derenda
Ljubljana

Srečno novo leto želi
F. in I. Goričar
konfekcijska in manufakturna trgovina
Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Srečno in veselo novo leto želi vsem naročnikom, inserentom in čitateljem
KONFEKCIJA FRANDE
K. Derenda
Ljubljana

F. in I. Goričar
konfekcijska in manufakturna trgovina
Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Srečno in veselo novo leto želi vsem naročnikom, inserentom in čitateljem
KONFEKCIJA FRANDE
K. Derenda
Ljubljana

A. Bert Rojina
English Tailor
Celovska c. 34

Srečno in veselo novo leto želi vsem naročnikom, inserentom in čitateljem
KONFEKCIJA FRANDE
K. Derenda
Ljubljana

A. Bert Rojina
English Tailor
Celovska c. 34

Srečno in veselo novo leto želi vsem naročnikom, inserentom in čitateljem
KONFEKCIJA FRANDE
K. Derenda
Ljubljana

A. Bert Rojina
English Tailor
Celovska c. 34

Srečno in veselo novo leto želi vsem naročnikom, inserentom in čitateljem
KONFEKCIJA FRANDE
K. Derenda
Ljubljana

A. Bert Rojina
English Tailor
Celovska c. 34

Srečno in veselo novo leto želi vsem naročnikom, inserentom in čitateljem
KONFEKCIJA FRANDE
K. Derenda
Ljubljana

Srečno novo leto želi cenjenim odjemalcem
Julij Zupan
trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom
Ljubljana, Sv. Petra c. 35

Hotel Bellevue
Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. gostom in prijateljem
Pero in Kati Šterk

Julij Zupan
trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom
Ljubljana, Sv. Petra c. 35

Hotel Bellevue
Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. gostom in prijateljem
Pero in Kati Šterk

Julij Zupan
trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom
Ljubljana, Sv. Petra c. 35

Hotel Bellevue
Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. gostom in prijateljem
Pero in Kati Šterk

Julij Zupan
trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom
Ljubljana, Sv. Petra c. 35

Hotel Bellevue
Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. gostom in prijateljem
Pero in Kati Šterk

Julij Zupan
trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom
Ljubljana, Sv. Petra c. 35

Hotel Bellevue
Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. gostom in prijateljem
Pero in Kati Šterk

Julij Zupan
trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom
Ljubljana, Sv. Petra c. 35

Hotel Bellevue
Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. gostom in prijateljem
Pero in Kati Šterk

Veselo in srečno novo leto želi
Franjo in Anica Fritz
Gostilna in sajtrkovačnica
Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 4

Anton Oblak
kovaški mojster
Ljubljana, Ahacijeva cesta 15
Želi vsem cenj. odjemalcem
srečno in veselo novo leto

FRAN KOLŠEK
trgovina s specerijskim, kolonijalnim, materialnim blagom in dežel. mi prideiki
Ljubljana, Dunajska cesta 47

Veselo in srečno novo leto želi
Andrej Belič
trgovina in gostilna
Ljubljana VII, Kavčeva cesta št. 18

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI
Marija Antičević
vinoč
Ljubljana, Dunajska cesta 37

IVAN BENČINA
mesar in gostilničar
Ljubljana, VODNIKOV TRG D. M. V. POLJU

M. Urbas
(lastnik: Miroslav Urbas)
izdelovanje in prodaja pristnih kranjskih klobas
Ljubljana, Stomškova ul. 13 (poleg mestne elektrarne)

JOS. PREŠEREN
čevljarstvo
Ljubljana - Šiška, poleg stare cerkve
Celovška cesta števil. 62

Srečno in veselo novo leto želi
Josip Marn
splošno pleskarstvo in slikarstvo
Ljubljana, Dunajska cesta števil. 9

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. odjemalcem
Srečko Potnik in drug
TVORNICI SADNIH SOKOV, ESENC I. T. D.
Ljubljana, Metelkova ulica

I. TOMŠIČ
MANUFAKTURNA TRGOVINA
Ljubljana, Sv. Petra c. 38

SREČNO NOVO LETO
Želi vsem cenjenim naročnikom
Albina Bogataj
izdelovalnica perla
Ljubljana, GRADIŠČE 13/11.

Ljubljana, Mestni trg
Andrej Marčan
mesarija

LJUBLJANA
RIMSKA CESTA ST. 21
PRESERNOVA ULICA 16

Ivan Zupančič
izdelovatelj metel
Ljubljana, Kersnikova ul. števil. 3

Modna trgovina
T. EGER
Ljubljana, Sv. Petra c. 2

Sakida Rudolf
STAVBENO PODJETJE
Ljubljana, POLJANSKA CESTA 91

Veselo in srečno novo leto želi
Mirko Kosirnik
ključavničarstvo
avtogenična varilnica
Ljubljana, Frankopanska ulica 26
Telefon 34-77

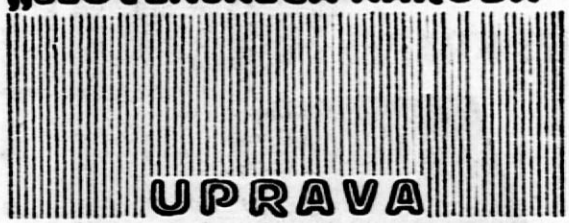
LOVRO ROZMAN
ključavničar in izdelov. tehnic
Ljubljana, Pred Prusami števil. 5

VIKTOR SEDEJ
gostilna in vinoč
Ljubljana, Kolodvorska ul. 28

RUDOLF A. WARBINEK
IZDELOVALNICA KLAVIRJEV
Ljubljana, GREGORICEVA 5
PIMSKA CESTA 2

Srečno in veselo novo leto želi
Tomaž Bizilj
Gostilna pri »Kolovratarju«
Ljubljana, Pred škofijo

Srečno novo leto želijo svojim odjemalcem:

Tovarna bučnega olja I. HOCHMÜLLER Maribor, Taborska ul. 7 Telefon 23-39	JUSTIN GUSTINČIČ mehanična delavnica, trgovina s šivalnimi in pisalnimi stroji Maribor, Tattenbachova ul. 14	MARIJA SIEBER Spec. trgovina z rokavicami in stezniki Maribor, Glavni trg 14	LUDOVIK VLAHOVIČ mesar in gostilničar Maribor	FRANC SERSEN veletrgovina LJUTOMER	FRANC KRAVINA trgovina z lesom, stavbnim materialom in gostilna pri sejmišču PTUJ Ormoška cesta	MAKS ZABUKOŠEK modna krojačnica Celje, Cankarjeva ul. 2	
Fr. Bernhardov sin: Imejitelj GUSTAV BERNHARD Maribor, Aleksandrova c. 17	Ivan in Helena Kvas klobučar — modistinja Maribor, Aleksandrova c. 32	STERNAD JOSIP puškar Maribor	JOSIP CIUHA gradbeno podjetje TRBOVLJE	ZADRUŽNA ELEKT-RARNA V ORMOŽU zadruga z omejeno zavezo	MAKS WEISSENSTEIN mesar, prekajevalnica, gostilničar in trgovina z mesnimi izdelki PTUJ	FRANC LAJOVIČ tovarna pletenin in trikotaže Litija	
Parna pekarna JOSIP ČEBOKLI Maribor, Glavni trg 9	IVAN MAHAJNC kavarna in restavracija Kavarna »Promenada« Krčevina, Tomšičev drevored	RUD. KALLE mehanik pisarn. strojev Maribor, Slovenska ul. 28 Celje, Slomškov trg 1	JOŠKO GOLOB brivski salon za dame in gospode ORMOŽ	PLETARNA R. Z. Z. O. Z. CENTRALA PTUJ	R. M. MATZ kavarna in restavracija »Evropa« — avtotaksa PTUJ Florjanski trg	Trgovina z mešanim blagom JANKO KONČAR Litija	
JERMAUSNIK JOŽEF brivski salon Maribor, Aleksandrova 43	HOTEL OREL Franc Zemljč Maribor	Dragutin Čutić vdova puškarica Maribor, Slovenska ul. 18	BLAŽ JERICEK trgovac RAJHENBURG	LJUDEVIT GABRIJAN izdelovatelj ključavničarskih del in štedilnikov PTUJ Cankarjeva ul. 13	JOŠKO SAGADIN strojno mizarstvo za pohištvo in stavbe. Izdelovanje posteljnih vzmeti PTUJ Vrazov trg 2	ZRIMSEK RUDOLF brivec Litija	
KAROL PREIS zaloga pohištva in preprog Maribor, Gosposka ulica 20	ANTON PAŠ modna trgovina Maribor, Slovenska ul. 4	JULIUS CRIPPA trgovina z delikatesami in vinom Maribor, Slovenska ul. 3	BRANC NEDOG modna trgovina PTUJ	PTUJSKA TISKARNA R. Z. Z. O. Z. PTUJ	IGNAC VAUDA umetno in trgovsko vrtnarstvo PTUJ Tiha pot 1	JOŽEF BORISEK mesar in gostilničar Litija	
ANDREJ HALBWIDL hotel »Stara pivarna« Maribor, Jurčičeva ul. 7	KARL ROBAUS pekarna Maribor, Koroška 24	JOSIP KAUCIČ trgovina kolonialne in železa Maribor	ALBERT VICEL trgovina s kuhinjsko posodo (hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto, vlitu in aluminijevo posodo, porcelanasto, kamenitasto in stekleno robo) Maribor, Gosposka ulica 5	ALEKSANDER RAJH krojač BUDINA pri Ptuj	RUDOLF PERIC tvarnica različnih blagovnikov v lastni hiši PTUJ Ormoška cesta	HALLER ZANE RADECE	
Ivan Kravos MARIBOR Aleksandrova c. št. 13 Usnjate torbice vseh vrst, gamaše, nahrbtniki, opreme za konje, gonilni jermeni, kovčegi za vzorce in potnike.	Srečno in veselo novo leto želi Josip Rosenberg MARIBOR	Josip Sulič čevljarji mojster, trgovina z lastnimi izdelki Maribor Aleksandrova cesta 30	EMAN ILIČ slačičarna MARIBOR Slovenska ulica 5 li. Aleksandrova 40	A. Platzer trgovina s papirjem, književnicami, kartonsko, mod. časopisi, zaloga koledarjev, rasprodaja Maribor Gosposka ulica št. 3	Restavracija pri »Roži« M. Plavec Maribor Koroška 3	Franc Urban mesar in prekajevalec Ptuj	
FRANJO MAJER modna manufaktura MARIBOR Glavni trg št. 9.	Felix Skrabi manufakturna trgovina Maribor Gosposka ulica 11	SREČNO IN VESELO NOVO LETO „SLOVENSKEGA NARODA“ UPRAVA „SLOVENSKEGA NARODA“ LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5				TISKARNA trgovina s papirjem Oglasi: savod in uprava časopisov Hinko Sax Maribor, Grajski trg Zastopnik „Slov. Naroda“	Anton Brenčič trgovina z železnino, zaloga orožja in mun. cije Ptuj Na drobno! Na debelo!
H. J. Turad veletrgovina MARIBOR Aleksandrova cesta 7	Lekarna pri MARIJI POMAGAJ Ph. Mr. M. König Maribor Aleksandrova cesta 1	S. KOS trgovina z južnim in domačim sadjem ter zelenjavo MARIBOR Vetrinjska ulica 8	Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom „Union“ I. M. Dolničar Pivovarniška restavracija MARIBOR Aleksandrova cesta št. 3	Srečno in veselo novo leto! Dolček in Marini MARIBOR Gosposka ulica 27	IVAN TAČEK ml. prva celjska parna barvarija in kemična čistilnica, pisiranje in likanje, škroberija perila CELJE Gosposka ulica 21		
FRANC KORMANN galanterija, pletenine, igrače in drobnine na veliko in drobno MARIBOR Gosposka ulica št. 3	Srečno in veselo novo leto želi Tomo in Ivanka Majer restavracija gl. kolodvor MARIBOR	AUG. ZLAHTIČ raspeševanje ameriških mineralnih produktov in kemikalij. — Benzinska črpalka. MARIBOR Telefon 2066 Grajski trg 1 Telefon 2066	Srečno novo leto želi Okrajna posojilnica v Ormožu registrirana zadruga z omejeno zavezo	IVAN CVIKL — PTUJ manufakturna trgovina Gradbeno podjetje Marko Stuhes ORMOŽ	Janko in Ana Dermota trgovina z zlatino, kolesi in gramofoni, ploščami — klobuki in strojno pletenje LITJA		
Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom MIHAEL KOKOT KAVARNA »EVROPA« MARIBOR Aleksandrova cesta (nasproti glavnemu kolodvoru) ter se cenjenemu občinstvu za nadaljnjo naklonjenost priporoča. Toči se pravi pikarski rifling. Dnevno koncert. Solidna postrežba. Obisk se znanjem in tujcem priporoča.	Tovarna mesnih izdelkov ANTON TAVČAR MARIBOR Jurčičeva ulica	MIHO VAHTAR izdelovanje okvirjev MARIBOR Gosposka ulica 37	Srečno 1931! Kregar & Fajdiga kone. elektro - instalacijsko podjetje Kamnik	FRANKO CERAR posestnik, gostilničar in mesar LITJA	Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem P. J. KLEFISCH kovač Ptuj		

Srečno novo leto želijo svojim odjemalcem:

MARTIN ROZMAN

mesar

LJUBLJANA

Šolski drevored

Srečno novo leto
želita vsem svojim cenjenim odjemalcem
Franc in Angela Lavtižar
mesarija in gostilna

LJUBLJANA

Sv. Petra c. 83

IVAN BERNIK

izdelovatelj lesenih rolet za okna in žaluzij

LJUBLJANA

Linhartova ulica 16

Alojzija Legat

specerija-dellkatese in vinotoč

LJUBLJANA

Slomškova ulica 13

Srečno in veselo novo leto želi

IVAN LUZAR

ključavničarski mojster

LJUBLJANA

Poljanska c. 69

Ljubljanski oblačilni bazar

LJUBLJANA

Mestni trg 6

Vsem prijateljem

VAN KASTER KAKOA

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

Veselo in srečno novo leto želi

J. MAČEK

konfekcijska trgovina

LJUBLJANA

Veletrgovina žganja

Emerik Zelinka, Ljubljana VII.

želi vsem svojim cenjenim naročnikom, znancem in prijateljem

SREČNO NOVO LETO 1931!

Srečno novo leto
želim vsem svojim cenjenim naročnikom in se
priporočam tudi v naprej

I. WANER

krznarstvo, zaloga klobukov, izdelovanje čepic

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 9

JOS. REICH

Tovarna za barvanje, kemično čiščenje in pisl-
ranje
Pralnica in svetilnišnica

LJUBLJANA

Poljanski nasip 4-6

Srečno in veselo novo leto

želita vsem svojim cenjenim odjemalcem

Ant. in Ana Podboršek

mesarija

Dunajska 41 - Einspielerjeva 17

Srečno novo leto

želi svojim cenj. odjemalcem
in se priporoča še v nadalje

**ČESKUŤI
& ZAJC**

Ljubljana, Stari trg št. 3

Srečno novo leto želi svojim obiskovalcem
Hotel in restavracija „Lloyd“

J. BUCAR

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 7

Singer šivalni stroji d. d.

podružnica za Slovenijo

LJUBLJANA

Šelenburgova 1

Srečno novo leto

želi svojim cenjenim odjemalcem

Franc Slamič, mesnica

LJUBLJANA

Gospodstvska c. 6

STEGU IN DRUG

komanditna družba za strojno in elektr. industrijo

LJUBLJANA

Gledališka ul. 3 (Pokoj. zavod)

Srečno in veselo novo leto
želim svojim cenj. odjemalcem in naročnikom ter
se zahvaljujem in priporočam še nadalje

ANTON STIRN trgovina z vinom

LJUBLJANA VII

Podmilšakova ul. 4.

Srečno in veselo novo leto

želi in se nadalje priporoča

pekarija Josip Starič

LJUBLJANA

Slomškova ul. 14

Srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem
A. Druškovič

trgovina z mešanim blagom in brivnica

LJUBLJANA

Zelena jama

Srečno novo leto želi
Leopold Šušteršič

LJUBLJANA Dunajska cesta 41
lakiranje po orig. ameriškem »Ducoc«-sistemu in
avtotapetnistvo ter specialno lakiranje v ognju

Srečno novo leto

želi vsem cenjenim naročnikom

Avugst Pavle

tapetnik in dekorater

LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO

želi vsem cenjenim obiskovalcem

POLANC IVAN

brivski in damski salon

LJUBLJANA

Kopitarjeva ul. 1

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrdka

ALOJZ PAULIN

LJUBLJANA - Kongresni trg 5

Srečno novo leto želita

Brunčič & Rebernik

pletkarja in likarja

LJUBLJANA

Kolodvorska ul. 23

Havliček Fran

konces. elektrotehnično podjetje

LJUBLJANA

Sv. Petra c. 5

Hotel Soča, dvorišče, telef. št. 3421

Zavod za snazanje oken in stanovanj

Viktor Trapečar

LJUBLJANA

Pod turnom 8

Albert Špeletič

sobno slikarstvo

LJUBLJANSKA

Emonska 25

DRAGOTIN STRUCELJ

carinski posrednik

LJUBLJANA

Dunajska c. 33

IVAN SLOKAN

stavbeno podjetje

LJUBLJANA

Kolezijska ulica 7

Vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem
in znancem želi srečno novo leto

parfumerija STRMOLI

LJUBLJANA

Pod Trančo št. 1

A. Mencinger

špecerijska trgovina

LJUBLJANA

Sv. Petra c. 42

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim od-
jemalcem tvrdka

IVAN KRALJ

trgovina z mešanim blagom

LJUBLJANA

Stari trg 30

ter se tudi za nadalje priporoča

ANTON LEGAT

dellkatesa, špecerija in zajtrkovalnica

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 23

Srečno in veselo novo leto
želita vsem svojim cenjenim odjemalcem

Franc in Helena Rode, mesar

Šolski drevored

D. M. v Polju

M. ROJC, špedicija

LJUBLJANA

Dunajska cesta 29

II. nadstropje

Franc Palme

agentura in komisija

LJUBLJANA, CELJE, MARIBOR

STAVBENO IN UMETNO MIZARSTVO

ROJINA & COMP.

LJUBLJANA

SLOMSKOVA ul. 16, KOLODVORSKA ul. 8

želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem in prijateljem

srečno in veselo novo leto

zahvaljuje se za dose-
danje obilo zaupanje.

Srečno novo leto želi vsem svojim cenj. gostom

Restavracija Bavarski dvor

MARIJA PETRIC

LJUBLJANA

Dunajska cesta 31

Srečno novo leto želita odjemalcem in gostom

IVAN in ELZA RAHNE

trgovina in gostilna

SELO-MOSTE pri Ljubljani

M. REMIC

trgovina

Zgornja šiška št. 10

Srečno novo leto

F. & E. Remžgar

slikarstvo in pleskarstvo

LJUBLJANA

Kolodvorska ul. 18

Telefon št. 3430

Srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem

OSVALD PENGOV

pri RASTOVARJU

Gostilna in trgovina s specerijskim, kolonijalnim
in materijelnim blagom, stavbeni material

LJUBLJANA

Karlovska c. 19 (poleg mostu)

Srečno in veselo novo leto!

Ivan in Ana Perme

mesarija v Trnovem

Srečno in veselo novo leto!

T. Mencinger - Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 43

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

GOLI JAKOB

zaloga vrhniške opeke in prodaja drv in premoga

LJUBLJANA

Trnovska ul. št. 1

IVAN KAPELJ

bakarar in kotlar

LJUBLJANA-SIŠKA

Aljaževa cesta št. 4 ob Celovski cesti

Srečno novo leto 1931!

sobni in dekoracijski slikar in pleskar

ANTON STIPLOŠEK

LJUBLJANA

Delavnica: Krakovska ulica št. 5

Gerbičeva ulica 9/IV (Kolezijska)

Srečno in veselo novo leto želi

FRANC BERNIK

tvornica klobukov

LJUBLJANA-SIŠKA

Franc Dolinar

parna pekarna in slaščičarna

LJUBLJANA

Poljanska cesta 19

FRANC LOVŠE

mesarija

Tržaška c. 5 - Pogačarjev trg

Srečno novo leto želijo svojim odjemalcem:

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
P. Rape, Domžale
krojaštvo
ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča

Srečno in veselo novo leto želi
A. Praprotnik, Domžale
trgovina šivalnih strojev, koles, motorjev in gramofonov

Srečno novo leto želi
ILKO PETKOVIČ
brivski in damski salon
DOMŽALE

Srečno novo leto želi
Vinko Müller, Domžale
trgovina z vinom

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem
MARTIN MALI, Domžale
avto-, duco ličanje in splošno tapetništvo

Srečno in veselo novo leto želi
Pavel Dolenc, Domžale
pekarija

Srečno novo leto želi
Fran Flerin, Domžale
klobučarstvo

Srečno novo leto želi
S. PEČNIK
trgovina z mešanim blagom
STOŽICE Ježica pri Ljubljani

Srečno in veselo novo leto želi
JOSIP ADAMIČ
vrvarna
DOMŽALE

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se tem
potom tudi najljubše zahvaljuje za naklonje-
nost, zagotavlja, da bo tudi v bodočem letu
nudil res najboljše mlevske izdelke
IVAN KURALT
valjni mlin
DOMŽALE

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim prijateljem in odjemalcem
Anton Müller
vinski trgovec in gostilničar
STOB - DOMŽALE

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim gostom
FRANC OSET
restavracija
DOMŽALE
ter se cenj. občinstvu najtopleje priporoča —
Sobe za tujce vedno na razpolago — Solidne cene

Veselo in srečno novo leto želi
TONJE JANEŽIČ
trgovina s čevlji
KAMNIK

Srečno in veselo novo leto želi
TONJE KNAFLIČ
tovarna usnja — specialni izdelek podplati
KAMNIK

Srečno novo leto želi
ANTON TRČEK
Gostilna Stara šranga
DRENOVI GRIC PRI VRHNIKI

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim gostom
Slokar Milka, Domžale
gostilna
ter se za cenj. obisk najtopleje priporoča

Srečno novo leto želi trdka
Anton Skok, Domžale
parna žaga, lesna trgovina in elektrarna
ter se cenjenemu občinstvu priporoča

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem in dobaviteljem
J. MENART
trgovec
DOMŽALE
podružnica Krasnja

Srečno in veselo novo leto želi
Alojzija Srdar
brivski salon za dame in gospode
KAMNIK

Srečno in veselo novo leto želi
Vilko Cerar, Kamnik
urar

Srečno in veselo novo leto želi
Franc Bremšak, Kamnik
trafikant

Srečno in veselo novo leto želi
PERO SATLER
trgovina šivalnih strojev
KAMNIK Majstrova ul. 3

Srečno in veselo novo leto želi
Karol Kumer, Kamnik
trgovec in gostilničar
GRABEN št. 9 in 10

Srečno in veselo novo leto
želita vsem cenjenim gostom
Matevž in Milka Pinter
najemnika gostilne pri »Grog«
KAMNIK GRABEN

Srečno novo leto želi
IVAN MIHEVC
trgovina z usnjem in nakup kož divjačine
VRHNIKA

Srečno novo leto želi
Karl Lesković
trgovina z mešanim blagom
VRHNIKA

Srečno novo leto želi
Josipina Koprivnikar
gostilna Kočvar
VRHNIKA št. 16

SREČNO 1931 želi in se zahvaljuje gospodom in
damam
ALOJZIJE KEK
brivec — VRHNIKA

ZGANJARNA in GOSTILNA
Ivan Černe
VRHNIKA št. 95

Srečno novo leto želita
A. in I. Seligar
Hotel — Restavracija kolodvor
VRHNIKA

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim naročnikom
Ernest Zupan, Rakek
ključavničarstvo
ter se tudi za nadalje priporoča

Srečno novo leto želi
Ludovik Sevar vd.
spedičija
RAKEK

Srečno novo leto želi
vsem cenj. gostom in prijateljem
MARIJA IGLIČ
gostilničarka
DOLENJI LOGATEC

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem, naročnikom, prija-
teljem in znancem
Anton Stanovnik
splošno krojaštvo — VRHNIKA

Srečno novo leto želi
Avzug Paškulin
pekovski mojster
VRHNIKA 110

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim naročnikom in odjemalcem
AVGUST KOGOJ
avto-mehanična delavnica
VRHNIKA

Srečno novo leto vsem gostom in prijateljem
FRANC DOLENC
gostilna »Mantua«
VRHNIKA št. 33

Srečno novo leto želita vsem cenjenim gostom in
odjemalcem
Franc in Cilka Brenčič
gostilna in domača žganjarna — VRHNIKA
ter se za nadaljnjo naklonjenost priporočata.

Srečno in veselo novo leto želi
M. ANTIČEVIČ
veletrgovina z vinom in lesom
DOLENJI LOGATEC

Srečno in veselo novo leto želi
Restavracija KENDA
KAMNIK

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenj. odjemalcem in prijateljem trgovina
JOSIP SENICA
DOMŽALE

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
Matiija Zupančič
pekarna
DOL. LOGATEC št. 31

Srečno novo leto želi
IVAN FURLAN
lesna trgovina in parna žaga
LOGATEC

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim naročnikom
Jožef Modic
čevljarstvo
RAKEK

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim obiskovalcem
Josip Marija Polak
brivnica
RAKEK, nasproti kolodvora

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim naročnikom
FRANC PIRC
gostilna in krojaštvo
RAKEK
ter se cenjenemu občinstvu priporoča

Srečno in veselo novo leto želi
Ljublj. kreditna banka
Podružnica Rakek
RAKEK

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
ANDREJ GRČAR
RAKEK 43
ter se za nadalje priporoča

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim gostom in tujcem
HOTEL KRAMAR
DOLENJI LOGATEC

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
Ludvik Demšar
mesarija
RAKEK
ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča

Srečno novo leto vsem — odjemalcem — in prijateljem želi
Opekarna JELOVŠEK Vrhnika

Srečno novo leto želijo svojim odjemalcem:

Zahvaljuje se cenj. damam in gospodom za dosedanje zaupanje, želiva vsem srečno in veselo novo leto in se priporoča nadaljni naklonjenosti
Aleks. Gjud ml. Aleks. Gjud st.
Damski česalni salon Brivski česalni salon

SASA KOVAC
trgovina z mešanim blagom, delicatosa in vinotoč
LJUBLJANA VII. Celovška c. 85

„Jeklo“
trgovina železnine, **LJUBLJANA**, Stari trg 11
Zaloga la remeselskih žag, solingenskega oročja itd.

The Rex Co. — Ideal Erika
LJUBLJANA Gradišče 10 — Telefon 2268
želi vsem cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto!

Srečno in veselo novo leto želi
GOSTILNA „ČESNOVAR“
LJUBLJANA Dolenjska cesta 3

SIMON KUNČIČ
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 45

Srečno novo leto!
Čemažar & drug, Ljubljana
umetniški zavod za litografijo
Igriška ulica šte. 6

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
TVRDKA A. VERBAJS
LJUBLJANA Gosposvetska c. 10

Veselo novo leto!
Stanko Kezele
splošno kleparstvo in vodovodni instalater
LJUBLJANA Bohoričeva ul. 3

Srečno novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem
J. KURILJ
modni salon za gospode
LJUBLJANA Turjaški trg št. 1

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim gostom
Josip in Ela Carl
Narodna kavarna

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim gostom in odjemalcem
Jakob in Malči Zalaznik
kavarna, slaščičarna in pekarija

Veselo in srečno novo leto želi svojim cenjenim naročnikom
BLAŽ JANČAR
stavbeni, pohištveni pleskar in slikar
LJUBLJANA Breg šte. 6

Srečno novo leto želi
IVAN GJUD
brijaški salon
LJUBLJANA Stari trg 30

Srečno in veselo novo leto želi cenj. odjemalcem
delikatesna trgovina
I. BUZZOLINI
zaloga sira, salam in sardin, tu- in inozemskih
LJUBLJANA Likerjev Lingerjeva ul. 1

Veselo in srečno novo leto 1931 želi
REZI ZALAZNIK
gostilna »št. 6«
LJUBLJANA Dunajska cesta

Srečno novo leto želi
TEODOR KORN
kleparstvo in vodovodne instalacije
LJUBLJANA Poljanska cesta št. 8

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim naročnikom
Zofi Fortič
žensko krojaštvo
LJUBLJANA, Holzapfjeva ul. 17 (nova vila)

G. Besednik in drug
trgovina in industrija protez, kirurških instrumentov, ortoped. aparatov, bandaž in obvezilne robe
LJUBLJANA Prešernova ul. 5

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim gostom in odjemalcem
Leopold Zupančič
posestnik in gostilničar
LJUBLJANA Ahacjeva c. 15

M. KOVAČIČ
LJUBLJANA Dunajska cesta 34

Slaščičarna I. Eržen
LJUBLJANA Kongresni trg
(nasproti »Zvezdec«)
želi vsem svojim cenj. odjemalcem
srečno novo leto

Srečno novo leto želi
Helena in Ignac Banko
p. d. »PRI TOPOLAVCU«
LJUBLJANA, Kette-Murnova c. 3 (Martinova c.)

Srečno novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem ter se priporoča v nadalje tvrdka
Ign. Zargi — „Pri nizki ceni“
LJUBLJANA Sv. Petra cesta

Srečno in veselo novo leto želi
Kos Fran ml.
Zastopstvo K. M. Sonda, tvornica čokolade, Beograd in Merina d. d., tvornica mila, Kruševac

Srečno novo leto
vsem svojim cenj. naročnikom, prijateljem in znancem želi
FRAN ERJAVEC
LJUBLJANA trgovina usnja Stari trg 11a

Srečno novo leto!
Barbič & Radonič
veletrgovina vina
LJUBLJANA Stara pot št. 9

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem ter se priporoča za nadaljno naklonjenost
Matevž in Julija Krušič
mesarija in gostilna
ZELENA JAMA ŠIŠKA

Srečno in veselo novo leto želi
rodbina Košenina, mesar
LJUBLJANA
Sv. Jakoba nabrežje in Kolodvorska ulica št. 6

Srečno in veselo novo leto želi
OSVALD DOBEIC
veletrgovina
LJUBLJANA Pred škofijo št. 15

Srečno in veselo novo leto želi
Peter Podboršek
trgovina z vinom na debelo
LJUBLJANA VII.

Veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem
JAKOB FLIGL
klepar in vodovodni instalater
LJUBLJANA Turjaški trg 5 in Tržaška c. 24

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in se priporoča za nadaljno naklonjenost
Celestina Glavnik
trgovina južnega sadja in zelenjave
Ljubljana, Pogačarjev trg šte. 1

Srečno novo leto
želi cenjenim odjemalcem in se še nadalje priporoča
Vinko Podobnik
trgovina »kurivom«
TRZASKA CESTA ŠTEV. 16

Gostilna in trgovina „USENIK“
LJUBLJANA — Borštnikov trg ob Rimski c.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1931
PLETILNA INDUSTRIJA
MARTIN MAHKOTA
SP ŠIŠKA - LJUBLJANA

Restavracija
Ivan in Marija Marinšek
mesarija in prekajevnica
Dobijo se gorka in mrzla jedila iz konjskega mesa. Prodaja vsakovrstnih klobas in salam. Kupujejo se tudi konji za klanje.
Ljubljana, Prečna ulica št. 6 (nasproti mestne kopeli)

Davel in Marija Simenc
Cvetličarna Sv. Petra c. Vrtnarija Sv. Križ.

L. M. Ecker sinova
Splošno kleparstvo in vodovodne instalacije
*
Ljubljana, Slomškova 4
TELEFON INTERURBAN ŠTEV. 2933

PETER STEPIČ
restavracija in veletrgovina z vinom
TRŽNA ULICA
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
SREČNO IN VESELO NOVO LETO

Srečno novo leto
želi svojim cenjenim odjemalcem
delniška družba PIVOVARNE „UNION“
tvornica špirita in kvasa
Ljubljana

Srečno in veselo novo leto 1931
želi cenj. odjemalcem in se priporoča za nadaljno naklonjenost tvrdka
Karl Prelog
trgovina volne, bombaža in galanterije.
Gosposka ulica
Židovska ulica - Stari trg

„GROM“
carinsko-posredniški in spedijski biro
d. d. o. o.
LJUBLJANA
Kolodvorska ulica šte. 41

Srečno in veselo novo leto 1931
želi svojim odjemalcem in prijateljem
Medić-Zankl
tovarna olja in tirneža, lakov in barv d. družba z o. o., lastnik FRANJO MEDIĆ
Ljubljana-Medvode, Maribor, Novi Sad

Srečno in uspeha polno leto
želi cenjenim odjemalcem in trgovskim prijateljem
Anton Krisper
tvrdka
Mestni trg

Ljubljanska gradbena družba z o. o.
Ljubljana
Slomškova ulica šte. 19

Spedijsko podjetje
Josip in Rajko Turk
Ljubljana
Masarykova cesta 9

Srečno in veselo novo leto
Rude in kovine d. d.
Ljubljana, Masarykova 12

Srečno novo leto želijo svojim odjemalcem:

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

FILIP BIZJAK
krznarstvo

Selenburgova ulica št. 6

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

Gostilna pri Fajmoštru
M. ANŽLO

želi vsem svojim gostom
srečno novo leto

Srečno in veselo novo leto želi
p. n. naročnikom

A. & E. SKABERNE
manufakturna veletrgovina

Srečno novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

JOŽE MOKOREL
čevljarstvo

LJUBLJANA

Na mirju 2

Srečno novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

A. Dane & Muhič
LJUBLJANA

Beethovnova ul. 9

Srečno novo leto želi

M. BRIŠKI
trgovina z mesanim blagom

LJUBLJANA

Bežigrad št. 13

Srečno novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

Pavel Kreutzer

trgovina z mesanim blagom in mlekarstvo

LJUBLJANA

Trnovski pristan 16

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

B. ŽILIČ

trgovina z železino, porcelanom in steklom

Dunajska cesta 11

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenj. naročnikom

SRŠEN CIRIL

mašilec oken in parketov

Gospodarska ulica 3

in se nadalje priporoča

Srečno in veselo novo leto 1931

želi tovarniška zaloge usnja

L. GERKMAN

Ljubljana, Cankarjevo nabrež. 1

Srečno in veselo novo leto želi

IVAN BOGATAJ

kone. elektrotehnično podjetje

LJUBLJANA, Kongresni trg 19

poleg nunske cerkve

Srečno in veselo
novo leto želi

Angelo Battelino

mestni
staubenik

LJUBLJANA

Aljaževa ulica št. 35

Telefon št. 3339

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

F. A. KAČAR

Sv. Petra cesta 67

Mednarodni trgovsko-kreditni informativni zavod

„VERITAS“

lastnik VIKTOR BLAZIČ

LJUBLJANA, Tavčarjeva ul. 27

želi vsem naročnikom

veselo novo leto!

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

Ivana Sterniša

trgovina s čevlji

Jurčičev trg 3

Telefon 2826

Telefon 2826

JOSIP STUPICA

Ljubljana, Slomškova ulica št. 6

Trgovina avtomobilov, vozov in konjskih oprem.
Iščanje avtomobilov, koles in strojev po ameri-
kanskem sistemu »DUCO«, ognjeno ličanje, ta-
petništvo avtomobilov ter izvrševanje vseh v to
stroko spadajočih del po konkurenčnih cenah.

AVTOGARAŽA

Bencin-olje

Bencin-olje

GEN. ZASTOPSTVO »PIRELLI«

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem

Ivan M. helčič

elektrotehnično
podjetje

LJUBLJANA
Lepi pot št. 12, Borštnikov trg 1

Tovarna zrcal in brusilnica
stekla

A. VRHOVO

Ljubljana, Za Gradom 9

F. ČUDEN

trgovina ur in zlatnine

Ljubljana, Prešernova 1

FRANC SERBEC

terazzo mojster

Ljubljana, Glince IX, št. 21

Veselo in srečno novo leto želi

Franc Iglič

krojaški mojster

Ljubljana, Pražakova ul. 10

Srečno in veselo novo leto

vsem cenjenim odjemalcem in prija-
teljem želi tordka

Novak

Ljubljana, Kongresni trg 15

V.J. JELOČNIK SPEC. GALANTERIJA in MANUFAKTURA

RESTAVRACIJA — Tel. fon 2411

LJUBLJANA — 1912 — 1931 — RO NA DOLINA

*Srečno in veselo
novo leto!*

Grand hotel

UNION

o Ljubljani

Srečno in veselo novo leto želi

Stavbeno podjetje Ivan Višintin

LJUBLJANA - M. čenikova ulica - LJUBLJANA

vsem svojim cenjenim naročnikom za izkazano mi zaupanje.
Za nova naročila, ki jih hočem vestno izvršiti, pa se že naprej zavajujem.

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. odjemalcem in prijateljem

**Tovarna kranjskega
lanenega olja in firneža**

Hrovat & Komp., Ljubljana

A. VOLK - LJUBLJANA

VELETRGOVINA ŽITA IN MLEVSKIH IZDELKOV

JOSIP KOPRIVC, mesar

LJUBLJANA, ŠOLSKI DREVORED

Fr. P. Zajec

izprašan optik in urar

Ljubljana, Stari trg št. 9

Kralj Stefan

brivec - frizer

za gospode in dame

LJUBLJANA

Dunajska cesta 58

KLIŠARNA

O. Z.

O. Z.

JUGOGRAFIKA

ŽELI VSEM

NAROČNIKOM

LJUBLJANA

SV. PETRA NASIP 23

ZELO USPEŠNO

NOVO LETO

Srečno novo leto želijo svojim odjemalcem:

Srečno novo leto želi
vsem svojim cenjenim obiskovalcem
FRANC VRANIČAR
brivec
SKOFJA LOKA
ter se cenj. občinstvu tudi za nadalje priporoča

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim gostom
PETER ZAKOTNIK
gostilna, **SKOFJA LOKA** (kolodvor)
ter se cenjenemu občinstvu priporoča

Srečno novo leto želi trdnica
M. JEŠE
trgovina s mehanim blagom, zaloga avto-pnev-
matike in avtovožnje
Škofja Loka

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
Anton Savnik
Škofja Loka
ter se priporoča za nadaljno naklonjenost

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim naročnikom
G. F. SCHNEITER
podjetje za zgradbo vodnih turbin
SKOFJA LOKA

Srečno novo leto želi
Anton Hafner
restavracija, **SKOFJA LOKA**, kolodvor
ter se cenjenemu občinstvu priporoča

Srečno in veselo novo leto vsem vsem
in drugim cenj. odjemalcem želi
JANKO MIŠIČ
puškarna
KRANJ

VALENTIN ROZMAN
brivnica
KRANJ

Srečno in veselo novo leto!
I. SLAVEC
STAVBENO PODJETJE
KRANJ

Srečno in veselo novo leto želi
Varšek Franc
koncesionirani mestni zidarski mojster
Tržič
ter se cenj. občinstvu nadalje priporoča

Srečno in veselo novo leto želi
M. PIRC
trgovina s manuf. blagom poleg župne cerkve
Ustanovljena leta 1863
Kranj
Velika zaloga različnih tovarniških ostankov po
najnižjih cenah

VSEM ODJEMALCEM
SREČNO IN VESELO
NOVO LETO!

NARODNA

ISKARNA

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
Štefan Brodar
vino en gros
Ormož
Telefon Interurban št. 12

ANTON LECNIK
prej F. Facchiaffo — urar in draguljar
CELJE Glavni trg 4

Fischer & drug
manufakturna trgovina
CELJE Kralja Petra cesta št. 22

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

Franc Lieber
mesar in prekajevalec
pri Matičku
Kranj

Srečno in veselo novo leto želi
Josip Černelič
manufakturna, perilo, dežni plašč. Velika izbira.
Najnižje cene. zraven hotela »Stara postaja«
Kranj

Srečno in veselo novo leto želi
Ferdinand Sajovic
manufakturno in posamentirsko blago

PRI »FLEIWEISSU«
1828 100 let 1928
Kranj

ČEVLJARNA „ADRIA“
Narodni dom
CELJE

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem
DRAGO CERLINI
modna trgovina in industrija kravat
CELJE Glavni trg št. 17, 14

Franjo Dolžan
galanterijsko in stavbno kleparstvo,
koncesionirani vodovodni instalater
CELJE Za kresljo št. 4

JOSIP ROJC
mehanik
CELJE Prešernova ulica št. 16

J. JELLENZ
trgovina s usnjem in sirovinl kožami
CELJE Prešernova ulica št. 19

LIKER KONJAK RUM ZGANJE
F. S. LUKAS
CELJE NA VELIKO! NA VELIKO!

Jožica Leskovšek
prva celjska čistilnica in likalnica
CELJE Gosposka ulica št. 13

Zvezna tiskarna in
Celje knjigoveznica

M. Semlitsch - a nečak
ALOJZ KRAJN, LJUTOMER
Tekstilna in specerijska trgovina — zaloga stavbenega in rezanega lesa —
Tovarna opeke, umetni mlin in žag — Posestnik vinogradov — Vino na debelo
Zaloga vina in lastnih vinogradov Grosčička Slavnjak, Binkotova graba, Novic-Hermanov in Gornja
Tekoč račun. Obrtna banka, podružnica Ljutomer — Ljubljanska kreditna banka, podružnica Maribor.
Telefon Interurban št. 110 št. 1. račun št. 10.723 Broj. naslov: Kralje Ljutomer

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim gostom
Alojzij Strehar
Maribor
Slovenska ulica latnik KAVARNE „ANSTORIJA“

Srečno novo leto želi
Podporno društvo
slepih v Ljubljani
vsem podpornim članom in dobrotni-
kom, se zahvali za prejete podpore
ter prosi nadaljnega sočustvovanja
do najbednejših slepih.
Anton Pleško, predsednik.

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem trdnica
Joško Veber
trgovina z lesom in mehanim blagom
Škofja Loka (Kolodvor) Telefon 9

Srečno novo leto
želi

Fenix
Celje
Ključavničarska ulica
— * —
tvornica usnjenih izdelkov
kakor dokolenice, aktovke,
damske torbice, kovčegi,
gornji deli za čevlje itd.

Karol Florjančič
elektrotehnično
podjetje
Celje

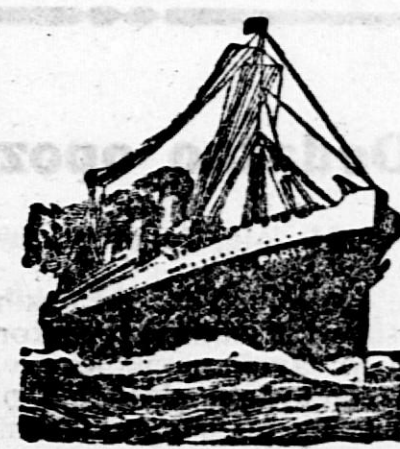
Rado Pregrad
industrija umetnih cvetic
Podčetrtek, Drav. banovina

Srečno novo leto
želi

Alojz Drogenik
Celje
Fr. Strupi
trgovina
stekla in porcelana
Celje

Vencoslav
Vilar
trgovina z železno, zaloga
smodnika, dvokoles, šivalni
stroji, deli za dvokolesa in
šivalne stroje
Ljutomer

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
Jakob Trček, parna
Ljubljana — Brež št. 4

Vsem, ki so potovali
ali se bodo potovali
potom naše pisarne v
Ameriko bodi
srečno novo leto
C. G. J.
Transatlantique
Zastopnik
Ivan Kraker
Ljubljana
Kolodvorska ul.

Srečno in veselo novo leto želi cenj. naročnikom in odjemalcem
Konfekcija — modno krojaštvo
JOS. ROJINA, Ljubljana
Industrija perila na debelo

Veselo in srečno novo leto želi
vsem svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem
Josip Kobe
specerija in delikatesa na drobno in debelo. Glavno za-
stopstvo za petrolej in bencin Vacuum Oil Comp. d. d.
NOVO MESTO

Za novo leto

nakupite gospodinje vse gospodinjske potrebščine, kuhinjsko posodo, emajlirano in aluminijasto

porcelan, steklenino,

razne moderne stroje za kuhinjo, jedilni pribor, karnise itd. pri

B. ŽILIČ

trgovina z železino, porcelanom in steklenino

LJUBLJANA, Dunajska c. 11, poleg „Figoveca“

Tudi ima na zalogi:

nosilke, cement, vse vrste železa, okovje, stavbeno in pohištveno, vse vrste orodja, sesalke, kompletne kopalne in straniščne naprave, s češkimi ploščicami, vodovodne in medene cevi; baker, angleški cin, cink itd. 1773

Dvokolesa, motorji, šivalni stroji.

otroški in igračni vozički, pneumatica, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„Tribuna“ F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov,

LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ŠTEV 4

NAJMODERNEJŠE VZORCE

ZAVES in PERILA

namiznih in kuhinjskih garnitur veze najfineje in najceneje

MATEK & MATEK, LJUBLJANA

DALMATINOVA 13.

Entljanje, ažuriranje, predtiskanje takoj.

NAZNANILO

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem OTVORIL novo delavnico

LESOSTRUGARSKESKE STROKE

Holzapflege - Zalogar eva 13

Za vsa v to stroko spadajoča naročila se vljudo priporoča

Viktor Lovrenčič

splošno lesostrugarstvo

LJUBLJANA, Zalogarjeva ulica štev. 13

Od obrega najboljši je le

GRITZNER - ADLER

šivalni stroj in kolo

Elegantna izvedba - najboljši material!

URANIA

pisalni stroj

v 3 velikostih

Novost!

Šivalni stroj

kot danska

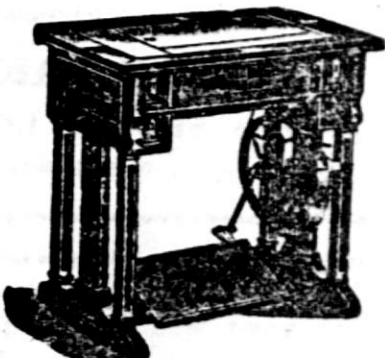
pisalna miza

Le pri

JOS. PETELINC - LJUBLJANA

TELEFON INTERURBAN 2913

Zmerne cene tudi na obroke

Makulturni papir

kg à Din 4.-

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Radijska oddajna postaja LJUBLJANA

RADIO kot si ga želite

namreč VISOK v kvaliteti in NIZEK v ceni.

Naša reklamna prodaja, ki traja od 10. novembra do 30. decembra 1930, obsega sledečo radijsko sprejemno napravo:

400 D tektorskih aparatov, kompletnih s vsemi potrebščinami, ki so za poslušanje potrebne, za naplato Din 80 ter petkratno mesečno plačilo po Din 45.

300 1 elektronskih aparatov, kompletnih s elektronko, baterijami, antenskim materijalom ter eno slušalko, za naplato Din 100 ter osemkratno plačilo po Din 75.

200 3 elektronskih aparatov »Reinartz«, kompletnih s elektronkami, akumulatorjem 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, finim zvočnikom ter antenskim materijalom za naplato Din 240 ter desetkratno mesečno plačilo po Din 180.

100 4 elektronskih aparatov »Reinartz« s visokofrekvenčno elektronko s zamreženo anodo ter akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt, izbornim angleškim zvočnikom Amplion AC 27 ter antenskim materijalom za naplato Din 380 ter dvanaestkratno mesečno plačilo po Din 280.

Poslužite se ugodne prilike ter si naročite takoj Vaš aparat!

RADIO LJUBLJANA

LJUBLJANA, Miklošičeva 5. MARIBOR, Aleksandrova 4.

Mag. št. 47182/ref. I.

Razglas.

Radi sestave seznama obvezancev za uporabo ljudskega dela v smislu §§ 37-47 zakona o samoupravnih cestah. Uradni list z dne 10. junija 1929. št. 247/60, oziroma v smislu §§ 2-5 zakona o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o samoupravnih cestah, Službeni list z dne 23. avgusta 1930. št. 114/20. se pozivajo naslednje našete osebe, da se zglase v dneh od 29. do 31. decembra 1930, ali pa 2. ali 3. januarja 1931 med 8. in 14. uro pri mestnem načelniku v posvetovalnici magistratnega poslopja. In sicer:

a) vsi v ljubljanski občini stanujoči za delo sposobni moški prebivalci od izpolnjenega 18. do izpolnjenega 55. leta, ki plačujejo na leto do 100 dinarjev uslužbeniškega davka; obenem morajo povedati, če plačujejo v Ljubljani še kak drug neposredni davek in v kateri letni višini;

b) vse v ljubljanski občini stanujoče osebe neglede na spol, starost in delovno sposobnost, ki plačujejo na leto 100 Din uslužbeniškega davka. Tudi te osebe morajo obenem povedati, ali plačujejo v Ljubljani še kak drug neposredni davek in v kateri letni višini.

Pod a) in b) navedeni naj v dokaz prinese seboj knjižico s kolekti, s pomočjo katere uslužbeniški davek plačujejo.

Podjetja in uradi, ki za svoje uslužbence plačujejo uslužbeniški davek skupno, naj predložijo, mesto da bi se njih uslužbenci osebno oglasili. Mestnemu načelniku (mag. posvetovalnica) v naznačenem času točne imenske izkaze uslužbencev z dostavljenim individualnim letnim zneskom uslužbeniškega davka.

Mestno načelstvo v Ljubljani

dne 23. decembra 1930.

Št. ad 47182/30/ref. I.

Dodatno opozorilo!

Odpade: Zglasitev dijakov od 24. leta, če ne plačujejo v Ljubljani več nego 100 Din uslužbeniškega davka; in

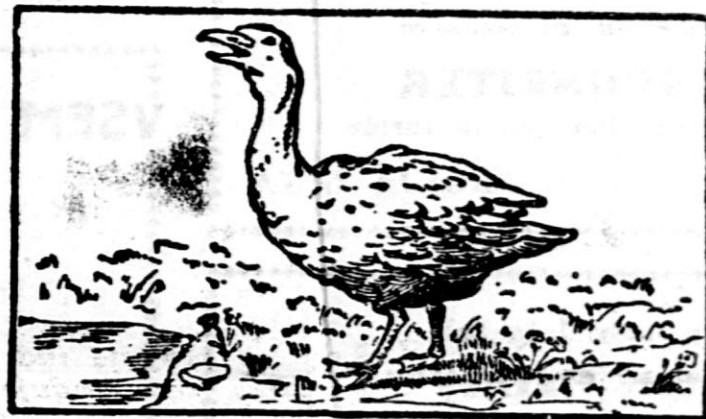
zglasitev državnih, banovinskih, občinskih uradnikov ter civilnih in vojaških uslužbencev (vštevši častnike), kakor tudi vseh duhovniških oseb vseh veroizpovedovanj in javnih upokojencev, katerim se plačilo za javno delo odteguje že pri izplačevanju službenih prejemkov in pokojnin. (Podatke o drugih neposrednih davkih nego o uslužbeniškem si mestno načelstvo preskrbi na drug način.)

Mestno načelstvo v Ljubljani,

dne 27. decembra 1930.

PERJE

kokošje, purje, gosje in račje, naravno, s strojem čiščeno in čehano, dobavlja v vsaki množini po najnižjih dnevni cenah

Kupuje

vsakovrstno divjačino

po najvišjih dnevni cenah in

prodaja

za razplod sposobne

žive fazane in zajce

tvrdka

E. VAJDA, Čakovec

(Medjimurje)

Telefon 3, 59, 60, 4

Podružnica: Zürich, Švica

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanje, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskomi in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo safe - deposita itd. itd. itd. Brzjavke: Kredit, Ljubljana. — Telefon št. 2040, 2457, 2548. Interurban 2706, 2806.